

28.2.2017

Valtiokonttorin Tilinpäätös 2016

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	2
1.1	Johdon katsaus	2
1.2	Vaikuttavuus	5
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus	5
1.3	Toiminnallinen tehokkuus	6
1.3.1	Toiminnan tuottavuus	8
1.3.2	Toiminnan taloudellisuus	15
1.3.3	Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus lukuina	17
1.3.4	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	22
1.3.5	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	25
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta	28
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	30
1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	31
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	32
1.5.1	Henkilöstötunnuslukuja	33
1.5.2	Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi	35
1.6	Yhteiskuntavastuu Valtiokonttorissa	36
1.7	Tilinpäätösanalyysi	40
1.7.1	Rahoituksen rakenne	40
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	41
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	47
1.7.4	Tase	48
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	50
1.9	Arviointien tulokset	51
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	52
2	Talousarvion toteumalaskelmat	53
3	Tuotto- ja kululaskelma	57
4	Tase	58
5	Liitetiedot	60
6	Allekirjoitus	76
7	Tilintarkastajan merkintä	76

LIITTEET:

LIITE 1: Valtiokonttorin maksullisen toiminnan suoritteiden maksullisuuden säädös- ja päätösperusteet

LIITE 2: Kustannusvastaavuuslaskelmat muiden säästösten perusteella maksullisista suoritteista, joiden tuotot ovat vähintään 1 000 000 euroa

LIITE 3: Kustannusvastaavuuslaskelma Valtiokonttorin liiketaloudellisesti hinnoitellusta toiminnasta, jonka kokonaistulot ovat alle 1 000 000 euroa

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Merkittävimmät tapahtumat Valtiokonttorin toiminnassa

Saimme kertomusvuonna päätökseen valtionhallinnon mittakaavassa historiallisen laajan toiminnan muutoshankkeen, jossa otettiin käyttöön Kieku-nimeä kantava talous- ja henkilöstöhallinnon yhteinen toimintamalli, sitä tukeva tietojärjestelmä sekä vakioitu tapa käyttää palvelukeskuspalveluita. Pitkän aikavälin tavoitteena on aikaansaada Kieku-toimintamallin avulla 20 %:n tuottavuusparannus valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävissä sekä yhdenmukaistaa ja parantaa raportointia ja resurssien hallintaa, erityisesti hallinnonala- ja valtiotasolla.

Kertomusvuoden aikana valmisteltiin yhdessä vastaanottavan Palkeet-palvelukeskukseen kanssa Kieku-tietojärjestelmän ja ostolaskujen käsittelyjärjestelmä-Rondon sekä näihin järjestelmiin liittyvien tehtävien ja niitä hoitavien henkilöiden siirto Palkeet-palvelukeskukseen.

Saimme valmiiksi vuoden aikana Valtiokonttorissa kaksi tulossopimuksen ulkopuolista erillisselvitystä. Digitalisaatioselvitys luovutettiin kunta- ja uudistusministerille vuoden alussa, ja siihen tehtiin jatkoselvitys kevään aikana. HR-selvitys toteutettiin huhtikuusta alkaen ja selvitys luovutettiin ministerille syyskuun lopussa. Digiselvityksen pohjalta valtiovarainministeriö päätti perustaa Valtiokonttoriin Digitalisaation tuki -toiminnon, mikä organisoitiin omaksi toimialakseen. Toimialan toiminta käynnistyi joulukuun alusta lukien.

Valtiokonttorissa hoidettava Suomen valtion velanoton kokonaissumma oli 16,7 miljardia euroa. Kokonaismäärästä uutta lainanottoa oli 2,2 miljardia euroa, lopun ollessa erääntyvien ja uudelleen rahoitettavien lainojen osuutta. Rahoitustoimialan tehtäväkentässä Euroopan keskuspankkijärjestelmä jatkoi euroalueella poikkeuksellisia raho poliittisia toimiaan. Osana ohjelmaa Suomen Pankki on ostanut taseeseensa kuukausittain noin 1,2 miljardin euron edestä Suomen valtion velkakirjoja. Ostot jatkuvat vuoden 2017 loppuun.

Strategian toteuttaminen vuonna 2016

Uudistimme Valtiokonttorin strategian syksyllä 2015. Strategian toimeenpano alkoi varsinaisesti valtiovarainministeriön kanssa vuodelle 2016 sovitun tulossopimuksen myötä.

Tuotamme erinomaisen asiakaskokemuksen

Erityisesti Kansalaispalvelut-toimialan fokuksessa on ollut asiakaspalvelun kehittäminen strategialinjausten mukaisesti. Pitkäjänteinen työ on tuottanut tulosta hyvänä asiakaspalautteena. Varsinkin erityisryhmille toteutetut kohdennetut palvelusivut, puhelimessa annettu neuvonta ja chat-palvelu on saanut hyvää palautetta. Toteutettu asiakaspuheluiden nauhoitus on otettu hyvin vastaan asiakaskunnassa – se luo varmuutta asiakkaalle hoitaa asioita puhelimitse ja myös tietoisuus nauhoituksista karsii häiriökäyttäytymistä. Lisäksi nauhoitteiden avulla on kehitetty puhelinkanavassa toimimisen taitoja. Asiakaskokemuksen mittaamiseksi on eräissä palveluissa otettu käyttöön välittömän palvelukokemuksen kerääminen mobiilikyselyllä.

Asiakaskokemuksen kehittämiseksi laadittiin valtiokonttoritasoinen tiekartta, josta ensimmäisenä toimenpiteenä aloitettiin Valtiokonttorin keskeisten palveluiden palvelupolkujen kuvaaminen asiakkaan näkökulmasta. Tavoitteena on ymmärtää asiakasryhmien käyttäytymistä tunnistetuissa kohtaamispaikoissa. Työn painopiste on vuodella 2017.

Uudistuneet palvelumme tuottavat asiakkaille enemmän lisäarvoa ja ovat parantaneet tuottavuuttamme merkittävästi

Vuosi 2016 on toiminnallisesti ollut uusien asioiden ja tehtävien sävyttämä. Uusia tehtäviä on joko aloitettu tai valmisteltu käyttöön otettavaksi tulevana vuonna kaikilla toimialoilla.

Onnistuimme erinomaisesti kertomusvuoden alussa voimaan tulleen työtapaturmalain uudistuksen käyttöönotossa niin järjestelmän toimivuuden kuin henkilöstön osaamisenkin suhteen. Tässä yhteydessä tapaturmavakuuttamisen laiminlyönteille työnantajille määrättävien maksujen päätöskäsittely siirtyi Valtiokonttorin hoidettavaksi 1.1.2016. Prosessi hoidetaan toistaiseksi manuaalisesti, mutta tavoitteena on ottaa käyttöön sähköinen käsittelyprosessi.

Kieku- tietojärjestelmässä toteutettiin siirto Valtorin tarjoamalle uudelle kustannuksiltaan edullisemmalle K&K-alustalle. Siirrolla tavoiteltiin käyttöpäalvelukustannusten laskua, n. 1,4 milj. euroa vuositasolla, mikä on toteutunut loppuvuonna 2016 ja arvioidaan toteutuvan tavoitellun suuruisena edelleen. Järjestelmän tuotekehitys oli suunnitelmallista koko kertomusvuoden. Tuotantoon siirrettiin neljä julkaisua, jotka sisälsivät suuren määrän käyttöönottojen tarvitsemia muutoksia, tuoteparannuksia ja toimintaympäristöstä johtuvia muutoksia. Virka- ja esimieskäyttöön tarkoitettu mobiilikäyttöisestä Kiekusta tehtiin konseptisuunnitelma vuoden 2016 aikana, jonka toteutus tuotantoon tapahtuu Palkeet-palvelukeskuksessa vuoden 2017 aikana.

Valtion takaus- ja takuukannan tiedot keskitettiin vuonna 2016 Valtiokonttoriin antolainauksen lainanhoitojärjestelmään. Tiedoista laadittiin ensimmäinen yhteismitallinen kokonaisraportti valtiovarainministeriölle 30.6.2016 tilanteesta. Jatkossa raportti tuotetaan neljännesvuosittain. Valtion takauksista oli vuoden 2016 syyskuussa 45 miljardia euroa. Kanta on kasvanut vuodessa seitsemän prosenttia.

Valtion virkamiesten matkavakuutus siirtyy Valtiokonttorin hoidettavaksi 1.1.2018. Toiminnan organisoinnin valmistelu ja palvelujen kilpailutus uusine toimintatapoineen on edennyt suunnitellussa aikataulussa. Toiminnalla on arvioitu saavutettavan yli 600 000 euron säästöt valtiotyönantajalle vuosittain. Pakollisen liikennevakuutuksen laiminlyönteille määrättävien maksujen päätöskäsittely tulee Valtiokonttorin hoidettavaksi 1.1.2017. Kertomusvuoden aikana valmistauduttiin uuden tehtävän vastaanottoon.

Valtion talous- ja henkilöstöprosessien ohjauksen alueella toteutettiin vuoden aikana lukuisia prosesseja parantavia uudistuksia. Henkilöstöjohtamisen osalta käynnistettiin valtiotasoinen henkilökiertopilotti sekä otettiin vastuu valtion työtyytyväisyysbarometristä siirtäminä ministeriöstä Valtiokonttoriin. Työterveyshuollon asiakkuusmallin viimeistely saatiin valmiiksi yhteistyössä asiakasvirastojen kanssa.

Kuntatalouden tietopalveluprojekti asetettiin lokakuussa. Projektin tehtävänä on kuntien ja maakuntien taloustiedon rekisteri-, tukitieto- ja raportointipalvelun käyttöönoton suunnittelu sekä suunnitelmien laatiminen näiden kokonaisuuksien käyttöönottamiseksi. Verkkomaksaminen-projekti asetettiin niin ikään syksyllä. Se on osa Kansalli-

nen palveluarkkitehtuuri –Hanketta (KaPA). Projektin tehtävänä on tuottaa julkishallinnolle sähköisen asiainnin yhteyteen maksuratkaisu, jolla asiakas voi maksullisen suorituksen maksamisen hoitaa.

Omien palveluidemme digitalisoinnin edistämiseksi otimme kertomusvuoden aikana käyttöön digitaalista asianhallintaa tukevan tietojärjestelmän ja suunnitelimme uudet käsittelyprosessit sekä aloitimme tuotantojärjestelmien sekä hallintoprosessien liittämisen järjestelmään. Työ on ollut ennakoitua vaikeampaa ja siten edennyt suunniteltua hitaammin.

Lukuisat kehittämishankkeet on kuvattu yksityiskohtaisemmin tuloraportointiosiossa.

Valtion palveluiden digiloikka on toteutunut

Valtiokonttorista tuli kertomusvuoden aikana merkittävä toimija julkisen hallinnon digitalisaation edistäjänä. Uusi tehtävä perustuu toteutettuun Digi-selvitykseen ja siinä ehdotettuihin toimenpiteisiin. Uusi toimiala perustettiin joulukuun alusta, jolloin myös toimialajohtaja aloitti. Toiminnan markkinoimiseksi järjestettiin Digi-seminaari 8.12. Henkilöstön rekrytointi käynnistettiin myös ripeästi heti joulukuussa.

Valtion rahoituspalvelut toimivat laadukkaasti kaikissa olosuhteissa

Suomen valtion maksuvalmiudesta pystyttiin huolehtimaan ilman häiriöitä vuonna 2016. Rahoitustehtävien laadukas hoito perustuu henkilöstön ammattitaitoon, tehokkaisiin prosesseihin sekä laajamittaiseen tietotekniikan hyödyntämiseen. Toiminnan volyymin kasvusta huolimatta valtion rahoitustoimet pystytään hoitamaan tehokkaasti, jos nykyresurssien taso ja prosessien toimivuus kyetään varmistamaan.

Valtiokonttorissa toteutettiin kertomusvuoden aikana valtion velan maksuliikenteen jatkuvuuden hallintaan sekä Innovaatiokeskus Tekesin lainojen hallinnointiin liittyvät tarkastukset. Velanhallinnan tarkastuksessa korostui entisestään velan maksuliikenteen ydinkriittisyys koko valtion toimintakyvylle. Loppuvuoden aikana toteutettiin lisäksi valtion rahoitus- ja maksuliikkeen kybersietokyvyn selvittäminen ulkopuolisen asiantuntijatahon kanssa. Selvitystyön loppuraportti valmistui aivan kertomusvuoden lopussa, joten jatkotoimenpiteistä sovitaan vuoden 2017 alussa.

Toimintamme perustuu vaikuttavuuden ja taloudellisen lisäarvon tuottamiseen

Valtiokonttorin monissa eri tehtävissä on kertomusvuonna ja sitä edeltävinä vuosina toteutettu kehittämistoimia, joiden tuloksena on ollut valtiotasoisia säästöjä, vaikka ne ovatkin voineet lisätä Valtiokonttorin omien resurssien käyttöä. Tästä joitakin esimerkkejä on kerrottu ylläolevissa kappaleissa. Vaikuttavuushyötyjen mittaaminen ja saattaminen systemaattisesti julkisiksi on vasta viime aikoina noussut tärkeäksi kehittämis-kohteeksi valtion sekä Valtiokonttorin omien toimintamenoressurssien käytössä niukemmiksi. Valtiokonttorissa toteutettiin kertomusvuoden syksyllä mittaamiseen liittynyt projekti, jossa tunnistettiin sekä nykyinen mittausorganisaation eri johtamisportilla sekä kartoitettiin tulevia mittaamisen kohteita. Tämäkin työ jatkuu vuonna 2017.

Valtiokonttorissa on talouden suunnittelu- ja seurantaprosessilla pitkä ja vakiintunut historia. Olemme suunnitelleet ja seuranneet aikaansaannostemme kustannuksia ja niihin käytettyä työaikaa jo yli kaksikymmentä vuotta. Siitä huolimatta edelleen suunnitelmien ja toteutusten välinen ero on vaikeasti ennustettavissa esimerkiksi tietojärjestelmiin liittyvissä ostoissa, joista muodostuu noin 40% palvelujen ostomenoista, ja ne etu-

päässä Valtorilta. Suunnittelutarkkuuden ja ennusteiden luotettavuuden parantamiseksi toteutettiin kehittämisprojekti, jossa kehitettiin erityisesti investointien suunnittelu- ja seurantaprosessia. Tämän työn ensimmäiset tulokset on otettu käyttöön vuoden 2017 sisäisen budjetin laadinnassa.

Valtiokonttori käynnisti yhdessä Senaatti-kiinteistöjen kanssa toimitalomme korjaustyön suunnittelun, joka tähtää tilatehokkuuden merkittävään paranemiseen ja tilakustannusten säästöön.

Valtiokonttori on huippupaikka onnistua ja kehittyä

Valtiokonttorin toiminta perustuu luottamukseen ja avoimeen palautekulttuuriin. Tavoitteenamme on lisätä luottamukseen perustuvaa toiminnan joustavuutta, vähentää ohjeistusta, kannustaa henkilöstöä huippusuorituksiin sekä asiantuntemuksensa kehittämiseen.

Kertomusvuoden aikana pääpaino Huippupaikaksi muuntautumisessa on ollut tavoitetta tukevien toimintaedellytysten kehittämisessä. Merkittäviä kehittämistoimia tällä alueella ovat olleet tiedonhallinnan kehittäminen sekä toimitilojen muutos monitilaympäristöksi. Sisäinen ohjeistus on pääosin uudistettu uuden intranetin käyttöönoton yhteydessä. Uusitut ohjeet ovat lyhyempiä ja kirjoitettu välttämättä monimutkaista kieltä.

Tiedonhallinnan kehittämisen tavoitteena on seuraava: *“Tieto, joka on tarpeellista, tulee olla saatavilla helppokäyttöisesti, kustannustehokkaasti, laadukkaasti ja oikein hyödyntäjälleen kohdistettuna.”* Tiedonhallinnan kehittämisellä on tavoiteltu lisääntyvää tiedon avoimuutta, niin että vain erikseen suojattavaksi määritelty tieto ei ole kaikkien saatavilla. Tämän tavoitteen toteuttamisessa on onnistuttu vähintään kohtuullisesti.

Huippupaikka- toiminnan muutoshanke kattaa monentyyppisiä toimintatapojen muutoksia liittyen työaikakäytäntöjen joustavoittamiseen työaikaohjeita muuttamalla ja suunnittelemalla erilaisten joustavien työaikamuotojen käyttöä. Esimiesten valmennusta uusien lisääntyvää luottamusta edellyttävien toimintatapojen käyttöön ja mm. etätyön johtamiseen toteutetaan helmikuusta 2017 alkaen.

Valtiokonttorin taloudellinen tilanne ja henkilöstötiedot

Valtiokonttorin vuodelle 2016 myönnetty määrärahat eivät riittäneet budjettirahoitteisen toiminnan menojen maksamiseen, vaan aiemmilta vuosilta kertyneitä siirtomäärärahoja käytettiin noin 2,5 milj. euroa. Rahoitusasema tuleviin vuosiin näyttää haasteelliselta.

Henkilöstön määrä oli 352 ja toteutuneet henkilötyövuodet 334 htv. Kokonaishenkilötyövuosien määrä oli 4 htv pienempi kuin vuonna 2015. Tässä luvussa ovat mukana myös erillismäärärahoista palkatut henkilöt.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisen tulossopimuksen toteutuminen on arvioitu Valtion tulostietojärjestelmässä (Netra) käytettävän valtion arvosana-asteikon mukaisesti.

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2016 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Taulukko 1 Vaikuttavuus-tavoitteiden toteutuminen 2014–2016

Mittari	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Toteuma 2016	Arvosana
Velanhallinnan tulos	<0	>0	>0	>0	4
Taloudellisuustiedot kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksissä oikeita ja riittäviä, %	91*	93**	>91	93***	4
Talous- ja henkilöstöhallinnon htv-määrä suhteessa virastojen kokonaishtv:iin	0,029	0,028	0,026	0,0312	2

* toteuma 2013

** toteuma 2014

*** toteuma 2015

Kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksessä esitettyjen taloudellisuustietojen oikeellisuutta ja riittävyyttä koskeva tavoite toteutui VTV:n kertomuksen mukaan 93%:sti.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien tuottavuus ei ole kehittynyt tavoitteen mukaisesti. Seuranta perustuu ensimmäistä kertaa Kieku-konserniraportointiin, joka menetelmämuutoksena aiheuttaa vertailukelpoisen aikasarjan katkeamisen. Tämän vuoksi vertailukelpoista kehitystä ei voida raportoida. Tulevien vuosien osalta aikasarja on luotettavampi.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2016 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Taulukko 2 Taloudellisuus ja tuottavuus -tavoitteiden toteutuminen 2014–2016

Mittari	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Toteuma 2016	Arvosana
Antolainauksen tehokkuusluku, riskipainotettu luottokanta milj.eur/htv	472,3	426,1	425	488	5
Vahingonkorvaustoiminnan tuottavuus, painotetut (hakemus) kpl / htv	278	270	276	273	3
Toimitilatehokkuus m ² /htv	29,2	27,2	25	23,5 *	4
Kansalaisneuvonnan hoidetut yhteydenotot / htv	1 100	3 600	4 000	4 200	4

* Luku 23,5 m²/hlö tulee Senaatti-kiinteistöjen ylläpitämästä HTH-tietopalvelusta, jossa toimistotilaksi ei lasketa enää esim. arkisto- ja kokoustiloja. Aiempina vuosina Valtiokonttorin toimistotilaan on sisällytetty myös toimistokiinteistöjen arkisto- ja kokoustilat, minkä vuoksi uuden laskentatavan mukainen tunnusluku ei ole vertailukelpoinen niiden kanssa.

Antolainauksen tehokkuusluku toteutui yli asetetun tavoitetason. Tehokkuusluku on poikkeuksellisen korkea, koska riskipainotettu kokonaislainakanta on säilynyt korkealla tasolla, mutta toimintaa on rekrytointiviiveistä johtuen hoidettu resurssivajeella.

Vahingonkorvaustoiminnan tuottavuus on noussut vuoteen 2015 verrattuna, mutta tavoitetasoon ei päästy. Hakemusmäärät kasvoivat kaikissa korvauslajeissa mutta myös työpanokset kasvoivat erityisesti tapaturmien ja valtion yleisen vahingonkorvaustoiminnon osalta.

Sörnäisten rantatien kiinteistöstä osa on ollut tyhjillään jo kauan, mikä selittää tilatehokkuuden matalalahkoa tasoa. Helmikuussa 2017 käynnistyvät kiinteistön muutostyöt, joiden seurauksena tilatehokkuus paranee vuonna 2018 alle 18 m²/hlö. Toimitalo muuttuu kahden käyttäjän tilaksi toteutettavan korjaustyön jälkeen. Toiseksi vuokralaiseksi tulee Patentti- ja rekisterihallitus.

Valtiokonttori valmistautuu Kuntatieto-ohjelman toimeenpanoon kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöstietojen rekisterinpitäjänä ja osallistuu raportointipalvelujen keskittämisen suunnitteluun sovittavilta osin Kuntatieto-ohjelman esitysten perusteella.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Kuntatalouden tietopalveluprojekti asetettiin lokakuussa. Projektin tehtävänä on kuntien ja maakuntien taloustiedon rekisteri-, tukitieto- ja raportointipalvelun käyttöönoton suunnittelu sekä suunnitelmien laatiminen näiden kokonaisuuksien käyttöönottamiseksi.

Palvelun kehitys-, testaus ja tuotantoprosessien määrittelytyö sekä prosesseja tukevan infran ja kehitysympäristön suunnittelu on käynnissä. Kuntatalouden tietopalvelusta on laadittu laaja järjestelmäarkkitehtuuri- ja tietovirtakuvaus. Tiedonkeruun, rekisteripalvelun, tiedon tarjonnan ja raportointipalvelun yleisarkkitehtuurista on tehty kuvaus. Yhteistyö projektille tärkeiden toimijoiden kanssa on käynnistynyt (Tilastokeskus, Valtori, Tieke, Kuntaliitto).

Valtiokonttori jatkaa CAF-itsearviointimallin kehittämistä ja käyttöönottoa mm. kytkemällä mallia organisaatioiden ohjaus- ja johtamisjärjestelmien muihin osiin.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

CAF-itsearviointimallin kehittämistä jatkettiin johtamisjärjestelmänä ja kytkemällä CAF tiiviimmin mukaan johtamisen ja toimeenpanon parantamiseen. Ulkoisen arvioinnin järjestäminen kansallisella tasolla aloitettiin yhteistyössä Kuntaliiton ja aktiivisten CAFia käyttävien kuntien/virastojen kanssa. Suomen ensimmäiset CAFin ulkoisten arvioitsijoiden koulutukset järjestettiin keväällä. Sähköinen työkalu (eTool) käännettiin suomeksi, samoin ulkoisen arvioinnin käsikirja.

CAF-tietoutta on levitetty hallinnolle koulutus- ja infotilaisuuksissa sekä Suomessa että myös Euroopassa ja sen ulkopuolella. Suomalaisia esimerkkejä on julkaistu CAF Improvement identification, prioritisation and implementation -julkaisussa ja CAFin eurooppalaisessa käyttäjäkonferenssissa.

Valtiokonttori kehittää entisestään luottoluokittajayhteistyön yhteistyöprosesseja ja luottoluokitusviestintää.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttorilla on hyvät suhteet luottoluokittajiin. Valtiokonttori on sopinut Moody'sin kanssa julkaisuprosessien selkeyttämisestä ja taloustoimittajille järjestettiin tiedotustilaisuus lainanotosta ja luokitusyhteistyöstä. Myös luokituslaitossopimusten sisältöä selkeytettiin ja viestintää suoraviivaistettiin.

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2016 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Valtiokonttori huolehtii Kieku- ja Rondo-tietojärjestelmien tuotantotehtävistä ja kehittämisestä.

Tavoite toteutui osittain, arvosana 3.

Kiekun tuotanto, järjestelmän ja käyttöpalveluympäristön toiminta tuotannossa, oli häiriöaltista keväällä ja alkusyksystä. Jatkuvuussuunnitelmaa käytettiin kaksi kertaa.

Kiekun siirto Valtorin tarjoamalle K&K-alustalle tehtiin suunnitellussa aikataulussa ja se onnistui hyvin. Kiekusta toteutettiin kertomusvuonna neljä uutta versiojulkaisua, jotka sisälsivät runsaasti muutoksia. Kiekun käyttövaltuushallintaratkaisussa edistettiin raportointiominaisuuksien käyttöön-ottoa.

Kiekun pienkehittäminen käynnistyi keväällä valtiovarainministeriön myöntämällä lisärahoituksella ja toiminnallisuuksia siirrettiin laajasti tuotantoon joulukuussa. Mobiilikäyttöisen/päätelaite-riippumattoman Kiekun hankintaa valmisteltiin loppuvuonna, toteutus alkaa vuoden 2017 alkupuolella.

Rondo toimi edellisvuotta nopeammin ja luotettavammin. Palkeet-palvelukeskus antoi positiivista palautetta Rondon suorituskyvystä, myös tilinpäätösajan kuormittavimmilta ajanjaksoilta. Sen sijaan tuotannossa esiintyi paljon käyttökatkoja ja -häiriöitä. Jatkuvuussuunnitelmaa käytettiin kerran. Rondo 8.05 -versiopäivityksen tuotantoon siirtoa jouduttiin siirtämään vuodelle 2017 suorituskyvyssä ilmenneiden ongelmien vuoksi. Muut tuotekehityksen tavoitteet uusien toimintavarmempien liittymäratkaisujen käyttöönotosta toteutuivat suunnitellusti. Valtion yhteisen integraatioalustan VIAN käyttöönottoon liittyvät toimenpiteet jatkuvat vielä vuonna 2017.

Valtiokonttori saattaa loppuun viimeiset Kieku-hankkeeseen kuuluvat käyttöönotot vuoden 2016 loppuun mennessä, päättää hankkeen hallitusti ja laatii loppuraportin.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Vuoden 2016 alkupuolella Kieku otettiin käyttöön LVM:n ja TEM:n hallinnonaloilla. Kiekun viimeinen käyttöönottoerä, joka oli kaikkein laajin ja monimuotoisin, siirtyi tuotantokäyttöön 1.10.2016. (OM, EK, VTV, UPI, UM/Henkilöstöhallinto, VNK, Luke ja Mira sekä Makera). Hanke on päätetty ja siitä on laadittu loppuraportti.

Valtiokonttori siirtää Kieku- ja Rondo -tietojärjestelmien tehtävät Palkeisiin vuoden 2017 alusta yhdessä Palkeiden kanssa. Vastuuvaihdon sujuvuus ja tuotannon jatkuvuus varmistetaan Valtiokonttorin ja Palkeiden tiiviinä yhteistyönä.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Kieku- ja Rondo -tietojärjestelmien tehtävien siirto toteutettiin yhteistyössä Palkeet-palvelukeskuksen kanssa mukaan lukien tehtävien siirrosta johtuvat virkasiirrot ja toimintakyvyn varmistaminen.

Suurimpana tehtävänä oli tietojärjestelmään ja tuotantoon liittyvän dokumentaation siirto. Prosessien toimivuutta ja prosessien sekä tietojärjestelmän dokumentaation kattavuutta ja siirrettävyyttä arvioitiin KPMG:n toteuttamassa, sisäisen tarkastuksen tilaamassa arvioinnissa, joka valmistui kesäkuussa. Arvioinnissa ehdotetut toimenpiteet toteutettiin pääsääntöisesti vuonna 2016.

Valtiokonttori aloittaa valmistelevaan yhdessä Palkeiden kanssa Kieku- ja Rondo- tietojärjestelmien jatkokehittämissuunnitelman. Jatkokehittämisessä huomioidaan järjestelmien omistajuuden vastuuvaihto. Rondon jatkokehittäminen kytketään osaksi hankintatoimen digitalisointihanketta. Valtiokonttori varmistaa Tilha-järjestelmän käytön jatkamisen sitä tarvitseville virastoille kunnes korvaava ratkaisu saadaan käyttöön.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Kiekun jatkokehittämissuunnitelma vuosille 2016 ja 2017 valmisteltiin yhdessä Palkeet-palvelukeskuksen kanssa huomioiden järjestelmän omistajuuden vastuuvaihto Valtiokonttorilta Palkeet-palvelukeskukselle.

Rondon ja Tilhan jatkokehittäminen koordinoidaan osana Hankintojen digitalisointi -hanketta. Tilhan ylläpitosopimusta jatkettiin joulukuulle 2018 ja sen tarvitsemia käyttöönotto- ja käytön aktivointitehtäviä on toteutettu erikseen kirjanpitoyksiköiden kanssa samoin kuin Hankinnasta maksuun -prosessialueen automatisoinnin edistämistapaamisissa ja -tilaisuuksissa.

Valtiokonttori ohjaa ja kehittää valtion taloushallintoa hallitusohjelman mukaisesti osallistuen aktiivisesti kirjanpitotehtävien siirtoon virastoista Palkeisiin sekä varmistamalla valtion hankintatoimen digitalisoinnin toteutusta yhteistyössä mm. Hansel Oy:n ja Palkeiden kanssa vuoteen 2020 mennessä ja hankinnasta maksuun prosessin kehittämistoimenpiteiden toteutumisen kaikissa virastoissa.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori osallistui hallitusohjelman *Kirjanpidon ja tilinpäätöksen siirto Palkeisiin -hankkeen* valmisteluun ja toteutukseen yhdessä valtiovarainministeriön ja Palkeet-palvelukeskuksen kanssa. Valtiokonttorin määräys ja ohjeistus siirtoon liittyen on julkaistu.

Valtiokonttori on varmistanut *valtion hankintatoimen digitalisoinnin* toteutusta osallistumalla aktiivisesti hankkeen valmistelu- ja toteutusvaiheisiin ja toteuttanut vastuullaan olevat toimenpiteet työsuunnitelman mukaisesti, raportoinut ohjausryhmälle sekä osallistunut ohjelman työpajoihin sekä muiden toimenpiteiden/projektien työhön ja vastuuhenkilöiden tapaamiseen.

Hankinnasta maksuun -prosessialueen kehittämistoimenpiteille laadittiin Hankintojen digitalisoinnin toteutusohjelmassa yksityiskohtaiset toimeenpano- ja työsuunnitelmat, joiden mukaisesti Valtiokonttori on kontaktoinut kirjanpitoyksiköt ja rahastot sekä järjestänyt mm. sopimuskohdistusklinikoita.

Laskujen käsittelyn *automatisoinnin edistämiseksi* on asetettu kokonaistavoite. Automatisointia hyödyntäen käsiteltyjen laskujen %-osuus, joka on raportoitu kohdassa Suoritteet ja julkishyödykkeet. Menotiliotteiden sekä osto- ja myyntilaskujen automatisointi toteutui seuraavasti:

	Tavoite	Toteuma
Menotiliotteiden automatisointiaste, %	85	85,6 %
Verkkolaskut, myyntilaskut, %-osuus kaikista myyntilaskuista	25	20,8
Verkkolaskut, ostolaskut, %-osuus kaikista ostolaskuista	92	87,8

Sekä myynti- että ostolaskujen verkkolaskutuksen edistämiseksi oli tapaa maksuliikepankkien kanssa ja 3000:lle paperilaskuja lähettäneelle toimittajalle lähetettiin aktivointikirje, asetettuja tavoitteita ei aktivoinneista huolimatta saavutettu.

Maksuaineistojen pankkiin lähetyksen automatisoinnin tavoite ei toteutunut. Tavoitteena oli, että automatisointi on toteutettu kaikkien niiden aineistojen osalta, joissa se on aineistojen turvalliseen käsittelyyn liittyvien ohjeiden mukaisesti mahdollista 31.5.2016 mennessä. Valtiokonttori antoi poikkeuslupia automatisoinnin toteutukseen perustelluista syistä ja järjestelmämuutosten johdosta.

Valtiokonttori ohjaa ja kehittää valtion talous- ja henkilöstöhallintoa valtion taloushallintostrategian ja henkilöstöhallintostrategian tavoitteiden mukaisesti. Tässä tarkoituksessa toteutetaan valtionhallinnon tuottavuuden ja taloudellisuuden seurantaa, tehdään kehittämisohdotuksia ja -toimenpiteitä sekä varmistetaan niiden käyttöönotto kirjanpitoyksiköissä ja palvelukeskuksessa.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori pilotoi uutta Kieku-konserniraportointia hyödyntävää talous- ja henkilöstöhallinnon tuottavuusseurantaa 1-6/2016 tiedoilla. Taloushallinnon tulokset julkaistiin joulukuussa ja henkilöstöhallinnon tulokset julkaistaan alkuvuodesta. Koko vuoden osalta tuottavuusseuranta toteutetaan alkuvuodesta. Valtiokonttori julkaisee prosessimittareita menojen käsittelystä, kirjanpidosta ja matkustuksesta.

Seuraavia keskeisiä kehittämisohdotuksia ja -toimenpiteitä toteutettiin vuoden aikana:

Valtiokonttori valmisteli vuoden 2017 alusta voimaan astuneet talous- ja henkilöstöhallinnon vastuunjaot yhteistyössä Palkeet-palvelukeskuksen kanssa.

Valtiokonttori toteutti Hyödyt irti Kiekusta -haastatteluja tavoitteena tunnistaa hyviä käytäntöjä ja kehittämistarpeita sekä kirjanpitoyksiköissä että yhteisessä toimintamallissa. Työ jatkuu vuonna 2017 painottuen erityisesti henkilöstöhallinnon prosesseihin.

Valtiokonttori toteutti ja otti käyttöön Kieku-integraation Valtiolle.fi-palveluun versionvaihdon yhteydessä joulukuussa. Integraatiota hyödyntäen UM on julkaissut ensimmäiset sisäisen liikkuvuuden ilmoitukset Valtiolle.fi-palvelussa.

Budjettitalouden, rahastotalouden ja liikelaitokset sisältävät valtion kokonaislaskelmat laadittiin ensimmäistä kertaa vuodelta 2015. Laskelmat tehtiin myös 30.6.2016 tilanteesta ja ne julkaistiin valtion vuoden 2017 talousarvioesityksessä.

Lisäksi Valtiokonttori on kehittänyt Kiekuun rahoittajaraportointia ja rahoittajaprojektilaskennan yhdistelmäraportointia, edistänyt seurantakohteiden käyttöä mm. ohjeistamalla hallituksen kärkihankkeiden seuranta Kiekuun ja laatinut ohjetta kustannuslaskennasta.

Valtiokonttori tukee tehokkaasti valtion organisaatiomuutoshankkeiden toteutusta ja virastoja niiden muutoksissa, erityisesti YT-menettelyissä, ja kohdentaa Henkilöstö- ja Kaiku-palvelut sekä työturvallisuuden edistämisen hankerahoituksen priorisoidusti näihin muutoshankkeisiin.

Valtiokonttori edistää uudelleensijoittumista ja sisäistä liikkuvuutta sekä Valtiolle.fi-palvelun hyödyntämistä sisäisen liikkuvuuden tukena sekä kehittää muutoshankkeiden raportoinnin ajantasaiseksi ja kattavaksi. Lisäksi Valtiokonttori jatkaa ennaltaehkäisevää työhyvinvointityötä ja työolojen kehittämistä mm. Työ2.0 hankkeessa.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori on tukenut *muutoshankkeiden toteutusta*. Valtion henkilöstöpalveluiden osalta tuettavat hankkeet ovat painottuneet rakenteellisiin uudistuksiin ja niissä tapahtuviin tehtävien siirtoihin virastojen välillä. Lisäksi on tuettu toimintojen uudelleenjärjestelyistä johtuvia tilanteita, joissa on toteutunut myös tuotannollisista syistä johtuneita irtisanomisia. Selkeästi taloudellisista syistä johtuvien irtisanomisten määrä on ollut vähäinen. Verkostotoiminnan osalta alueverkostojen toiminta on jatkunut, minkä lisäksi on toteutettu toimintaa tukevia tietoisuuksia, alueverkostojen yhteinen verkostopäivä sekä koko HR-koordinaattoriverkoston päivä teemalla Liikkuvuus valtionhallinnossa.

Valtiokonttori on yhdessä virastojen kanssa edistänyt *Valtiolle.fi -palvelun hyödyntämistä* sisäisen liikkuvuuden tukena julkaisemalla palvelussa 130 henkilökiertoilmoitusta sekä tukemalla virastoja henkilökierron suunnittelussa ja toteutuksessa. Keväällä toteutetussa henkilökiertopilotissa ilmoitettuja henkilökiertotehtäviä oli tarjolla 15 virastosta yhteensä 81. Pilotin tuotti 344 hakemusta 209 eri hakijalta 74 virastosta. Pilotin perusteella on toteutunut tai toteutuu useita henkilökiertoja. Loppuvuoden toinen toteutus tuotti 49 ilmoitusta 17 virastosta ja 135 hakemusta 100 eri hakijalta 37 virastosta.

Muutoshankkeiden raportoinnin kehittäminen on aloitettu tavoitteena Kieku- ja Tahti- tietojen hyödyntäminen. Tarkastelu on osoittanut, että järjestelmien nykyinen tietosisältö ei kata kaikkia tietotarpeita. Hankeseurantaa on toteutettu edelleen erillisellä kyselyllä.

Kaiku-tehtäviä on toteutettu toimintasuunnitelman mukaisesti mm. eri verkostoissa, koulutuksissa ja Työ 2.0-hankkeessa. Suurin viestinnällinen kehittämissuoritus tehtiin, kun julkaistiin UusiKaiku-verkkoportaali, joka yhdistää konsernitoimijoita, virastojen kehittäjiä ja palveluottajia.

Kaiku-hankkeiden painopisteenä on ollut toimintatapa- ja organisaatiomuutosten tuki muutoksia ennakoiden, muutostilannetta tukien ja muutoksen jälkihoidon muodossa. Hankerahoitusta on myönnetty 725t euroa 39 virastohankkeelle, joista kaksi kolmasosaa liittyi suoraan muutostilanteeseen. Samaan aikaan on ollut käynnissä 45 vuonna 2015 alkanutta hanketta.

Kaiku-kehittäjien koulutusta toteutetaan yhteistyössä Hausin kanssa. Koulutuksissa hyödynnetään vuonna 2016 toteutettuja verkkokouluja, joiden käyttöönotolla lisätään koulutuksen kustannustehokkuutta, laajennetaan vaikuttavuutta ja hyödynnettävyyttä valtion työyhteisöissä laajasti. Vuonna 2016 yksi kurssillinen Kaiku-kehittäjiä valmistui ja uusi kurssi aloitti opintonsa. Kaiku-kehittäjien verkosto on toiminut aktiivisesti ja virastojen Kaiku-kehittäjät ovat mm. yhteistyössä järjestäneet Kaiku-kevätpäivät ja tuottaneet Kehu ja kiitä -kampanjan materiaalit kaikkien virastojen käyttöön.

Valtion *työsuojelijat* ovat valinneet keskuudestaan työsuojelun yhteistyöryhmän, jota Valtiokonttori koordinoi. Tavoitteena on aktivoida lakisääteistä, voimassa olevaa verkostoa toimimaan valtion työelämän kehittämisen hyväksi.

TYÖ2.0 -prosessin tilaisuuksiin on saatu laajasti virastoja mukaan ja monet virastot ovat myös itse aktivoituneet kokeellisuuden edistämiseksi omassa toiminnassaan. Keväällä 2016 painopiste oli ylimmälle johdolle suunnatussa viestinnässä, valmennuksessa ja viestintämateriaalien tuottamisessa. Syksyllä 2016 painopiste siirtyi keski- ja HR-johdon rooliin uusien joustavien työtapojen mahdollistamisessa.

Valtiokonttori jatkaa tulosohjauksen kehittämistä sisältäen erityisesti yhteiset tavoitteet -kokonaisuus ja sen toimeenpano (huomioiden Netran ja tulostietojärjestelmän kehittäminen).

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Tulosohjausta kehitettiin seuraavin toimenpitein: Tulostietojärjestelmään toteutettiin hallitusohjelman kärkihankkeiden seuranta varten valtiovarainministeriön edellyttämä luokittelu vuodelle 2017. Konserniohjauksen tueksi laadittiin malli tukipalveluiden kustannusten ja niihin sitoutuvien henkilötövuosien seurantaan. Tukipalveluiden henkilöstön ja kustannusten seuranta ja vertailua varten tiedot julkaistiin Netrassa. Yhteisten tavoitteiden tarkastelun tuloksista laadittiin yhteenvetoraportti.

Valtiokonttori jatkaa yhteistyötä työterveyshuollon valtiotasoisien koordinaatiomallin valmistelemiseksi tuottamaan parempaa vastinetta kustannuksille ja alenevan sairauspoissaolokehityksen.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtion yhteisen työryhmän tekemän työterveyshuollon asiakkuusmallin viimeistely jatkui keväällä asiakasvirastojen kanssa. Yhteistyötä laajennettiin myös Hanselin ja Työterveyslaitoksen suuntiin. Malli lanseerattiin virastoille syksyllä pidetyissä keskustelutilaisuuksissa samaan aikaan VM:n uudistetun työterveyshuoltoa koskevan ohjeen kanssa. Mallista on tiedotettu virastoille eri kanavissa. Materiaali on jatkuvasti saatavilla VK:n työterveysyhteistyön nettisivuilla ja Moodle-verkkoalustalla.

Valtiokonttori kehittää ja yhtenäistää virastojen henkilöstöjohtamisen tukena käytettäviä kyselyitä ja ottaa vastuulleen valtion yhteiset kyselyt (työtyytyväisyysbarometri ja 360-kysely).

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Vastuu työtyytyväisyysbarometrissa ja siihen liittyvistä operatiivista tehtävistä siirtyi Valtiokonttorille 1.7.2016. Syksyllä 2016 Valtiokonttorissa valmisteltiin valtion yhteisen 360-arvoinnin sisältö yhteistyössä virastojen kanssa. Arviointia pilotoitiin väliaikaisella kyselytyökalulla loppuvuodesta. Päätöksen valmistelu etenemisvaihtoehdoista lopullisen 360-arvioinnin välinratkaisun osalta on työn alla. Hallituksen tavoitteena on toteuttaa laajat 360-arvioinnit vuoden 2017 loppuun mennessä.

Valtiokonttori toteuttaa hyväksytyn suunnitelman mukaisesti vuonna 2016 käynnistyvästä Hankintojen digitalisointi -hankkeen toteutuksesta sen tehtäväksi myöhemmin sovittavat kokonaisuudet. Hanke on osa hallitusohjelman digitalisointi -kärkihanketta.

Valtiokonttori valmistautuu seuraavien valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tehokkuutta lisäävien hankkeiden toteutukseen vuonna 2017: "Tehot irti Kiekusta", "Henkilöstöhallinnon kokoaminen" ja "Osaamisen hallinnan kehittäminen". Hankkeita koskevat tarkemmat suunnitelmat ja ehdotukset valmistellaan ministeriölle alkuvuonna 2016 ottaen huomioon yhteistyörajapinnat mm. Palkeiden kanssa.

Tavoite toteutui osittain, arvosana 4.

Valtiokonttori on toteuttanut Hankintojen digitalisointi -hankkeessa vastuullaan olevat toimenpiteet liittyen tilauksellisten laskujen lisäämiseen ja sopimuskohdistuksen laajentamiseen sekä osallistunut prosessinomistajana seuraavien tehtävien valmisteluun: hankintojen suunnittelu ja hankintakalenteri, tilaamisen ja laskujen kierron uudistaminen ja johdon tietotarpeet.

Valtiokonttori toteutti Hyödyt irti Kiekusta -hankkeen pilottivirastojen haastattelut ja analysoi eri prosessialueiden kehittämistarpeita yhdessä Palkeet-palvelukeskuksen kanssa. Työ jatkuu vuonna 2017 painottuen erityisesti henkilöstöhallinnon prosesseihin. Muiden tavoitteiden osalta valtiovarainministeriö on linjannut, ettei eteneminen ole kertomusvuonna ajankohdista.

Valtiokonttori toteuttaa digiloikan palveluissaan ja sen ensivaiheena vie määrittämisestä läpi tiedon ja asianhallinnan kehittämishankkeen (Valtikka) siten, että ensimmäiset palvelut on otettavissa käyttöön maaliskuussa 2016.

Tavoite toteutui osittain, arvosana 3.

Valtiokonttori on ottanut käyttöön uuden asianhallintajärjestelmän, joka vastaa SÄHKE2-vaatimuksia tiedon elinkaarenhallinnasta ja muodostaa Valtiokonttorille digitaalisen asian- ja dokumenttienhallinnan ja arkistoinnin tukipalvelun. Järjestelmää kehitetään edelleen osana palvelun käytön laajentamista kattamaan substanssiprosessit ja niihin liittyvät vaatimukset. Kehittäminen ja käyttöönotto on ollut suunniteltua hitaampaa.

Postin digitoinnin edellyttämä lakimuutos on hyväksytty eduskunnassa. Laki mahdollistaa Valtiokonttorin postin digitoinnin ulkopuolisen palvelutoimittajan toimesta v. 2017 alusta alkaen. Valtiokonttorin on liittynyt valtion ja Opus Capitan puitesopimukseen, jonka kautta postin digitointipalvelut hankitaan. Digitoinnin käyttöönoton projekti on käynnistynyt tammikuussa 2017.

Valtiokonttori toteuttaa loppuun suunnitelman mukaisen TIA-järjestelmän laajan versionnoston, joka mahdollistaa yhdessä Valtikka-hankkeen kanssa toimintojen digitalisoinnin tulevaisuudessa. Vuoden 2016 aikana pilotoidaan sähköisten palvelujen osioita, joita otetaan käyttöön kokemusten pohjalta.

Tavoite ei toteutunut, arvosana 2.

TIA-järjestelmän versionnoston käyttöönotto viivästyi ja on siirtynyt vuoden 2017 puolelle, minkä johdosta myös osa digitaalisten palveluiden pilotointia samoin kuin lakisääteisen liikennevakuuttamisen laiminlyönteille määrätävä maksu ja kriisinhallinnan tapaturma- ja palvelussairauden lakimuutoksen järjestelmätöiden käyttöönotto on siirtynyt vuodelle 2017.

Tehdään digitalisaatio- ja virastojen tuottavuuspotentiaali- selvityksen tulosten perusteella ehdotus digitalisaation toimeenpanosta valtiovarainministeriön DigiNyt -työryhmälle.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori teki DigiNyt-työryhmälle ehdotuksen digitalisaatioon liittyvistä kehittämistoimenpiteistä. DigiOfficen valmistelutyö valmistui 22.6.2016.

Valtiovarainministeriö teki päätöksen digitalisaation tuki -toiminnon perustamisesta Valtiokonttoriin syksyllä 2016.

Valtiokonttori mittaa ja arvioi toimintaansa sen tuottaman hyödyn osoittamiseksi koko valtionhallinnolle tai asiakkaalle.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori osallistui Hyödyt irti Kiekusta -haastatteluihin ja toimi HR- ja talousselvitysten pilottivirastona. Valtiokonttorissa talouden suunnittelu- ja seurantaprosessilla on pitkä ja vakiintunut historia. Suunnitelmissa suurin epävarmuus liittyy tietojärjestelmiin. Palvelujen ostoista 40 % muodostuu ostoista Valtorilta, johon kohdistuu paljon epävarmuutta. Suunnittelutarkkuuden ja -luotettavuuden parantamiseksi investointien suunnittelu- ja seurantaprosessia on lähdetty kehittämään, työ jatkuu vuonna 2017.

Syksyn aikana toteutettiin mittaamiseen liittyvä projekti, jossa tunnistettiin käytössä olevat operatiivista johtamista ja strategian toteutumista tukevat mittarit ja ideoitiin uusia mittareita.

Valtiokonttori huolehtii osaltaan, että hallitusohjelman mukainen normien purku edistyy tehokkaasti.

Tavoite ei toteutunut, arvosana 3.

Valtiokonttori on alkuvuodesta käynyt keskustelua Valtiokonttorin tehtäviä koskevien normien purkamisesta valtiovarainministeriön kanssa. Asiasta on myös jätetty ehdotus ministeriöön. Valtiokonttorin antamien normien selvittäminen siirtyy vuodelle 2017.

Normien purkukohteiden kartoitukseen on osallistuttu digi-raportin pohjalta valtiovarainministeriön kanssa sekä tehty normien purkua koskevia ehdotuksia myös HR-selvityksen yhteydessä.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2016 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Valtiokonttori hoitaa sille osoitetut rahoitustehtävät kustannustehokkaasti hyväksytyllä alhaisella riskitasolla. Valtion rahoituspalvelut perustuvat prosesseihin ja toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Suurten volyymien johdosta kustannustehokas ja laadukas toiminta mahdollistaa kansan- ja valtiontaloudellisesti huomattavien kustannussäästöjen saavuttamisen ja osaltaan tukee valtion tuotavuusohjelmaa. Valtion rahoitustoimien hoitajana Valtiokonttori edustaa eurooppalaista huippuosaamista ja laajasti hyväksyttyjä parhaita käytäntöjä.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtion rahoituspalvelujen toiminta perustuu henkilöstön ammattitaitoon, tehokkaisiin prosesseihin sekä laajamittaiseen tietotekniikan hyödyntämiseen. Toiminnan volyymien kasvusta huolimatta valtion rahoitustoimet on pystytty hoitamaan tehokkaasti ja laadukkaasti.

Sisäinen tarkastus on arvioinut vuoden aikana valtion velan maksuliikenteen jatkuvuuden hallintaa. Tarkastuksessa korostui entisestään velan maksuliikenteen ydinkriittisyys koko valtion toimintakyvylle. Toimenpiteitä häiriösietokyvyn parantamiseksi on toteutettu.

Valtiokonttori toteuttaa Kieku-hankkeen kokonaisuuden kokonaisrahoitusraamissa ja käyttöönotot suunnitellun aikataulun mukaisesti. Valtiokonttori tekee erillisen esityksen valtiovarainministeriölle mahdollisista välttämättömistä toiminnallisista muutostarpeista viimeisessä käyttöönottoerässä ja niihin liittyvistä menoista, joita ei ole voitu ennakolta arvioida, ja jotka ovat tarpeen hankkeen loppuun vientiin aikataulussa.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Kieku-hanke saatettiin päätökseen kertomusvuonna. Valtiokonttori toteutti hankkeen kokonaisuuden kokonaisrahoitusraamissa, vaikka maksoikin suunnitelmiin sisällyttämiä töitä uusien kirjanpitoyksiköiden puolesta. Kertomusvuonna käyttöönotot toteutettiin suunnitellun aikataulun mukaisesti, hankkeelle saatiin 2 milj. euron lisärahoitus ennakkoimattomiin menoihin ja kehittämiseen osoitettiin erillinen 1,64 milj. euron rahoitus.

Kieku oli poikkeuksellisen laaja toiminnan muutoshanke valtionhallinnossa. Se oli osa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon uudistusta, joka muodostui kolmesta toimenpidealueesta:

1. Ministeriöt ja virastot järjestelivät tehtäviään uudelleen ja kehittivät toimintojaan siten, että ne sopivat yhteen palvelukeskusmallin kanssa.
2. Perustettiin talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksia, jotka myöhemmin yhdistettiin. Myös palvelukeskusten palveluprosessit ja hinnoittelu yhtenäistettiin.
3. Toteutettiin Kieku-ratkaisu eli valtion yhteiset talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit, tietorakenteet ja niitä tukeva integroitu järjestelmä ja otettiin se käyttöön virastoissa ja yhdistetyssä palvelukeskuksessa.

Kieku-hanke toteutti edellä mainittua kolmatta toimenpidealuetta vuosina 2008-2016. Hankkeen päätyttyä Kieku-ratkaisua käytti valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeet sekä kaikki valtion kirjanpitoyksiköt Puolustusvoimia lukuun ottamatta – yhteensä noin 62 000 valtion palveluksessa olevaa virkamiestä. Ulkoisen arvioijan mukaan hanke onnistui hyvin. Alkuvaiheissa aikataulu venyi, mutta vaiheen 2 käyttöönottoerät vietiin tuotantoon täsmällisesti aikataulussa. Kokonaisaikataulussa tapahtui noin 12 kuukauden viivästyminen.

Kieku-hankkeen kokonaisbudjetti vuosille 2008–2016 oli yhteensä 127,3 miljoonaa euroa ja toteuma 127,1 miljoonaa euroa. Hankkeen alkuperäinen kehys oli 125 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 sitä kasvatettiin 0,3 miljoonaa euroa, koska hankkeeseen otettiin mukaan liittymät valtion tilahallinnan Optimaze-järjestelmään. Tämän jälkeen hankkeen kokonaisbudjetia kasvatettiin vielä 2,0 miljoonaa euroa johtuen pääosin Valtorin konesali- ja kapasiteettipalvelun käyttöönoton aloituksen siirtymisestä noin puolitousta vuotta myöhäisemmäksi Kieku-hankkeesta riippumattomista syistä. Kieku-hankkeen työmäärä oli yhteensä noin 770 henkilötyövuotta, josta Valtiokonttorin osuus oli noin 350 henkilötyövuotta ja Palkeet-palvelukeskuksen 170 henkilötyövuotta, lisäksi koko valtionhallinnon osalta virastojen kokonaistyömääräksi on arvioitu noin 250 henkilötyövuotta.

Kieku-ratkaisun pidemmän aikavälin tavoitteena oli parantaa valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tuottavuutta 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteessa edistyi taloushallinnon osalta hyvin, mutta henkilöstöhallinnossa selvästi hitaammin. Hyödyt eivät realisoidu heti käyttöönottojen tapahduttua, vaan niiden saavuttaminen vaatii toiminnan vakiintumisen jälkeen vielä määrätietoista työtä. Hankkeessa tehty investointi antaa kuitenkin hyvän pohjan tulevaisuuden tarpeita vastaavalle talous- ja henkilöstöhallinnon jatkokehitykselle.

KPMG:n tekemässä loppuarvioinnissa todettiin, että tuottavuustavoitteiden saavuttamiseen ja seurantaan oli panostettu aidosti. Palkeet-palvelukeskuksen tuottavuusseuranta tehtiin vuoden 2013 lopusta alkaen. Palkeet-palvelukeskuksen henkilöstöpalveluiden työmäärä vähentyi Kieku-asiakkaille vuoden 2011 ja 2016 ensimmäisen kvartaalin välillä yhteensä 13,4 prosenttia. Talous-palveluissa työmäärät ovat vähentyneet vielä enemmän: 30,6 prosenttia. Kirjanpitoyksiköiden yhteenlaskettu taloushallinnon työmäärä laski vuosien 2010–2014 aikana 15,1 prosenttia. Henkilöhallinnossa vastaavana aikana työmäärä laski 6,5 prosenttia. Työmäärä kehittyi oikeaan suuntaan, mutta tuottavuustavoitteisiin nähden muutos oli liian hidas. Suurin tehostamispotentiaali hankkeen päättyessä oli virastojen

työn tuottavuuden kehittämisessä, sillä kokonaistyömäärästä yli 80 prosenttia oli yhä virastoissa. Virastojen talous- ja henkilöstöhallinnon tuottavuuden kehitys vaatii virastojen toimenpiteiden lisäksi keskitettyä seurantaa ja toimintamallin aktiivista johtamista. Kieku-ratkaisua kehitetään jatkossakin valtion yhteisenä ratkaisuna. Kieku-ratkaisun tulevalle kehittämiselle on nähtävissä selvät vaiheet: Pienkehitys (2017 mennessä), Tehostaminen ja käytettävyyden kehittäminen (2019 mennessä) ja Merkittävät innovaatiot (2020 alkaen).

Valtiokonttori vakiinnuttaa keskitetyn valuuttakaupan prosessin ja laajentaa valuuttakaupan volyymiltaan merkityksellisiin uusiin kirjanpitoyksiköihin.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori hoiti vuoden 2016 lopussa yli 95 % valtion koko valuuttakaupasta (v. 2015 yli 90 %). Vuodelle 2016 suunnitellut valuuttakaupan laajennukset uusiin kirjanpitoyksiköihin toteutuivat.

Rahoitus

Valtiokonttorin toimintamenomomentin (28.20.01) toteumista käsitellään kappaleessa 1.7.2.1 *Toimintamenomomentin toteutuminen*, henkilötyötä 1.5 *Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen* ja erillisrahoitusta 1.3.5 *Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*.

1.3.3 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus lukuina

Työpanos ja kustannukset toiminnoittain -taulukkoissa on esitetty Valtiokonttorin merkittävimpien palveluprosessien toimintokohtaiset työpanokset ja kustannukset.

Taulukko 3 Työpanos ja kustannukset toiminnoittain: Valtion rahoitustoiminta

	2014	2015	2016	Muutos (%) ed. vuoteen
Asuntolainoitus				
<i>Työpanos (htv)</i>	14,9	15,7	16,9	8 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	2 733	2 818	2 974	6 %
Korkotuet ja valtiontakaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,3	6,7	7,1	6 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	893	1 138	1 125	-1 %
Valtionvelka				
<i>Työpanos (htv)</i>	23,6	24,4	23,0	-6 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	5 460	5 471	5 296	-3 %
Yritys- ja muut lainat				
<i>Työpanos (htv)</i>	7,7	8,1	7,4	-8 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 222	1 265	1 113	-12 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	51,4	54,9	54,4	-1 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	10 308	10 691	10 509	-2 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Valtion rahoitustoiminnan työpanos ja kustannukset toiminnoittain pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. Luottoriskinhallintaan ja ongelmaluottoasiakkaisiin liittyvien tehtävien määrän lisääntyminen ja muuttuminen aiempaa haasteellisemmiksi kasvattivat asun-

tolainoituksen työpanosta ja kustannuksia. Lisäksi asiakasyhteisöjen yhtiö- ja rahoitus-rakenteellisten tehtävien määrä kasvoi. *Korkotukien ja valtiontakausten* työpanos kasvoi lievästi, koska korkotukirahoituksen ja valtiontakausten sekä valtiontakauskorvaus-hakemusten määrät kasvoivat. Uusina tehtävinä Valtiokonttorin hoitovastuulle siirtyi korkotukilainojen lainaehto- ja vakuusmuutoshakemusten käsittelyt ARA:sta. Lisäksi 30.5.2016 annetun määräyksen mukaisesti aloitettiin valtiontakaus- ja takuukannan saldotietojen keskitetty keruu ja ylläpito sekä raportointi neljännesvuosittain kaikkien hallinnonalojen osalta. *Valtionvelan sekä yritys- ja muiden lainojen* työpanos ja kustannukset laskivat hieman edellisvuodesta mutta pysyivät lähes vuoden 2014 tasolla.

Taulukko 4 Työpanos toiminnoittain: Kieku ja Rondo

<i>Työpanos/htv</i>	2014	2015	2016	Muutos (%) ed. vuoteen
Kieku	42,3	42,7	36,1	-15 %
Rondo	2,4	3,1	2,3	-25 %
Yhteensä	44,7	45,7	38,4	-16 %

Taulukko 5 Kustannukset toiminnoittain/erillisrahoitus: Kieku ja Rondo

<i>Erillisrahoitus</i>					Muutos (%)
<i>Kustannukset 1000€</i>	2013	2014	2015	2016	ed. vuoteen
Tuotanto	3 815	3 717	881	3	-100 %
Käyttöönnotot	5 018	6 316	6 692	1 978	-70 %
Tuotekehitys ja pystytys	5 862	4 002	3 397	1 032	-70 %
Henkilöstö ja muut kulut	5 827	5 414	5 183	2 827	-45 %
Pienkehitys				1 079	100 %
Rondo		764	294	216	-27 %
Yhteensä	20 522	20 213	16 447	7 134	-57 %

Taulukossa 4 on esitetty Kiekun ja Rondon työpanos toiminnoittain. Työpanos on kohdistettu projektiorganisaatiolle, mistä johtuen kustannusten kanssa identtistä jaottelua ei ole mahdollista raportoida. Edellisvuoteen verrattuna Kiekun ja Rondon työpanosta ja kustannuksia laskivat Valtiokonttorin osalta etenkin neljän henkilön siirtyminen tehtävineen Valtoriin sekä henkilösiirrot Valtiokonttorin muihin tehtäviin, kuten verkkomaksamisratkaisu-hankkeeseen.

Taulukossa 5 on esitetty Kieku-hankkeen ja Rondon erillisrahoituksen kustannukset toiminnoittain. Erillisrahoituksella katetut kustannukset laskivat merkittävästi edellisvuodesta, koska Kiekun käyttöönottoja oli edellisvuotta vähemmän ja Kieku-tuotannon kustannukset pystyttiin kattamaan lähes kokonaisuudessaan tulorahoituksella. Erillisrahoituksen lisäksi Kiekulla ja Rondolla on maksullista tuotantotoimintaa, jota kuvataan kappaleessa 1.3.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.

Kieku-tuotannon kustannukset katettiin lähes kokonaan kirjanpitoyksiköiltä Kiekun käytöstä kerättävällä tulorahoituksella. Maksullisen tuotantotoiminnan kustannukset olivat 11,4 milj. euroa vuonna 2016 (7,0 milj. euroa). *Tuotekehityksen ja pystytyksen* kustannukset laskivat edellisvuodesta merkittävästi useiden kehitys- ja päivitysprojektien päättymisen myötä. Käyttöönottoja oli edellisvuoteen verrattuna vähemmän, mikä näkyy *käyttöönottojen* kustannusten laskuna. Käyttöönottaneita kirjanpitoyksiköitä oli vuonna 2016 yhteensä 21, noin 21 000 htv:ta (vuonna 2015: 21, noin 20 500 htv). Vuonna 2016 aloitettiin Kieku-hankkeesta erillinen Kiekun jatkokehittämiseen keskitetty hanke, *Pienkehitys*, joka jatkuu vuonna 2017 Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeiden vastuulla.

Rondon kehittämistyötä jatkettiin vuonna 2016 erityisesti R8-suorituskykyyn liittyvän tietoliikenteen läpikäyntiin ja tehostamiseen keskittyvän Rondo TaskForcen osalta sekä aloitettiin Rondon tiedonsiirron ja liittymäarkkitehtuurin uudistamistöitä.

Taulukko 6 Talousjohtamisen tukeminen, yhteinen taloushallinto ja sen kehittäminen

	2014	2015	2016	Muutos (%) ed. vuoteen
Tietotuotanto				
<i>Työpanos (hvt)</i>	6,3	5,6	5,5	-1 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 421	1 203	1 154	-4 %
Talousprosessien ohjaus				
<i>Työpanos (hvt)</i>	9,2	9,9	8,9	-9 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 781	1 772	1 615	-9 %
Hallinnolliset järjestelmät				
<i>Työpanos (hvt)</i>	1,5	1,6	1,1	-29 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 140	1 036	853	-18 %
Muut				
<i>Työpanos (hvt)</i>	0,9	1,6	2,9	81 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	200	364	484	33 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (hvt)</i>	17,9	18,7	18,5	-1 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	4 541	4 375	4 106	-6 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Talousjohtamisen tukeminen, yhteinen taloushallinto ja sen kehittäminen osa-alueen työpanokset ja kustannukset laskivat hieman edellisvuodesta. Talousprosessien ohjaus -toiminnoille kohdistetun työpanoksen ja kustannusten laskua selittää se, että vuonna 2015 panostettiin tavanomaista enemmän hankinnasta maksuun prosessialueen kehittämishankkeeseen (HAMA). Vuoden 2016 työpanosta pienensi myös osallistuminen verkkomaksamisratkaisu –hankkeeseen, joka ei ole osa tätä toimintokokonaisuutta. Lisäksi korvausrekrytointeja tehtiin tietoisesti hyvin vähän, koska tiedossa oli Kiekun päättämisestä vapautuvien Valtiokonttorin resurssien palaaminen vuoden 2017 alusta.

Hallinnollisten järjestelmien merkittävässä muutoksessa edellisvuoteen verrattuna näkyy Tilha-tilaustenhallintajärjestelmän työpanoksen ja kustannusten lasku. Tähän vaikutti erityisesti resurssien käyttö valtiovarainministeriön Handi-hankkeeseen ja lisäksi muutaman asiakasviraston irtisanoutuminen Tilhasta.

Muut-toiminnoille kohdistui vuonna 2016 uusia, merkittävästi työtunteja kasvattaneita hankkeita, kuten verkkomaksamisratkaisun (VEMA) -hanke sekä kuntatalouden tietopalvelu -hanke. Myös digi-selvitys-projektin työpanosta ja kustannusta näkyy tässä toimintokokonaisuudessa.

Taulukko 7 Henkilöstöjohtamisen tukeminen, yhteinen henkilöstöhallinto ja sen kehittäminen

	2014	2015	2016	Muutos (%) ed. vuoteen
Tietotuotanto				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,8	4,9	4,0	-18 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 148	933	849	-9 %
Henkilöstöprosessien ohjaus				
<i>Työpanos (htv)</i>	3,4	4,1	2,7	-33 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	524	574	467	-19 %
Hallinnolliset järjestelmät				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,4	1,2	2,2	81 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	703	788	947	20 %
Työnantajapalvelut				
<i>Työpanos (htv)</i>	7,5	7,3	6,0	-18 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 423	1 364	1 112	-18 %
Muut				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,7	1,9	2,1	6 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	164	332	455	37 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	17,7	19,4	17,0	-13 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	3 962	3 991	3 830	-4 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Henkilöstöjohtamisen tukeminen, yhteinen henkilöstöhallinto ja sen kehittäminen -osa-alueen työpanokset ja kustannukset laskivat jonkin verran edellisvuodesta. Tietotuotannon työpanokset ja kustannukset laskivat etenkin sen takia, että Tahtin pienkehittämisen panostettiin aiempaa vähemmän. Tahti-järjestelmän uusiminen on kytketty Valtion keskitetyn konsernitiedon analysointi ja raportointi -hankkeen suunnitteluun.

Henkilöstöprosessien ohjauksen työpanosten ja kustannusten laskuun, erityisesti rekrytointiprosessien ohjauksen osalta, vaikutti vuoden 2015 aikana toteutettu Valtiolla.fi-käyttöönottoprojekti, johon vuoden 2015 aikana panostettiin merkittävästi. Lisäksi työpanosten ja kustannusten laskuun vaikutti joidenkin korvausrekrytointien siirtäminen vuodelle 2017 Kieku-hankkeesta vapautuvia resursseja silmällä pitäen.

Hallinnollisten järjestelmien merkittävä työpanosten kasvu johtui pääasiassa siitä, että edellisvuoden resursointi ei ollut vielä normaalilla tasolla. Palvelupiste päästiin käynnistämään vasta huhtikuussa 2015 ja alkuvuoden työpanosta kohdistettiin henkilöstöprosessien ohjaukseen. Kokonaisuudessaan palvelutoiminta henkilöstöresursseineen vakiintui vasta vuoden 2016 aikana. Vuonna 2016 työmäärä Valtiolla.fi:ssä oli suunnitelmien mukainen. Työnantajapalveluissa työpanokset ja kustannukset laskivat edellisvuoteen verrattuna johtuen etenkin Kaiku työhyvinvointi –toiminnan työpanosten ja kustannusten laskusta.

Muille toiminnolle on kohdistunut vuonna 2016 uusia, merkittävästi työtunteja kasvataneita hankkeita, kuten selvitys valtion HR-johtamisesta sekä osittain myös Digi-selvitys -projektille kohdistetut työpanokset ja kustannukset. CAF-itsearviointimallin kehittäminen ja käyttöönottoon liittyvät tehtävät on myös kohdistettu tähän.

Taulukko 8 Kansalais- ja yhteisöpalvelut

	2014	2015	2016	Muutos (%) ed. vuoteen
Tapaturmat ja muut korvaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	36,4	42,5	47,1	11 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	7 080	7 861	8 811	12 %
Rikosvahingot ja syyttömästi vangitut				
<i>Työpanos (htv)</i>	13,4	12,8	11,8	-8 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	2 010	1 881	1 650	-12 %
Sotilasvamma-asioiden kuntoutus ja korvaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	15,9	15,6	14,5	-7 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	2 629	3 058	2 234	-27 %
Kansalaisneuvonta				
<i>Työpanos (htv)</i>	10,4	10,3	12,1	17 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1556	1 556	1 898	22 %
Suomi.fi				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,7	5,9	7,7	31 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1294	1 163	1 379	19 %
Perintö- ja maksuvapautusasiat				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,1	4,3	4,0	-6 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	638	657	617	-6 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	85,8	91,4	97,2	6 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	15 207	16 175	16 587	3 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Kansalaispalveluissa sekä toimintojen työpanos että kokonaiskustannukset nousivat edellisvuodesta. Suurinta nousu oli Tapaturmissa ja muissa korvauksissa. Toimintokokonaisuuden työpanosta kasvattivat mm. TIA-korvausjärjestelmän versionnostoon tehty työ ja valtion yleisen vahingonkorvaustoiminnan kasvu sekä vuoden 2016 alusta tullut uusi toiminto lakisääteisen tapaturmavakuuttamisen laiminlyönneistä määrättävien maksujen perintä. Kustannuksia kasvatti työpanoksen kasvun lisäksi pääomakustannusten kasvu.

Rikosvahinkojen työpanos ja kustannukset laskivat henkilöresurssien pienenemisen takia. Sotainvalidien määrän väheneminen 23 % edellisvuodesta vaikutti sotilasvammakorvausten ja -kuntoutuksen työpanoksen vähenemiseen. Kustannuksia alensi myös IT-menoissa käyttöpalvelun huomattava pieneneminen. Suomi.fi:n työpanosta kasvatti kahteen erillisrahoitteeseen hankkeeseen, avoindata.fi-palvelun kehittäminen ja oppaiden tuottaminen kansalaisen palvelunäkymään, tehty työ.

Kansalaisneuvonnassa hoidettujen yhteydenottojen määrä kasvoi 17 % edellisvuodesta, mikä kasvatti toiminnon työpanosta. Kansalaisneuvonna kokonaiskustannuksia kasvatti myös mm. markkinointimenot, joihin on aiempina vuosina saatu erillisrahoituksella.

Taulukko 9 Työpanos toiminnoittain: Yhteiset palvelut

	2014	2015	2016	Muutos (%) ed. vuoteen
Henkilöstöhallinto				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,6	4,6	3,3	-30 %
Taloushallinto ja toiminnan suunnittelu ja raportointi				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,7	6,7	7,3	8 %
Tiedon hallinta				
<i>Työpanos (htv)</i>	6,4	7,5	9,0	20 %
Toimitilojen hallinta				
<i>Työpanos (htv)</i>	1,4	1,8	2,2	23 %
Viestintä				
<i>Työpanos (htv)</i>	3,1	3,1	3,7	17 %
Sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja turvallisuus				
<i>Työpanos (htv)</i>	2,2	2,1	2,5	18 %
Tietohallinto *				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,2	2,8	3,8	34 %
Yleishallinto				
<i>Työpanos (htv)</i>	10,9	10,0	11,3	13 %
Muut				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,9	0,6	0,3	-44 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	39,4	39,4	43,4	10 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

* Ei sisällä tietohallinnon ydintoiminnoille tekemää työtä, em. sisältyy ydintoiminnon työpanoksiin ja kustannuksiin

Yhteisten palveluiden työpanos kasvoi edellisvuodesta. Työpanokset eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisvuosiin verrattuna, koska vuoden 2016 alusta valtion seurankohdemallin yhteisten tukitoimintojen kirjaustapaan tehdyistä muutoksista johtuen, jossa mm. osa aiemmin *henkilöstöhallinnon* toiminnoille kohdistetusta työajasta on toimintavuonna kirjattu joko *Yleishallinto ja johtaminen* tai taloushallintoon sisältyvälle *toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta* -toiminnoille. Tietohallinto-toimialan henkilötyöstä noin 11,3 henkilötyövuotta kohdistui vuonna 2016 suoraan toimialojen ydintoiminnoille, joten niiltä osin työpanos ei näy tässä taulukossa. *Tietohallinnon, tiedon hallinnan ja toimitilojen* työpanoksien kasvua selittää etenkin K&K-konesali ja kapasiteettipalvelut -projekti, Huippupaikka 1 -toimitilahanke sekä Valtiokonttorin tiedon- ja asianhallinnan kehittämishanke Valtikkaan sisältyvän asianhallinnan käyttöönotto -projekti.

1.3.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Taulukko 10 Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus -tavoitteen toteutuminen 2014–2016

Mittari	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Toteuma 2016	Arvosana
Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	98,8	85,4	>90	80	2

Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus toteutui suunnitelmien mukaisesti alle asetetun vakioidun tavoitearvon. Kiekun ja Rondon tulot muodostivat 65 % Valtiokonttorin maksullisen toiminnan tuloista. Nämä toiminnot eivät ole täysin kustannusvastaavia, koska niiden hinnoitteluperiaatteen mukaan asiakkailta ei peritä pääomakustannuksia. Muilta osin Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus toteutui tavoitteen mukaisesti.

Taulukko 11 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma: muut säädökset

Muut säädökset	Vuosi 2016 toteuma 1 000 €	Vuosi 2016 tavoite 1 000 €	Vuosi 2015 toteuma 1 000 €	Vuosi 2014 toteuma 1 000 €
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	5 011	5 088	4 804	4 523
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0	18	10	6
Tuotot yhteensä	5 011	5 106	4 814	4 529
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	1 296	1 327	1 308	1 172
Vuokrat	0	0	0	0
Palveluiden ostot	600	561	718	737
Muut erilliskustannukset	91	76	68	115
Erilliskustannukset yhteensä	1 988	1 964	2 093	2 024
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	2 291	2 074	2 219	1 969
Poistot	906	992	471	473
Korot	23	55	39	45
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 220	3 121	2 729	2 488
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 208	5 085	4 822	4 512
KUSTANNUSVASTAAVUUS	96 %	100 %	99,8 %	100,4 %
(tuotot-kustannukset)	-197	21	-8	17

Muiden säädösten perusteella maksullista toimintaa ovat tapaturmavakuutusten, liikennevahinkojen, ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun sekä MMM-lainojen hoito ja sotilaallisen kriisinhallinnan korvausten hoito. Vuonna 2016 uutena maksullisena toimintona alkoi tapaturmien laiminlyöntimaksujen perintä.

Kustannusvastaavuus toteutui suunniteltua ja edellisvuotta matalampana. Tulot toteutuivat hieman suunniteltua pienempinä. Merkittävimpana erona suunnitelmiin nähden oli lakisääteisten tapaturmavakuutusten laiminlyöntimaksujen perintä, jonka tulot olivat 80 tuhatta euroa suunniteltua pienemmät. Tähän Valtiokonttorille uuteen toimintoon oli suunniteltu toteutunutta enemmän työtä ja muita kustannuksia. Toiminta oli kustannusvastaavaa, sillä tulot laskutettiin toteuman perusteella. Maksullisten tapaturmien tuotot olivat yli 1 milj. euroa, ja sen kustannusvastaavuuslaskelma on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 2. Erilliskustannukset toteutuivat lähes suunnitelmien mukaisesti ja yhteiskustannukset vain vähän suunnitelmia suurempina.

Taulukko 12 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma: kustannusten korvaus

Kustannusten korvaus	Vuosi 2016 toteuma 1 000 €	Vuosi 2016 tavoite 1 000 €	Vuosi 2015 toteuma 1 000 €	Vuosi 2014 toteuma 1 000 €
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	0	0	0	0
Maksullisen toiminnan muut tuotot	16 009	15 475	11 475	8 796
Vuokrat ja käyttökorvaukset			31	43
Tuotot yhteensä	16 009	15 475	11 505	8 839
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	1 002	1 050	814	773
Vuokrat	115	115	32	34
Palveluiden ostot	12 583	12 385	9 294	6 460
Muut erilliskustannukset	763	708	21	17
Erilliskustannukset yhteensä	14 464	14 257	10 161	7 284
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	1 260	1 540	820	855
Poistot	5 559	5 500	3 152	988
Korot	75	100	281	61
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	6 894	7 140	4 253	1 904
Kokonaiskustannukset yhteensä	21 358	21 397	14 414	9 188
KUSTANNUSVASTAAVUUS	75 %	72 %	79,8 %	96,2 %
(tuotot-kustannukset)	-5 348	-5 923	-2 909	-349

Kustannusten korvaus -toimintoryhmässä käsitellään valtion sisäistä sopimusperusteista kustannusten korvausta. Tähän kuuluvat Kiekun ja Rondon maksullinen tuotantotoiminta, työnantajan henkilötietojärjestelmä Tahtin simulointi, tilaustenhallintajärjestelmä, Valtiolle.fi -rekrytointijärjestelmä, Valtiokonttorin työntekijöilleen edelleen vuokraamat autopaikat ja petoeläinvahinkojen hoito. Suorityhmän kustannusvastaavuus sekä suunniteltiin että toteutui alijäämäisenä, koska volyymeiltään kahden merkittävimmän suoritteen, Kiekun ja Rondon, tulona ei peritä pääomakustannuksia, jotka laskelmalla kuitenkin esitetään.

Kustannusvastaavuus toteutui suunniteltua suurempana, mutta edellisvuotta matalammalla tasolla. Tuloja kertyi suunniteltua enemmän. Merkittävin ero suunnitelmiin nähden oli Kiekun tuotantotoiminnasta kertyneissä tuloissa, joita kertyi n. 11,9 milj. euroa. Kiekun tuotantotoiminnan tuloja kertyi noin 4,6 milj. euroa edellisvuotta enemmän, kun Kiekun viimeisetkin käyttöönottoerät toteutuivat vuoden loppuun mennessä.

Kiekun maksullisen tuotantotoiminnan laajentuminen kasvatti myös kustannuksia edellisvuoteen verrattuna. Tällä laskelmalla esitettävien toimintojen kokonaiskustannukset kasvoivat 6,8 milj. euroa. Pelkästään Kieku-tuotannon kustannukset kasvoivat n. 7,0 milj. euroa. Kasvusta n. 2,3 milj. euroa johtui poistojen kasvusta.

Valtiokonttorin liiketaloudellisin perustein hinnoiteltujen suoritteiden kokonaistulot jäivät alle 1 milj. euron, ja näiden suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma on esitetty liitteessä 3.

1.3.5 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Taulukko 13 Erillisrahoitus 2014–2016

Erillisrahoitus 1 000 euroa	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Suunnitelma 2016	Toteuma 2016
Kieku	19 426	16 197	5 029	5 840
Muu erillisrahoitus*	1 503	872	1 528	1 943
Käytettävissä oleva rahoitus	20 929	17 070	6 557	7 783
Kieku, htv**	44,5	44,1	33,6	31,2
Muu erillisrahoitus, htv	0,6	0,1	4,0	0,8

* Sis. Kieku pienkehitys 1 079t euroa

**Ei sis. Kiekussa henkilökierron kautta työskentelevien henkilötyövuosia

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Kieku-hankkeella oli vuonna 2016 käytettävissä edellisvuosilta siirtynyttä erillismäärärahaa 2,7 milj. euroa ja vuodelle 2016 myönnettyä erillismäärärahaa 3,1 milj. euroa, yhteensä 5,8 milj. euroa, joka käytettiin kokonaisuudessaan. Kiekun pienkehitykseen oli käytettävissä vuodelle 2016 myönnettyä erillismäärärahaa 1,6 milj. euroa, josta käytettiin 1,1 milj. euroa. Muihin hankkeisiin käytettiin erillisrahoitusta 0,9 milj. euroa.

Taulukko 14 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

	Vuosi 2016	Vuosi 2015	Vuosi 2014
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT			
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	7 783 122	17 069 729	20 760 228
EU:lta saatu rahoitus	0	0	0
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0	0	0
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä	7 783 122	17 069 729	20 760 228
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
<i>Erillisrahoitus</i>			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	19 133	27 578	25 043
Henkilöstökustannukset	2 528 230	3 241 836	3 232 640
Vuokrat	177 925	328 861	335 897
Palveluiden ostot	1 783 300	5 249 979	7 474 001
Muut erilliskustannukset	58 668	93 873	669 890
Erilliskustannukset yhteensä	4 567 256	8 942 127	11 737 471
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
<i>Toimintamenot (28.20.01)</i>			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0
Henkilöstökustannukset	159 834	195 845	351 633
Vuokrat	0	0	0
Palveluiden ostot	38 333	5 401	176 024
Muut erilliskustannukset	91	436	627
Erilliskustannukset yhteensä	198 258	201 683	528 284
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus			
Tukitoimintojen kustannukset	1 317 149	1 757 740	2 289 959
Poistot	1 592 023	1 650 120	2 003 800
Korot	17 642	97 065	134 149
Muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 926 813	3 504 925	4 427 909
Kokonaiskustannukset yhteensä	7 692 327	12 648 734	16 693 664
OMARAHOITUSOSUUS			
(Tuotot - Kustannukset)	90 795	4 420 995	4 066 564
Omarahoitusosuus, %	1 %	35 %	24 %

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuudelle ei ole asetettu tavoitearvoa tulostavoiteasiakirjassa. Kustannusvastaavuuslaskelmalla on esitetty toiminnan tuotoina myös Valtiokonttorille käyttö- ja kirjausoikeuden kautta myönnetty rahoitus.

Valtiokonttorin yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeet ja niihin käytetyt määrärahat on eritelty taulukossa 15.

Taulukko 15 Yhteisrahoituksen toiminnan hankkeet ja käytetyt määrärahat

Hanke	Määrärahojen käyttö vuonna 2016
Valtion uusi talous- ja henkilöstöhallinnon-tietojärjestelmä Kieku	6,9 milj. euroa
Rondo-järjestelmän kehittäminen	215 t euroa
Avoindata.fi-palveluun liittyvä kehittäminen	27 t euroa
Asiakaspalvelun uusi toimintamalli – autetaan asiakasta digitaalisten palveluiden käytössä	10 t euroa
Valtion rahoitus- ja maksuliiketoimintojen kybersietokyvyn kehittäminen	40 t euroa
Valtion keskuskirjanpidon uusiminen	101 t euroa
Kuntatieto-ohjelmantuotosten käyttöönotto ja ylläpidon aloittaminen	193 t euroa
Vahingonkorvaus Digi-hankkeen arkkitehtuurikonseptointi	20 t euroa
Selvitys valtion HR-johtamisesta	42 t euroa
Kansallista palveluarkkitehtuuria toteuttavat projektit:	
Oppaiden tuotanto kansalaisen palvelunäkymään	80 t euroa
ja Verkkomaksamisen palvelu	136 t euroa
Hankkeet yhteensä	7,8 milj. euroa

Kieku-hanketta ja Rondo-järjestelmän kehittämistä on kuvattu kappaleissa 1.3. Toiminnallinen tehokkuus ja 1.3.3 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus lukuina.

Asiakaspalvelun uusi toimintamalli – autetaan asiakasta digitaalisten palveluiden käytössä -hankkeessa valmisteltiin ehdotusta toimintamallista, jolla mahdollistetaan laadukkaat julkiset palvelut maan eri osissa erilaisille asiakasryhmille sekä valmisteltiin toimivia käytäntöjä digitaalisten palvelujen käytön tukeen asiakkaille, jotka eivät itse pysty käyttämään digitaalisia palveluja.

Valtion rahoitus- ja maksuliiketoimintojen kybersietokyvyn kehittämishankkeessa toteutettiin esiselvitys.

Valtion keskuskirjanpidon uudistaminen aloitettiin vaatimusmäärittelyillä. Hanke jatkuu vuonna 2017 toteutuksella ja käyttöönotolla, joka tehdään Palkeet-palvelukeskuksessa Kieku-tietojärjestelmän siirryttyä sen vastuulle 1.1.2017 alkaen.

Kuntatieto-ohjelmantuotosten käyttöönottoa ja ylläpidon aloittamista sekä Verkkomaksamisen palvelu -hankkeen edistymistä on kuvattu kappaleessa 1.3 Toiminnallinen tehokkuus. Vahingonkorvaus Digi-hankkeessa toteutettiin arkkitehtuurikonseptointi.

Selvitys valtion HR-johtamisesta-projektista laadittiin loppuraportti, joka sisältää seitsemän strategista linjausta, 23 toimenpidekokonaisuutta ja niihin liittyvät konkreettiset kehitysehdotukset.

Oppaiden tuotanto kansalaisen palvelunäkymään -hankkeessa toteutettiin kansalaisen näkymään elämäntilannekohtaisia palveluoppaita.

Yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeiden kokonaismenot laskivat edellisvuodesta, koska Kieku-tietojärjestelmän käyttöönottoja oli edellisvuotta vähemmän ja koko hanke päättyi vuoden 2016 loppuun. Investointimenojen osuus oli 3,2 milj. euroa ja muiden erillismenojen osuus 4,6 milj. euroa. Valtiokonttorin omarahoitusosuus erillismenoista oli 0,2 milj. euroa, joista suurin osa oli henkilöstökustannuksia.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmalla on esitetty laskennalliset osuudet hankkeisiin kohdistuvista yhteiskustannuksista, vaikka niihin ei pääsääntöisesti ole myönnetty rahoitusta.

Valtiokonttorin yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma on 0,1 milj. euroa ylijäämäinen, koska laskelmalla ei esitetä hankkeiden investointimenoja kuluina, vaikka investointimenoja vastaavat kulut näkyvät laskelman tuloina.

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2016 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Valtiokonttori suuntaa panostusta systemaattiseen vuosikelloon sidottuun asiakas- ja sidosryhmäyhteistyöhön ja hyödyntää sitä kautta saamaansa tietoa omien prosessiensa sekä valtiotason prosessien kehittämiseen.

Tavoite toteutui osittain, arvosana 3.

Asiakas- ja sidosryhmäyhteistyötä tehdään säännöllisesti eri sidosryhmien kanssa ja saatua asiakaspalautetta hyödynnetään prosessien kehittämisessä. Asiakaspalvelu- ja sidosryhmäyhteistyö on systemaattisimmin käytössä Kansalaispalveluissa sisältäen kohdennetun asiakasviestinnän, sidosryhmätapaamiset ja asiakasryhmäkohtaiset palveluratkaisut. Myös Kieku-hankkeessa asiakas- ja sidosryhmäyhteistyötä tehtiin sovitun hankesuunnitelman perusteella.

Valtiokonttorissa on aloitettu strategisen tavoitteen, asiakaskokemuksen kehittämistyö. Asiakaskokemuksen kehittämiseksi laadittiin tiekartta, josta ensimmäisenä toimenpiteenä aloitettiin Valtiokonttorin keskeisten palveluiden palvelupolkujen kuvaaminen asiakkaan näkökulmasta. Tavoitteena on ymmärtää asiakasryhmien käyttäytymistä tunnistetuissa kohtaamispiisteissä.

Keskeinen haaste kehittämistyölle on kehittämiseen käytettävissä olevan resurssin niukkuus, työ jatkuu vuonna 2017.

Valtiokonttori kehittää nykyistä asiakastytyväisyystutkimusten konseptiaan asiakaskokemuksen mittaamiseen ja niiden tulosten pohjalta tehdään erinomaisuuteen johtavia kehitystoimia. Erityistä huomiota kiinnitetään ”vaikeiden asiakaskohtaamisten” palautteen pohjalta tehtävään kehittämiseen.

Tavoite ei toteutunut, arvosana 2.

Perinteinen asiakastytyväisyystutkimus ei riitä mittariksi, kun tavoitellaan erinomaista asiakaskokemusta. Kyselyjen rinnalle on etsitty reaaliaikaisempia ja vuorovaikutteisempia tapoja. Etenkin kansalaisten palvelussa asiakaskokemus on selkeä osa koko palvelukulttuuria: toimintaa johdetaan ja kehitetään asiakkaan palautteen pohjalta, kaikki palaute tutkitaan.

Kansalaispalveluissa otettiin käyttöön välittömän palvelukokemuksen ke-
rääminen puhelinpalauteperusteisesti. Asiakaspalvelun laadun varmistamiseksi aloitettiin myös asiakaskunnassa hyvin vastaanotettu asiakaspu-
heluiden nauhoitus sekä varusmiehille tarkoitettu mobiiliperusteisen vahin-
koilmoituksen pilotointi.

Kokonaisuutena kehittämistyö ei edennyt tavoitteen mukaisesti johtuen ke-
hittämiseen käytettävissä olevan resursoinnin niukkuudesta, työ jatkuu
vuonna 2017.

**Valtiokonttori ottaa käyttöön ja kehittää sähköisille palveluilleen teknisen alus-
tan vuosina 2017–2018. Uusi verkkopalvelualusta mahdollistaa Valtiokonttorin
palveluprosessien digitoinnin loppuasiakkaille asti.**

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Teknisen alustan käyttöönoton valmistelu on edennyt tavoitteen mukai-
sesti. Valtiokonttori on laatinut digitaalisten palveluiden vaatiman sähköi-
sen asioinnin palvelualustan arkkitehtuurisuunnitelman ja solminut Hanse-
lin kanssa sopimuksen palvelualustan kilpailutuksesta. Toteutettavan tek-
nisen ratkaisun avulla tuotetaan Valtiokonttorille jatkossa hyvän asiakasko-
kemuksen vaatimukset täyttävät digitaaliset asiointipalvelut. Arkkitehtuurin
osana on myös huomioitu KAPA-palveluiden tarjonta. Kilpailutusprojekti
käynnistyy tammikuussa 2017.

Valtiokonttorissa on niin ikään luotu sisäisiä valmiuksia teknisen palvelu-
alustan käyttöönottoon määrittelemällä digitaalisia palveluprosesseja ja
laatimalla niiden tiedonohjaussuunnitelmia.

**Valtiokonttorin toimitilamuutoksen yhteydessä varmistetaan myös asiakas- ja
sidosryhmäkohtaamisten toimitilojen ja toimintatapojen laadukkuus ja nykyai-
kaisuus.**

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttorin uusien toimitilojen suunnittelun lähtökohtana on ollut asia-
kas-, kokous- ja projektitarpeet huomioiden toimintatapojen laadukkuus
ja nykyaikaisuus. Kokoustilojen ja muiden yhteisten tilojen osalta on tehty
yhteistyötä Valtiokonttorin kanssa samoihin toimitiloihin muuttavan Pa-
tenti- ja rekisterihallituksen kanssa.

**Valtiokonttori valmistautuu antamaan tukea kansalaisen palvelunäkymän lop-
pukäyttäjille.**

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori on tukenut uuden tunnistamispalvelun käyttäjiä ja valmistau-
tunut antamaan tukea palvelunäkymien loppukäyttäjille sitä mukaa, kun
ne siirtyvät tuotantoon.

**Valtiokonttori toteuttaa kansalaisen verkkomaksamisen ratkaisun (maksamis-
palvelu irrallisena tunnistamiskäytöstä) vuonna 2016 ja tekee ehdotuksen
asiaan liittyvän jatkuvan palvelun toteuttamisesta ja palvelun rahoittamisesta.**

Tavoite toteutui osittain, arvosana 3.

Valtiokonttori on asettanut Verkkomaksaminen-projektin, joka on osa Kansallinen palveluarkkitehtuuri -hanketta (KaPA). Projektin tehtävänä on tuottaa julkishallinnolle sähköisen asiointin yhteyteen maksuratkaisu, jolla asiakas voi maksaa maksullisen suoritteensa. Maksamisratkaisu on hankittu SaaS-tyyppisenä palveluna. Kilpailutuksen hävinnyt osapuoli valitti päätöksestä markkinaoikeuteen, mikä toi aikatauluun viivästystä noin kolme kuukautta. Käyttöönnotot toteutetaan vuoden 2017 aikana. Jatkuvan palvelun toteutus on KaPA-laissa määritelty käyttäjälle maksuttomaksi.

1.4.1

Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 16 Suoritteet ja julkishyödykkeet -tavoitteiden toteutuminen 2014–2016

Mittari	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Toteuma 2016	Arvosana
Kiekun levinneisyysaste, htv käyttöönotaneissa kirjanpitoyksiköissä	20 500	40 827	63 000	60 188	4
Automatisointia hyödyntäen käsiteltyjen laskujen osuus %	3	5	7	17	5

Kieku-hanke päättyi 31.12.2016. Kiekun piirissä on tavoitteeksi asetut viirastot ja laitokset. Tavoitteeksi asetettu htv-määrä ei toteutunut johtuen valtion henkilömäärän vähenemisestä.

Automatisointia hyödyntäen käsiteltyjen laskujen tavoite toteutui yli kaksinkertaisena asetettuun tavoitteeseen nähden. Tulostavoitteet ylitettiin kaikkien osatoiminnallisuuksien osalta.

	Tavoite	Toteuma
Tiliointikoodillisten laskujen osuus ostolaskuista, %	3	4 %
Sopimuskohdistuksessa olevien laskujen osuus ostolaskuista, %	3	4,6 %
Tilauksellisten laskujen osuus ostolaskuista, %	1	8,9 *)

*) Tilha-tilauksellisten laskujen osuus oli 3,7 %

Taulukko 17 Muut seurattavat mittarit 2014–2016

Seurantakohde / Mittari	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Arvio 2016	Toteuma 2016
Budjettitalouden velkakanta vuoden lopussa, milj.eur	95 129	99 472	105 538	101 701
Hoidettujen antolainojen kantaluku, kpl / milj. eur	18 715 / 7 659	17 398/ 7 103	16 000 / 6 500	16 612/ 6 397
Omistustalainataukset lkm, kpl / milj. eur	163 420 / 2 024	158 929/ 2 046	175 000 / 2 060	166 066 / 2091
Korkotukilainojen kantaluku, kpl / milj. eur	28 710* / 13 010	34 210/ 12 672 (ASP 27 281/ 2 077)	30 000 / 13 400	37 964/ 13 450 (ASP 31 362/ 2 499)
Elinkorkojen ja huoltoeläkkeiden maksukanta (Sove), lkm	12 101	10 585	9 100	9 166
Valtion vastuuseen liittyvät korvaustoiminnan päätökset kpl **		300	600	578
Suomi.fi käyntimäärä /kk	284 668	320 508	300 000	347 739

* ASP-lainojen osuus 21 603

** nykylainsäädäntö

1.4.2

Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Taulukko 18 Palvelukyky ja laatu -tavoitteiden toteutuminen 2014–2016

Mittari	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Toteuma 2016	Arvosana
Asiakastyytyväisyyden painottamattomien yleisarvosanojen keskiarvo, asteikko 4-10	7,9	8	7,7	8,5*	5
Tapaturmakorvausten käsittelyaika 80 %:ssa päätöksistä, pv	59	27	18	23	3
Elinkoron oikaisujen käsittelyaika, kk	2,8	1,9	1,5	1,8	3
Rikosvahinkokorvausten käsittelyaika, kk	5,6	5,3	5	4,8	4
Vahingonkorvaustoiminnan digitalisaatioaste %			12	37	5
Muutostuen asiakastyytyväisyys	-	-	8	-	(..)
Kansalaisneuvonta on vastannut vähintään 80 prosenttiin puhelusta alle 30 sekunnin (%)	95,4	90	80	90,6	5
Suomi.fi käytettävyys (%)	100	99,9	99,9	99,96	4

*Keskimääräinen yleisarvosana

Valtiokonttorin vuonna 2016 palveluilleen tekemien asiakastyytyväisyystutkimusten yleisarvosanat vaihtelivat 8,04–8,86 välillä, keskimääräinen yleisarvosana oli 8,48. Arvosana ei ole vertailukelpoinen edellisvuoteen nähden, koska kyselyt ja niiden kohderyhmät ovat vuoden aikana muuttuneet. Uudistetussa kyselyssä muutostuen osalta päädyttiin keräämään sanallisia kehitystoiveita, tyytyväisyys on aikaisemmin ollut hyvällä tasolla (2015 8,6).

Valtiokonttori keräsi asiakaspalautetta myös asiakastapaamisista, asiakastapahtumista, teemahaastatteluiden ja asiakaspaneelien ja otti käyttöön mobiilikyselyt sekä puhelutallenteiden hyödyntämisen.

Tapaturmakorvausten käsittelyaika on laskenut edellisvuoteen verrattuna. Käsittelyssä on päästy tilanteeseen, jossa tapaukset saadaan käsittelyyn lain edellyttämässä 7 päivässä ja ratkaistua 30 päivän kuluessa siitä, kun on saatu asian ratkaisemiseksi riittävät selvitykset.

Arvio vahingonkorvaustoiminnan digitalisaatioasteesta perustuu osittain otokseen. Digitalisointia on tehty mm. hoitolaitosten ja Valtiokonttorin välillä liikkuvien sähköisten lääkärintuomien, laskujen ja maksusitoumusten osalta.

Kansalaisneuvonnan puhelinneuvonta on pysynyt tavoitetta paremmalla tasolla, vaikka yhteydenottojen määrä on kasvanut.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2016 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Valtiokonttorin toiminta perustuu luottamukseen ja avoimeen palautekulttuuriin. Lisätään luottamukseen perustuvaa toiminnan joustavuutta, vähennetään ohjeistusta, kannustetaan henkilöstöä huippusuorituksiin ja asiantuntemuksen kehittämiseen. Tätä toimintatapaa kehitetään kokeilukulttuurin kautta.

Tavoite toteutui osittain, arvosana 3.

Valtiokonttori Huippupaikkana tavoitetta on Valtiokonttoritasolla ryhtynyt toteuttamaan toimitilamuutoksen yhteydessä, joka on nimetty Huippupaikka 1 -hankkeeksi. Tässä yhteydessä on tarkoitus juurruttaa uudet nykyaikaiset ja monimuotoiset työskentelyn toimintatavat Valtiokonttoriin sekä lisätä organisaation eri yksiköiden välistä kanssakäymistä ja asioiden törmäyttämistä mm. luopumalla pääosin henkilökohtaisista työpisteistä ja suunnittelemaan tilojen sallimissa puitteissa monimuotoista työskentelytilaa. Myös fyysisen kunnon ylläpitomahdollisuus ja muu harrastustoiminta tulee aiempaa paremmin huomioitua toimitiloissa.

Huippupaikkatavoitteen toteutumisesta edistävät myös seuraavat kaksi asiaa: Valtiokonttorissa otettiin keväällä käyttöön yhteisöllinen intra ja työtilat, jotka mahdollistavat välittömän ja avoimen tiedonsaannin ja kommentoinnin mistä asiasta tahansa sekä mm. blogien ja uutisten vapaan tekemisen. Sisäiseen hallintoon liittyvää kirjallista ohjeistusta on selkeästi vähennetty. Sen sijaan on pyritty tuomaan esille henkilö, jonka puoleen voi kääntyä.

Tavoitetta asetettaessa tarkoitus oli laatia suunnitelma myös Huippupaikka –tavoitteen toteutumisen etenemisestä tulevana vuosina, mutta se osuus siirtyi seuraavaan vuoteen.

Viedään päätökseen Yhdessä- hanke ja hyödynnetään hankkeen aikana opittuja yhteistyömalleja.

Tavoite toteutui osittain, arvosana 3.

Yhdessä -hanke on saatettu päätökseen. Yhteisöllisyyttä ja tiedon avoimuutta on lisätty uuden intranetin ja sharepointin työtilojen myötä. Opittuja yhteistyömalleja hyödynnetään myös meneillään olevan työympäristö-hankkeen (uusi tilaratkaisu ja toimintatapojen muutos) kehittämistyössä. Saavutettujen vaikuttavuustulosten analysointi ja johtopäätösten tekeminen siirtyi vuodelle 2017.

Rakennettava digitaalinen työympäristö ja uudistettava työympäristökonsepti lisäävät työn mielekkyyttä sekä paikka- ja aikariippumatonta työskentelyä.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Senaatin kanssa tehtiin alkuvuodesta uusi vuokrasopimus toimitiloista, jolloin myös sitouduttiin toimitilahankkeen toteuttamiseen. Uutta työympäristöä toteuttava Huippupaikka 1 -hanke käynnistettiin maaliskuussa. Hanke on edennyt aikataulun mukaisesti, Senaatti kilpailutti urakoitsijan ja teki valinnan loppuvuodesta. Remontti käynnistyy vuoden 2017 alussa jatkuen loppusyksyyn asti. Valtiokonttorille tulevien tilojen muutossuunnitelmat valmistuivat syksyllä ja sisustussuunnitelmat vuoden 2017 alussa jatkuen Valtiokonttorin ja PRH:n yhteistilojen suunnittelulla. Myös koko työyhteisön valmennuskonseptit on valmisteltu.

1.5.1 Henkilöstötunnuslukuja

Taulukko 19 Valtiokonttorin toimintamenomomentin henkilötyövuodet -tavoitteen toteutuminen 2014–2016

Mittari	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Toteuma 2016	Arvosana
Yhteiset mittarit:					
Toimintamenomomentin henkilötyövuodet, htv	285	294	304	301,7	4

Valtiokonttorin henkilöstömäärä 31.12.2016 oli 352 (vuonna 2015 364). Määrä laski vuoden 2015 lopusta kolme prosenttia, joka on 12 henkilöä. Naisten osuus oli 72 % (71 %) ja miesten osuus oli 28 % (29 %) henkilöstöstä.

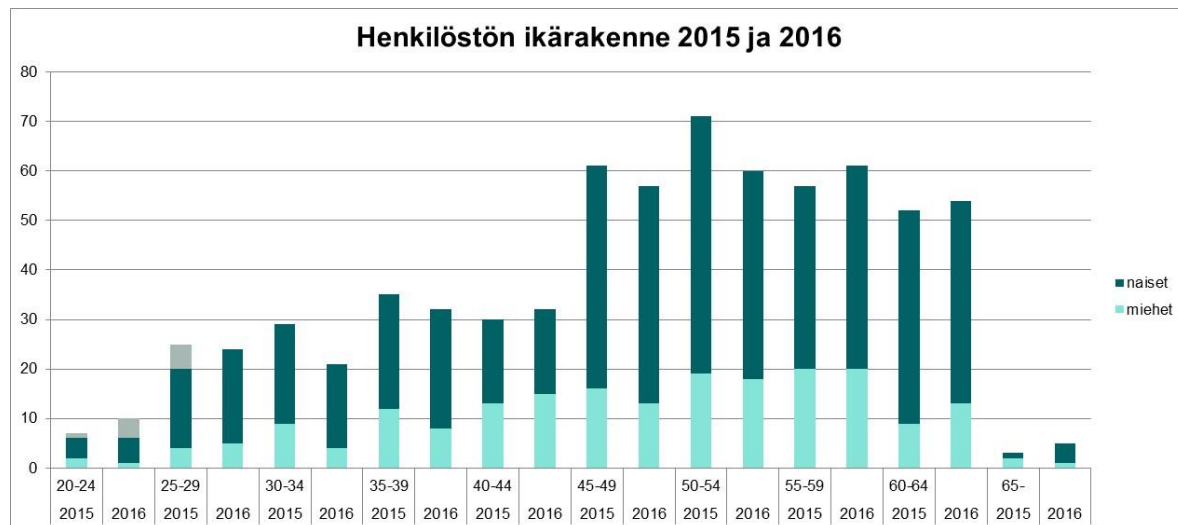
Valtiokonttorin henkilötyövuosien määrä laski edellisestä vuodesta neljällä henkilötyövuodella. Vuonna 2016 työtuloksen tekemiseen käytettiin Valtiokonttorissa yhteensä 334 (338) henkilötyövuotta, josta toimintamenomomentin osuus oli 302 henkilötyövuotta.

Vuodenvaihteessa 2016–2017 Valtiokonttorin henkilöstön keski-ikä oli 49,2 (48,4) vuotta. Nousua oli vuodentakaisesta 0,8 vuotta. Naisten keski-ikä oli 49,1 (48,5) vuotta ja miesten keski-ikä 49,4 (48,3) vuotta.

Vuodenvaihteessa 2016–2017 Valtiokonttorin henkilöstöstä 51 % (50 %) oli 51-vuotiaita tai sitä vanhempia. 55-vuotiaiden tai sitä vanhempien osuus henkilöstöstä oli 34

% (31 %) ja 60-vuotiaiden tai sitä vanhempien osuus 17 % (15 %). Alle 35-vuotiaiden osuus koko henkilöstöstä oli edellisvuoden tasolla, 14 % (15 %).

Kuva 1 Valtiokonttorin henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne

Valtiokonttorin koulutustasoindeksi oli Tahti-järjestelmän tietojen mukaan vuonna 2016 5,6 (5,1). Vuonna 2016 indeksi oli naisilla 5,3 ja miehillä 6,1.

Valtiokonttorissa työskenteli vuoden 2016 lopussa 27 (45) sellaista henkilöä, jotka olivat määräaikaissa palvelussuhteessa ja joilla ei ollut Valtiokonttorissa tai muussa valtion virastossa omaa taustavirkaa. Osuus oli 8 % (12 %) henkilöstöstä. Näistä määräaikaista henkilöistä 23 eli 85 % oli naisia (73 %) ja neljä eli 15 % miehiä (27 %). Näistä määräaikaista palvelussuhteista 12 päättyi 31.12.2016. Vakinaisista työntekijöistä 71 % (70 %) oli naisia ja 29 % (30 %) miehiä.

Kokoaikaisia työntekijöitä vuonna 2016 oli 325 (338) henkilöä eli 92 % (93 %) henkilöstöstä ja osa-aikaisia oli 27 (26) eli 8 % (7 %). Kokoaikaisista työntekijöistä naisia oli 231 eli 71 % (69 %) ja miehiä 94 eli 29 % (31 %). Osa-aikaisista työntekijöistä naisia oli 23 eli 85 % (83 %) ja miehiä neljä eli 15 % (17 %). Lähtövaihtuvuus vuonna 2016 oli 12,4 % (13 %) ja tulovaihtuvuus 11,6 % (15 %).

Säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli 81,2 % (79,5%). Kokonaistyövoimakustannukset olivat 22 012 770,1 euroa (22 734 542,5 euroa). Tehdyn työajan palkkojen osuus palkkasummasta oli 78,3% (78,0 %). Välilliset työvoimakustannukset olivat 7 814 611,9 euroa (8 506 007,4 euroa), ja niiden osuus tehdyn työajan palkoista oli 55,0 % (59,8%).

1.5.2 Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi

Taulukko 20 Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi -tavoitteiden toteutuminen 2014–2016

Mittari	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Toteuma 2016	Arvosana
Yhteiset mittarit:					
Työtyytyväisyys (VM-baron kokonaisindeksi, asteikko 1-5)	3,3	3,4	3,6	3,4	2
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	10,7	8,6	9	8,0	5
Johtajuusindeksi, VMBaro	3,3	3,5	3,6	3,3	2
Muut mittarit:					
Koulutuspäivä / htv	6,6	5,2*	7	3,2*	2
Osaamisen johtamisindeksi, (VMBaro)	3,5	3,5	3,5	ei vertailua saatavissa	(..)

*Ei sis. ammattitaidon kehittäminen

Työtyytyväisyyden kokonaisindeksi oli edellisvuoden tasolla mutta tavoiteltu korkeampi taso ei toteutunut toimintavuonna. Myöskään johtajuusindeksin osalta ei saavutettu tavoitetta. Työtyytyväisyystutkimuksen kysymykset muuttuivat toteutetussa kyselyssä aiempaan verrattuna, mistä syystä tulokset eivät ole täysin vertailukelpoiset. Sairauspoissaolot jatkoivat alenemistaan, mikä on seurausta aktiivisesta sairauspoissaolojen ja työkyvyn menettämisen uhkan seurannasta työterveyshuollon ja esimiesten sekä henkilöstöhallinnon kesken. Koulutuspäivissä jäätin alle tavoitteen. Koulutuksen painopiste on siirtynyt entistä enemmän työssäoppimiseen mm. kehittämishankkeissa sekä verkko-oppimiseen, mitkä eivät kirjaudu koulutuspäiviksi.

Työkyvyttömyyseläkkeelle v. 2016 ei siirtynyt kukaan. Vuonna 2015 siirtyi kaksi henkilöä. Työterveyshuoltoon käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 181 681 euroa (173 795 euroa), mikä tekee noin 544 euroa henkilötyövuotta kohden (514€/htv). Työterveyshuoltomenoihin on laskettu työterveysaseman veloittamat kustannukset, joista on vähennetty Kelan arvioitu palautuksen määrä. Koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin vuonna 2016 noin 600 euroa henkilötyövuotta kohden. (2 407 euroa).

Merkittävimmät uudistukset toiminnassa ja toimintatavoissa

Valtiokonttorissa otettiin keväällä käyttöön yhteisöllinen intranet- Mesta ja työtilat, jotka mahdollistavat välittömän ja avoimen tiedonsaannin ja kommentoinnin sekä mm. blogien ja uutisten vapaan tekemisen. Keväällä käynnistyi myös edellä kerrottu toimitilojen ja työtekemisen tapojen muutosta toteuttava Huippupaikka1-hanke. Tiedon avoimuuteen liittyvä kulttuurinmuutos yhdistyy luontevasti toimitilamuutoksen kautta tulevaan toimintatapojen muutokseen. Etätyön määrä lisääntyi selvästi vuoden aikana, samoin Lync-kokoukset.

Valtiokonttorissa toteutettiin myös mm. asiakaspalvelukoulutusta, prosessien ja toiminnan kehittämisestä sekä johtamiskoulutusta CAF- ja Lean-ajattelusta. Lisäksi tarjottiin keskitetysti mm. kielikoulutusta, sosiaalisen median käytön perehdytystä, esitysmateriaalin laadintakoulutusta, ensiapukoulutusta, hankintalakiin liittyvää koulutusta sekä intranet Mestaa ja dokumenttienhallinnan järjestelmä SharePointiin liittyvää käyttäjäkoulutusta.

Yhteiskuntavastuu määritellään vastuuksi toiminnan taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista. Valtiokonttorin arvot – yhteiskunnan hyvä, asiakkuus ja hyvinvointi ja kehitys – ovat valtiokonttorilaisten yhdessä päättämät toiminnan ja kehittämisen perusperiaatteet, jotka näkyvät Valtiokonttorin strategiassa ja näkyvät ja tuntuvat myös jokapäiväisessä työnteemisessä. Alla Valtiokonttori tarkastelee yhteiskuntavastuuta näiden yhdessä päättamiensä arvojen kautta.

Yhteiskunnan hyvä

Valtiokonttorissa yhteiskuntavastuu tarkoittaa Valtiokonttorille määrättyjen tehtävien hoitoa yhteiskunnan edun mukaisesti parhaalla mahdollisella tavalla, joka selkeästi ylittää toiminnalle asetetut vähimmäisvaatimukset. Valtiokonttori on mukana yhteiskunnallisissa muutoksissa niiden mahdollistajana, aloitteentekijänä ja toimeenpanijana.

Valtiokonttorin toiminta-ajatus on olla valtiovarainhoidon luotettava toteuttaja ja valtion toimintatapojen rohkea uudistaja yhteiskunnan ja asiakkaiden eduksi. Valtiokonttorin keskitetysti koko valtioyhteisölle tuottamia palveluja ovat mm. valtion rahoitustoiminnot, valtion keskuskirjanpidon hoito sekä laskentatoimen ja maksuliikkeen ohjaus, valtion talous- ja henkilöstötiedon raportointi, valtion sisäinen vahinkovakuutustoiminta, valtioperinnöt ja kansalaisten neuvontapalvelut. Teemme työtä, jolla on laaja yhteiskunnallinen merkittävyys ja jonka vaikutusalueena on koko valtionhallinto. Arjessa yhteiskunnan hyvä ja yleinen etu on keskeinen päätöksiä ohjaava arvo, koska se palvelee tehokkaimmin yksilön eli kansalaisen etua.

Valtion rahoitustoimintojen hoito on kriittinen yhteiskunnallinen konsernitehtävä. Sen hoitaminen kustannustehokkaasti, asiantuntevasti ja laadukkaasti varmistaa osaltaan valtion maksuliikenteen toimimisen ja luottokelpoisuuden säilymisen sekä ehkäisee aiheuttomien vakuusvajeiden ja luottotappioiden syntymisen. Julkisen talouden kestävyysvajeen ja niukkojen resurssien aikana Valtiokonttorin rooli Suomen valtiolle otettavan velan onnistumisessa korostuu.

Yhteiskuntavastuu näiden palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä tarkoittaa toimintameno- ja kustannusarvojen toteutumista ja tuottavuuden kasvua valtion virastoissa ja laitoksissa. Visionamme 2020 onkin: olemme tehneet tuottavuusloikan Valtiokonttorissa ja valtion palveluissa.

Vastuullisuutena pidämme myös sitä, että Valtiokonttorissa tarjotaan vuosittain useita palkallisia korkeakouluharjoittelupaikkoja. Valtiokonttori tarjoaa palveluspaikkoja myös siviilipalvelusta suorittaville.

Valtiokonttorilla on mahdollisuus vaatia entistä enemmän ympäristönäkökohtien huomioonottamista myös yhteistyökumppaneiden kanssa neuvoteltaessa. Valtiokonttori pyrkii hankinnoissaan hyödyntämään mahdollisimman kattavasti valtion yhteishankintayksikön, Hanselin, puitesopimuksia, joissa vastuullisuusnäkökohdat on huomioitu. Myös pienhankinnoissa, kuten toimitustarvikkeissa, suositaan ympäristöä vähemmän kuormittavia ratkaisuja.

Digitalisaation laaja hyödyntäminen on Valtiokonttorin arkea. Se tukee osaltaan ympäristönäkökulmien huomioonottamista. Valtiokonttorin julkaisut ovat valtaosin sähköisessä muodossa, sähköiset kokousvälineet ml. videoneuvotteluteknikka on aktiivisessa käytössä ja kokousten materiaalit ovat sähköisiä.

Valtiokonttorissa tunnustetaan myös vastuu ympäristöä kohtaan, mikä käytännössä tarkoittaa ympäristönäkökohtien huomioonottamista sekä työnantajana että yksittäisten virkamiesten toiminnassa. Valtiokonttorilla on ollut WWF:n myöntämä Green Office -merkki jo vuodesta 2010 asti. Valtiokonttorin green office -toiminta on saanut erityiskiitosta lajitteluasioista sekä kaukokylmän käytöstä ja lämmön talteenotosta. Valtiokonttorin käyttämästä sähköstä 47,5 % on ”vihreää sähköä”. Ympäristönäkökohdat ovat olleet keskeinen tekijä myös Valtiokonttorin tilatehokkuuden parantamiseen tähtäävissä toimenpiteissä. Valtiokonttorin ravintolatoimikunta on aktiivisesti pyrkinyt edistämään sitä, että ravintolatoimija suosisi lähiruokaa ja kotimaisia raaka-aineita.

Erityisesti vuotta 2016 koskevat toimenpiteet ja saavutukset:

Vuonna 2016 Valtiokonttori sai päätökseen vuonna 2004 aloitetun laajan poikkihallinnollisen talous- ja henkilöstöhallinnon tuottavuutta parantavan toiminnan muutoshankkeen valtionhallinnossa. Hankkeen myötä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tuottavuutta parannettiin vuodesta 2004 vuoteen 2010 mennessä noin 20 prosenttia ja toiset 20 prosenttia on tarkoitus saavuttaa vuoteen 2020 mennessä. Valtion taloushallinto on jo täysin digitaalista, ja henkilöstöhallinnonkin prosessit ovat lähes digitaalisia.

Vuonna 2012 Valtiokonttori käynnisti keskitetyn valuuttakaupan hankkeen ja vuonna 2014 aloitti valtion keskitetyn valuuttakaupan hoitamisen. Toiminta laajeni vuoden 2016 aikana niin, että ne virastot, joilla on arvioitu olevan suurimmat valuuttamaksuvolyymit ovat nyt mukana uudessa keskitetyssä prosessissa. Keskittäminen mahdollisti sen, että Valtiokonttori pystyy toteuttamaan valuuttojen vaihtoa suurina erinä markkinahintaan. Nyt mukana olevien virastojen valuuttamääräiset maksut hoidetaan keskitetysti Valtiokonttorin ja Palkeet-palvelukeskuksen kanssa yhteistyössä kymmenessä eri valuutassa Valtiokonttorin valuuttatilien kautta. Vuonna 2016 valuuttamaksujen volyymi oli Valtiokonttorin arvion mukaan euro-määräiseltä vasta-arvoltaan noin 220 miljoonaa euroa. Laskennallinen säästöarvio keskitetyn prosessin mukaan kurssatuissa valuuttamaksuissa vanhaan toimintatapaan verrattuna oli vuoden 2016 aikana yhteensä noin 1,9 miljoonaa euroa.

Yhteiskunnan hyvän edistämiseksi Valtiokonttori teki omasta aloitteestaan valtionhallinnon Digiselvityksen ja HR-selvityksen vuosien 2015 ja 2016 aikana. Digiselvityksen pohjalta Valtiokonttorin uudeksi määrääkaiseksi tehtäväksi osoitettiin digitalisaation yleinen edistäminen, ja sen toteuttamiseksi Valtiokonttoriin perustettiin uusi Digitalisaation tuki -toimiala joulukuussa 2016.

Vuonna 2017 toteutettava toimitilauudistus vähentää tilankäyttöämme entisestään ja siten vähentää myös sähkönkulutustamme. Tavoitteellinen etätyön tekemisen lisääminen entisestään sekä matkustamisen vähentäminen pienentävät osaltaan hiilijalanjälkeämme.

Valtiokonttori otti vuonna 2016 käyttöön uuden asianhallintajärjestelmän. Tavoitteena on siirtää asteittain kaikki asianhallinnan prosessit sähköisiksi, mikä tuottaa asiakkaillemme parantunutta palvelua ja valtiolle rahallista säästöä työn tuottavuuden paranemisena sekä paperinkulutuksen ja arkistotilan vähenemisenä.

Asiakkuus

Valtiokonttorissa asiakasvastuu tarkoittaa työskentelyä oikeiden asioiden parissa, asioiden, joilla on asiakkaillemme merkitystä. Palvelulupauksemme mukaisesti asiat hoiduvat kanssamme vaivattomasti, nopeasti ja läpinäkyvästi. Strategisena tavoitteenamme on erinomaisen asiakaskokemuksen tuottaminen asiakkaillemme.

Arjessa puntaroimme, mikä on asiakkaan hyvä ja miten tämä suhteutuu yhteiskunnan hyvään, joka on selvimmillään ilmaistu normeilla. Mikäli huomaamme tässä olevan riskiä, velvollisuutemme on nostaa asia keskusteluun ja ehdottaa muutoksia normeihin asiakkaan hyvän ja yhteiskunnan hyvän kohtaamiseksi. Tämä näkyy Valtiokonttorin aktiivisena roolina lainsäädännön valmistelutyössä.

Valtiokonttorilla on sekä organisaatio- että henkilöasiakkaita. Asiakkaitaan Valtiokonttori kohtelee yhdenvertaisesti. Asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu tarkoittaa myös sitä, että Valtiokonttorin palvelut ovat helposti saatavilla siinä palvelukanavassa, josta asiakas ne helpoiten saa; puhelimella, verkossa tai asiakaspalvelutiskillä. Oikea-aikaisella ja -paikkaisella viestinnällä varmistamme, että asiakkaat voivat hyödyntää niitä Valtiokonttorin tuottamia palveluja, joihin he ovat oikeutettuja.

Edellisen, vuosien 2007 ja 2008 aikana toteutetun, toimitilaremontin yhteydessä Valtiokonttorin toimitilojen esteettömyyttä parannettiin liikunta- ja kuulorajoitteisten asiakkaiden asiointia helpottavaksi. Samalla yksi Valtiokonttorin toimitilojen edustan parkkipaikoista varattiin ainoastaan liikkumis- ja toimimisesteisten asiakkaiden käyttöön.

Asiakasvastuu on keskeinen näkökulma kehittäessämme palveluitamme. Kysymme säännöllisesti asiakkaidemme tyytyväisyyttä palveluihimme ja kehitämme palveluitamme yhdessä asiakkaidemme kanssa. Mm. Kieku-hankkeen onnistuneessa läpiviennissä asiakkaiden kuuntelemisella ja mukanaololla oli keskeinen merkitys.

Erityisesti vuotta 2016 koskevat toimenpiteet ja saavutukset:

Vuonna 2016 aloitimme systemaattisen asiakaskokemuksen kehittämistyön. Valtiokonttori on vuonna 2016 aloittanut panostamisen etenkin some-viestintään, ja henkilökuntaa on määrätietoisesti myös koulutettu käyttämään uusia viestintäkanavia.

Yksi monivuotisista haasteistamme saatiin päätökseen, kun joulukuussa 2016 saatiin eduskunnassa hyväksyttyä uusi kriisinhallintalainsäädäntö. Uusi lainsäädäntö mahdollistaa paremman vakuutuksellisen turvan vaativissa siviili- ja sotilaskriisinhallintatehtävissä toimiville henkilöille. Valtiokonttorilla on ollut aktiivinen rooli myös sotilasvammalain haitta-asteen prosenttirajojen alentamisen edistämiseksi sekä rintamaveteraanien kuntoutuksen määrärahojen merkittävässä korotuksessa yhteistyössä ministeriön ja järjestöjen kanssa. Tämäkin lakimuutos on nyt hyväksytty eduskunnassa.

Valtiokonttorin toimitiloissa vuoden 2017 aikana tehtävässä remontissa otetaan entistäkin paremmin huomioon esteettömyysnäkökohdat liikuntarajoitteisia ja näkö- ja kuulovammaisia asiakkaita varten. Myös kotisivuston käyttöliittymän suunnittelussa on pidetty mielessä sivujen selailun mahdollisuus ruudunlukijaohjelmalla, vaikka varsinaista esteettömyystutkimusta ei kotisivustosta ole tehty.

Hyvinvointi ja kehitys

Valtiokonttorissa on henkilöstöstrategia, jonka tavoitteena on linjata Valtiokonttorin kannalta keskeisiä henkilöstöperiaatteita ja luoda niihin yhteistä tavoitetilaa. Työnantajana Valtiokonttori huolehtii työntekijöidensä oikeanlaisesta ja -tasoisesta osaamisesta, työntekijöidensä tasa-arvoisesta kohtelusta sekä hyvinvoinnista.

Valtiokonttorissa seurataan henkilökunnan työtyytyväisyyttä vuosittain tehtävillä tyytymä-kyselyillä. Kyselyistä ilmenee toistuvasti, että valtiokonttorilaiset kokevat oman työnsä merkitykselliseksi. Valtiokonttori panostaa yksilön kehittymiseen merkittävästi sekä määrärahoja että työaikaa. Valtiokonttorin yksi kehittämiskohde tällä alueella olisi osaamisen hallinta.

Valtiokonttorissa tehdään määräjain esimiestyön onnistumisen seuranta esimiesten 360°-kyselyillä. Kyselyiden tavoitteena on kartoittaa nykytilaa ja etsiä keinoja, miten esimiestyötä ja työtyytyväisyyttä voitaisiin parantaa. Valtiokonttorin esimiesten valmennuksesta pidetään huolta. Kaikki esimiehet suorittavat esimiespassin ja esimiehille järjestetään yhteisiä kehittymistilaisuuksia.

Valtiokonttorissa on käytössä varhaisen välittämisen malli ja teemme tiivistä työterveys-yhteistyötä terveystalvontuottajan hoitotiimin, esimiesten ja työkyvyn-menettämishan alla olevien Valtiokonttorin henkilöiden kanssa. Tästä toiminnasta näkyvänä saavutuksena on sairauspoissaolojen merkittävä väheneminen.

Arvomme Hyvinvointi ja kehittyminen on sidoksissa koko organisaation avoimuuteen ja organisaatiossa tapahtuvaan vuorovaikutukseen ja sitä kautta työn imuun ja innostukseen. Olemmekin muuttaneet vuorovaikutuskulttuuriamme kohti avoimuutta ja yhteistyön lisäämistä sekä toimintatapojamme kohti tiedon avoimuutta, jakamista ja käytettävyyttä. Tämä mahdollistaa entistä paremmin myös organisaation ja yksittäisten henkilöiden oppimisen.

Valtiokonttori panostaa merkittävästi myös henkilöstön kerhotoimintaan. Viraston tiloissa pidetään joka viikko taukojumppaa, ja henkilöstö saa vuosittain käyttöönsä arvoa Smartum-kortilleen. Myös joustavat työajat ja -käytänteet, kuten etätö, ovat henkilöstön työhyvinvointia ja työ- ja yksityisen elämän yhteensovittamista parantavia tekijöitä.

Erityisesti vuotta 2016 koskevat toimenpiteet ja saavutukset:

Vuoden 2016 aikana Valtiokonttorissa aloitettiin koko valtionhallintoa koskeva henkilökiertopilotointi, jonka tarkoituksena on sekä tarjota virkamiehille mahdollisuutta työskennellä ja oppia toista työtä määräajan, mutta myös työnantajan näkökulmasta varmistaa osaamisen ja tiedon leviämistä. Valtiokonttorin koordinoimalla ensimmäisellä pilottikierroksella julkaistiin 81 henkilökierrotehtävää, joihin saatiin yhteensä 344 ilmoittautumista 209 eri henkilöltä 74 eri virastosta kaikilta hallinnonaloilta. Arviolta hieman vajaassa puolessa julkaistuista tehtävistä kierto myös toteutui. Valtiokonttorin oma sisäisen liikkuvuuden toimintamalli on ollut käytössä jo vuodesta 2009.

Jotta työntekijöiden tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu toteutuisi entistä paremmin, otetaan vuonna 2017 tehtävässä toimitilaremontissa enemmän huomioon esteettömyysnäkökohtia myös henkilökunnan ti-

loissa. Uusituissa toimitiloissa esteettömien wc-tilojen lisäksi huomioidaan esteettömyys henkilökunnan sosiaali-tiloissa, korkeussäädettäviä pöytiä tulee entistä enemmän ja ulko-oveen tulee avausmekanismi.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

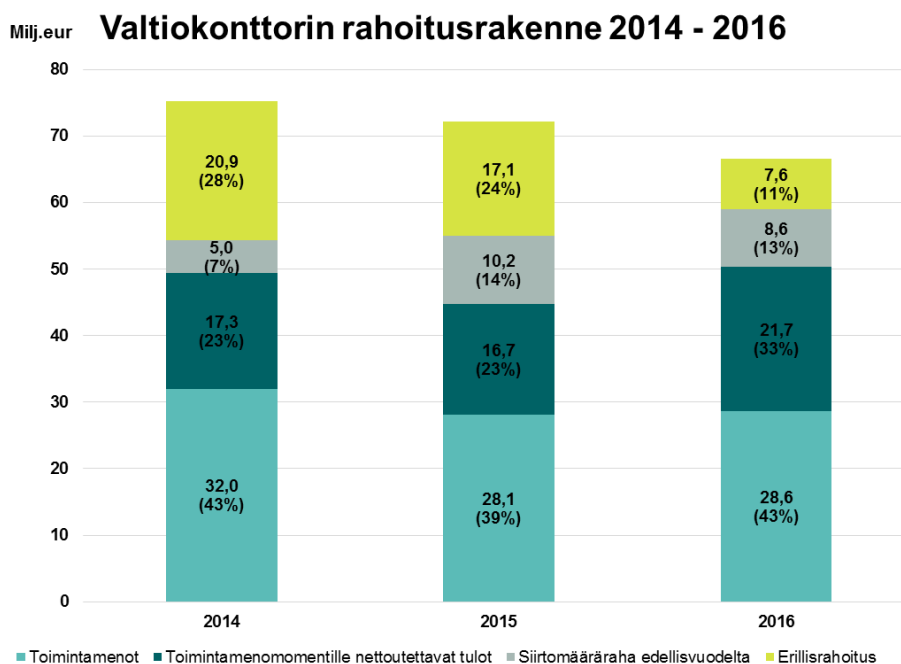
1.7.1 Rahoituksen rakenne

Valtiokonttorin toiminnan rahoitus muodostuu talousarviossa myönnettyistä määrärahoista, toimintamenoihin nettoutettavista tuloista, siirtomäärärahoista sekä erillisrahoituksesta. Erillisrahoitusta saatiin kertomusvuonna pääasiassa Kieku-hankkeeseen.

Valtiokonttorin maksullisen toiminnan tuloja, niiden kehitystä, kannattavuutta ja jakautumista maksulajeittain on tarkasteltu yksityiskohtaisemmin kappaleessa 1.3.4 *Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus* ja yhteisrahoitteista toimintaa kappaleessa 1.3.5 *Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*.

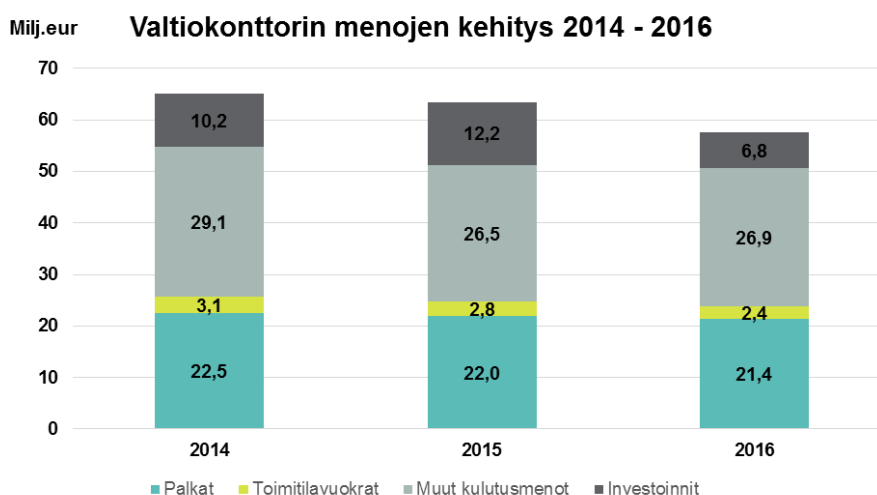
Valtiokonttorin käytettävissä oleva rahoitus oli vuonna 2016 yhteensä 66,6 milj. euroa (72,1 milj. euroa).

Kuva 2 Valtiokonttorin rahoitusrakenne 2014 - 2016

Kuvissa 2 ja 3 on esitetty Valtiokonttorin rahoitusrakenteen ja menojen kehitys. Suurimmat muutokset vuosien 2014 ja 2016 välillä ovat liittyneet Valtion IT-palvelukeskuksen siirtymiseen Valtoriin 1.3.2014 lähtien, Kiekun käyttöönottojen laajenemiseen ja Kieku-hankkeen loppumiseen 31.12.2016 sekä muihin investointien muutoksiin.

Kuva 3 Valtiokonttorin menojen kehitys 2014 – 2016

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

1.7.2.1 Toimintamenomomentin toteutuminen

Valtiokonttorin nettobudjetoidun toimintamenomomentin 28.20.01 määrärahamyöntö vuodelle 2016 oli yhteensä 28,6 milj. euroa. Vuodelta 2015 siirtyi määrärahaa 8,6 milj. euroa. Valtiokonttorin toimintamenomomentille myönnettiin vuoden 2016 talousarviossa nettomäärärahaa 25,253 milj. euroa. II lisätalousarviossa momentilta vähennettiin 0,037 milj. euroa valtion vuokrajärjestelmässä käyttöön otetun omakustannusperiaatteen tarkistuksesta sekä VaEL-maksun väliaikaisesta alentamisesta johtuen. III lisätalousarviossa momentille lisättiin 0,4 milj. euroa Valtiokonttorin hoidettavaksi 1.1.2018 alkaen siirtyvän valtion virkamiesten keskitetyn matkavahingonkorvaustoiminnan (MaVa) käyttöönottoinvestointiin sekä 3 milj. euroa Valtiokonttorille osoitettuun määräaikaiseen tehtävään toteuttaa hallituksen kärkihanketta ”Digitalisoidaan julkiset palvelut”. Tätä tehtävää varten perustettiin uusi toimiala Digitalisaation tuki (D9) 1.12.2016 alkaen. Määrärahaa siirtyi 9 milj. euroa vuodelle 2017, koska III lisätalousarviossa myönnettyjä määrärahalisäyksiä koskevat menot tulevat toteutumaan lähes kaikilta osin vasta vuosina 2017 ja 2018. Nettomenot laskivat edellisvuodesta noin 5 prosenttia ja ilman III lisätalousarvion lisäystä Valtiokonttorin siirtomäärärahakanta olisi 3,4 milj. euroa pienempi.

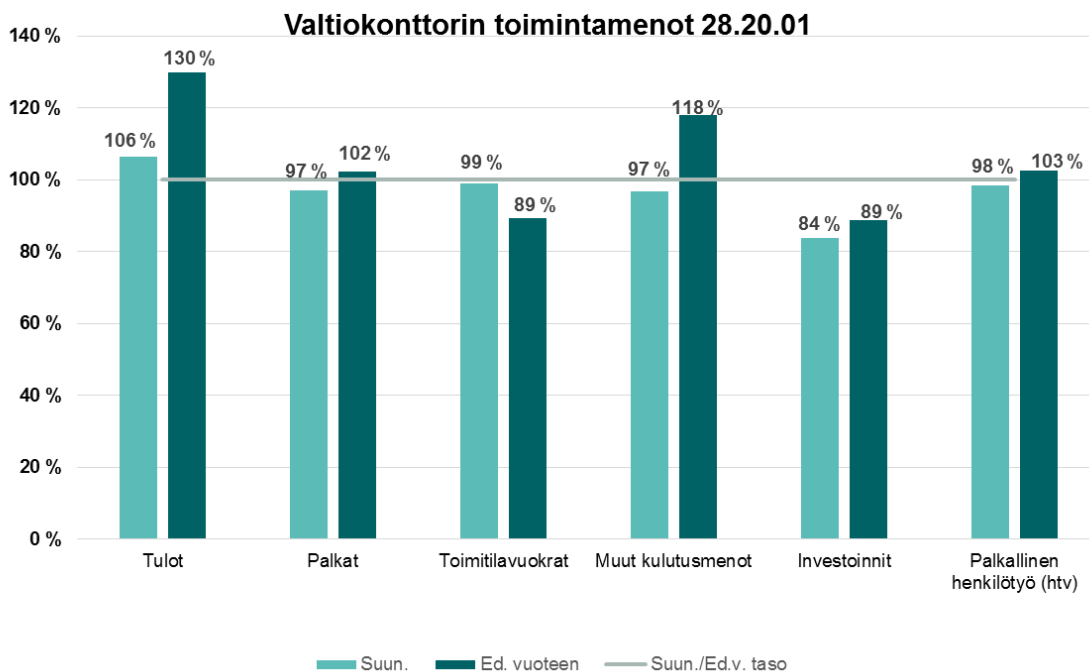
Taulukko 21 Valtiokonttorin toimintamenot rahoitusasemalaskelma 2014 - 2016

Valtiokonttorin toimintamenot 28.20.01 1 000 euroa	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Suunnitelma 2016	Toteuma 2016	Vertailu toteuma 2016/2015 %
Menot					
- Palkat	18 263	18 718	19 729	19 131	102 %
- Toimitilavuokrat	2 614	2 438	2 205	2 179	89 %
- Muut kulutusmenot	17 622	21 154	25 798	24 974	118 %
- Investoinnit	996	4 087	4 318	3 621	89 %
Yhteensä	39 495	46 397	52 050	49 906	108 %
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot	13 804	16 706	20 395	21 692	130 %
Maksullisen toiminnan tulot	13 790	16 669		21 353	128 %
Muut tulot	14	37		339	909 %
Nettomenot (+) / -tulot (-)	25 690	29 691	31 655	28 215	95 %
Tilinpäätös / Talousarvio ja lisätalousarviot	31 237	28 089	25 253	28 616	102 %
Siirtomäärärahakannan muutos	5 547	-1 602	-6 402	401	-25 %
* säästö (+) / säästön käyttö (-)					
Siirtomäärärahakanta					
- Siirto edelliseltä vuodelta	5 322	10 249	6 956	8 648	84 %
- Siirtomäärärahakanta 31.12.	10 249	8 648	0	9 049	105 %
Palkallinen henkilötö (HTV)	284,7	294,0	306,5	301,7	103 %

* Huomioitu 31.12.2014 siirtomäärärahakannassa III lisätalousarvioesityksessä myönnetty lisäys 620 000 euroa, joka vastaavasti peruutettiin vuoden 2013 neljännessä lisätalousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta.

Kuvassa 4 on verrattu vuoden 2016 toteumaa suhdelukuna tulossopimuksen suunnitelmiin ja edelliseen vuoteen.

Kuva 4 Valtiokonttorin toimintamenojen toteuma 2016 vrt. suunnitelma 2016 ja toteuma 2015

Tulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna erityisesti viimeisten Kiekun käyttöönottojen ja sitä kautta Kiekun maksullisen tuotantotoiminnan tulojen kasvun myötä. Maksullisen toiminnan tulot kattoivat noin 43 % Valtiokonttorin toimintamenojen kokonaismenoista. Valtiokonttorin maksullisen toiminnan tulojen toteutumista on kuvattu yksityiskohtaisemmin kappaleessa 1.3.4. *Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.*

Valtiokonttorin *menot* jakautuivat menolajeittain seuraavasti: palkkamenot 38 %, toimitilavuokrat 4 %, muut kulutusmenot 50 % ja investoinnit 7 %.

Palkkojen ja palkallisen henkilötöiden kasvu edellisvuodesta selittyy pääosin Kieku-tuotannon kasvulla Kiekun käyttöönottojen myötä.

Toimitilavuokrat laskivat edellisvuodesta, mihin keskeisin syy on Senaatti-kiinteistöjen toimitilavuokriin kohdistunut omakustannusperiaatteen toteuttamiseen liittyvä vuokranalennus, mitä vastaava hyöty on leikattu määrärahoista.

Muut kulutusmenot kasvoivat edellisvuodesta. Keskeisin syy on Kiekun maksullisen tuotantotoiminnan ja siten menojen kasvu. Vuonna 2016 ICT-menojen osuus Valtiokonttorin toimintamenojen kulutusmenoista (pl. toimitilavuokrat) oli noin 80 %. Kiekun maksullisen tuotantotoiminnan menoja lukuun ottamatta ICT-menot laskivat edellisvuodesta.

Suhteellisesti merkittävin muutos verrattuna edelliseen vuoteen ja suunnitelmiin nähdessä toteutui *investoinneissa*. Vuoden aikana toteutettiin ja edistettiin useita substanssijärjestelmiin liittyviä investointihankkeita, kuten sotaveteraanien ja sotainvalidien korvausjärjestelmäuudistus, laina-, korkotuki- ja takaustietojen tietovaraston sekä luottojenhallinnon asiakasjärjestelmän uudistaminen, lisäksi toteutettiin lainatietojen sähköinen asiointipalvelu sekä valtion kassaennustejärjestelmän version vaihto. Investoinnit toteutuivat kuitenkin alle suunnitelmien, mihin keskeisin syy oli toimintavuodelle suunnitellun TIA korvausjärjestelmän uuden järjestelmäversion tuotantoon oton siirtyminen vuoden vaihteen yli. Tämän perusjärjestelmän versionnoston lykkääntyminen siirsi osittain siihen kytköksissä olevia palvelujen digitalisointihankkeita seuraavalle vuodelle. Lisäksi Valtiokonttorin tiedon- ja asianhallinnan kehittämishanke Valtikkaan sisältävän asianhallinnan perusjärjestelmän käyttöönoton laajennusten viivästyminen vaikutti osaltaan siihen sidoksissa olevien substanssi- ja hallinnon järjestelmien integraatio- ja digitalisaatiotöihin ja siirtymiseen seuraavalle vuodelle.

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2016 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Valtiokonttorin toimintamenojen rahoitus -tavoite saavutettiin, arvosana 4.

1.7.2.2 Muiden tulo- ja menoarviotilien sekä siirtyneiden määrärahojen toteutuminen

Tuloarviotilit

Osasto 12. Sekalaiset tulot

Tuloarviotilille 12.28.52 Vakuutusmaksuja vastaavat maksut kertyvät Valtiokonttorista annetun lain (305/1991) perusteella valtion virastoilta ja laitoksilta sekä valtion liikelaitoksilta perittävistä Valtiokonttorin suorittamista tapaturmakorvauksista, ryhmähenkivakuutusta vastaavista eduista, liikennevahinkokorvauksista sekä muista korvauksista vastaavista maksuista. Tuloarviotilin talousarvio oli 19,8 milj.€ (19,8 milj.€) tuloja kertyi

16,2 milj. euroa (17,5 milj. euroa). Maksujen väheneminen johtui pääasiassa tapaturmamaksujen, 1,1 milj. euroa ja liikennevahinkokorvausten, 0,3 milj. euroa vähenemisestä. Tapaturmamaksujen väheneminen johtuu valtion palkkakehityksestä ja liikennevahinkokorvausten muutos valtion ajoneuvokannan vähenemisestä.

Valtiokonttori budjetoit valtiovarainministeriön hallinnonalan muiden tulojen tuloarviotilille 12.28.99 vakuutuskorvausten takaisinmaksut, saadut maksut myönnettyistä takauksista, sotilasvammakorvauksiin liittyvät regressit, valtionperinnöt ja maksettujen oikeudenkäynnin viivästyshyvitysten perintäkulut. Valtiokonttorin osuus tuloarviosta oli 14,4 milj. euroa ja toteuma oli 17,5 milj. euroa (18,3 milj. euroa). Tuloarviotilille kertyi Valtiokonttorin virastojen ja laitosten puolesta keskitetysti hoitamien valuuttatilien ja näiltä tehtävien lyhytaikaisten valuuttatalletusten käytöstä kurssivoittoja 2,9 milj. euroa, kurssivoitot eivät ole mukana tuloarviossa. Kurssivoitot kasvoivat edellisvuodesta 1,7 milj. euroa, kun taas takausmaksuja kertyi 1,4 milj. euroa ja valtion perintöjä 0,6 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Korontasaustoiminnan korkohyvitykset ja suojaustulot tuloarviotilin 12.32.99.04 tuloarvio oli 27,1 milj. euroa ja toteuma 34,4 milj. euroa (26,3 milj. euroa). Tulojen kasvu johtui pääosin korontaussopimusten kannan kasvusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muihin tuloihin tuloarviotilille 12.33.99 tuloutettiin 1,1 milj. euroa (2,2 milj. euroa) siirtotalouden kulujen palautuksia, joista pääosa koostuu kunnille maksetuista avopalveluennakoista.

Siirto Valtion asuntorahastosta talousarvioon tuloarviotilille 12.35.20 oli 47,0 milj. euroa, joka oli 19,0 milj. euroa edellisvuotta pienempi (66,0 milj. euroa). Siirron suuruus määräytyy valtion varainhankinnan toteutuneen kustannuksen sekä edellisenä vuonna käytetyn siirron koron perusteella. Siirron alentuminen on ollut seurausta valtion varainhankinnan kustannusten alentumisesta.

Osasto 13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset

Tuloarviotilille 13.01.05 Korot muista lainoista Valtiokonttori kirjasi 1,6 milj. euroa (4,1 milj. euroa), joka koostuu Suomen kahdenvälisestä lainasta Kreikalle. Korkotulojen lasku johtuu korkotason alenemisesta.

Korot talletuksista 13.01.07 on jakamaton tuloarvio, johon Valtiokonttori kirjasi 0,9 milj. euroa (3,6 milj. euroa). Suomen valtion konsernitilien korkoja kertyi 0,8 milj. euroa (3,8 milj. euroa) ja kassareservien sijoitustoiminnasta kertyi negatiivisia korkoja 52 tuhatta euroa (0,2 milj. euroa). Korkotulojen lasku johtuu korkotason alenemisesta ja kassan keskimääräisen koon supistumisesta.

Tuloarviotilille 13.03.01 Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot, kertyi tuloja 0,3 milj. euroa (2,1 milj. euroa) puhelinosakkeista maksetuista osingoista.

Osasto 15. Lainat

Valtion nettolainanotto ja velanhallinta tuloarviotili 15.03.01 on nettobudjetoitu. Momentin nettotuloarvio vastaa muista kuin velanhallinnasta aiheutuvista eristä syntyvää nettolainanottotarvetta. Momentille kertyy nettotuloja uusista valtionlainoista saatavista tuloista vähennettynä velan takaisinmaksuista aiheutuvilla menoilla. Nettotuloon sisällytetään lisäksi valtion lainanotossa esiintyvien emissiotappioiden ja velan takaisinostoissa esiintyvien pääomatappioiden sekä lainan ottamista tai takaisinmaksuhintaa suojaavista johdannaissoimuksista aiheutuvat erät.

Talousarviossa tuloarvio oli 5 331,5 milj. euroa. I lisätalousarviossa tuloarviota lisättiin 78,9 milj. euroa, II lisätalousarviossa 233,2 milj. euroa ja III lisätalousarviossa 316,7 milj. euroa. Lopulliseksi tuloarvioksi muodostui yhteensä 5 960,2 milj. euroa ja toteuma oli 2 473,7 milj. euroa (4 405,8 milj. euroa). Tuloarviosta jätettiin maksuvalmiuden salliessa 3 486,5 milj. euroa varainhankintaa tekemättä. Nimellisarvoisen nettolainanoton toteuma oli 2 229,0 milj. euroa. Velanhallinnan erissä emissiovoittoa kertyi nettomääräisesti 245,0 milj. euroa.

Menoarviotilit ja siirtyneet määrärahat

Pääluokka 25. Oikeusministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 25.01.51 Eräät valtion maksamat korvaukset menoarvio oli 18,0 milj. euroa (18,6 milj. euroa). III lisätalousarviossa määrärahaa lisättiin 1,5 milj. euroa ja lopulliseksi menoarvioksi muodostui 19,6 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 18,9 milj.€ (18,8 milj.€) Valtiokonttorille osoitetusta määrärahasta maksetaan rikosvahinkokorvauksia ja korvauksia syyttömästä vangituille.

Pääluokka 28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 28.20.02 Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot menoarvio oli 1 000 euroa. Määrärahaa käytettiin 1,2 milj. euroa (6 498 euroa). Ylitys katettiin saadulla arviomäärärahan ylitysluvalla. Määrärahaa käytetään Valtiokonttorin virastojen ja laitosten puolesta keskitetysti hoitamien valuuttatilien ja näiltä tileiltä tehtävien lyhytaikaisten valuuttatalletusten käytöstä aiheutuvien kurssitappioiden maksamiseen. Vastaavat kurssivoitot kirjataan valtiovarainministeriön hallinnonalan muiden tulojen tuloarviolille 12.28.99.

Määrärahatilin 28.60.10 Työturvallisuuden edistäminen menoarvio oli 0,9 milj. euroa. Määrärahaa siirtyi vuodelta 2015 0,9 milj. euroa ja käytettävissä oli yhteensä 1,8 milj. euroa. Määrärahalla tuetaan Valtion virastojen ja laitosten Kaiku-kehittämishankkeita. Valtion työelämäneuvottelukunta päättää vuosittain määrärahan kohdistamisen painopistealueista. Määrärahaa käytettiin 0,9 milj. euroa (0,9 milj. euroa) ja vuodelle 2017 siirrettiin 0,9 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön määrärahatililtä 28.70.02 Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3v.) osoitettiin Valtiokonttorille vuoden 2016 talousarviosta 5,0 milj. euroa käytettäväksi valtion keskitetysti hankittavan talous- ja henkilöstöhallinnon Kieku-tietojärjestelmän toteuttamiseen sekä muiden valtionhallintoa palvelevien talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien ja järjestelmien kehittämiseen. Vuonna 2016 Valtiokonttorilla oli lisäksi käytössä vuoden 2015 talousarviossa myönnettyä määrärahaa 3,0 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin kertomusvuonna 7,1 milj. euroa ja vuodelle 2017 käytettäväksi siirtyi 0,9 milj. euroa. Kieku- ja Rondo – järjestelmien ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvät tehtävät siirtyivät 1.1.2017 Valtiokonttorista Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeisiin. Määräraha siirretään Palkeet-palvelukeskukselle. Määrärahaan liittyy valtuus. Määrärahan käyttöä on kuvattu tarkemmin kappaleessa 1.3.5 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastavuus.

Määrärahatililtä 28.90.20.2 Kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeet osoitettiin Valtiokonttorille vuoden 2014 talousarviosta 0,2 milj. euroa valtion rahoitus- ja maksuliiketoimintojen kybersietokyvyn kehittämiseen. Määrärahaa käytettiin 0,2 milj. euroa.

Määrärahatilille 28.92.87 Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta osoitettiin määrärahaa 11,0 milj. euroa. Suomen osuus vuonna 2016 oli 11,4 milj. euroa, ylitys katettiin arviomäärärahan ylitysluvalla. Määrärahaan liittyy valtuus.

Määrärahatilille 28.92.95 Valtion takaussuoritukset osoitettiin määrärahaa 0,8 milj. euroa Suomen valtion Pietari-säätiölle annetusta takauksesta aiheutuvien takaussuoritusten maksamiseen. II lisätalousarviossa määrärahaa lisättiin 2,4 milj. euroa Suomen valtion Pohjoismaiden Investointipankille annetusta ympäristölainatakauksesta aiheuneen vastuun suorittamiseen. III lisätalousarviossa määrärahaa lisättiin 50 tuhatta euroa. Lopulliseksi menoarvioksi muodostui yhteensä 3,3 milj. euroa (0,8 milj. euroa). Määrärahatilin toteuma oli 3,3 milj. euroa, ylitys katettiin arviomäärärahan ylitysluvalla.

Määrärahatilillä 28.99.98 Kassasijoitusten riskienhallinta Valtiokonttorilla oli käytössä kolmevuotinen siirtomääräraha 2,0 milj. euroa, jota I lisätalousarviossa lisättiin 38,0 milj. euroa, joten lopullien talousarvio oli 40,0 milj.€ (10,0 milj.€). Vuoden 2015 talousarviossa myönnettyä määrärahaa oli käytettävissä 4,0 milj. euroa. Määräraha on tarkoitettu valtion kassasijoituksiin liittyvästä riskienhallinnasta poikkeuksellisissa rahoitusmarkkinaolosuhteissa aiheutuviin menoihin silloin, kun sijoittaminen on riskiä alentavin ja kustannuksia aiheuttavin ehdoin lain mukaan ollut mahdollista. Määrärahaa käytettiin 11,0 milj. euroa (6,0 milj. euroa) ja vuosille 2017-2018 käytettäväksi siirtyi 33,0 milj. euroa. Vuonna 2016 lyhyiden korojen lasku jatkui edelleen.

Pääluokka 32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 32.30.48 Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille menoarvio oli 20,2 milj. euroa ja toteuma 15,4 milj. euroa (9,9 milj. euroa). Määrärahatililtä maksetaan valtuuden ”Korkotuki julkisesti tuetuille vientiluotoille” käytöstä aiheutuvat menot. Valtuuden käyttö ja siitä aiheutuvat menot ilmoitetaan Työ- ja elinkeinoministeriön tilinpäätöksessä.

Pääluokka 33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Veteraanien tukemiseen käytettyjen määrärahojen, määrärahatilit 33.50.51, 33.50.52, 33.50.53, 33.50.54, 33.50.55 ja 33.50.56 talousarvio oli 195,5 milj.€ (216,0 milj.€) ja vuoden 2015 talousarviossa myönnettyä määrärahaa oli 27,5 milj.€ (15,1 milj.€). Määrärahaa käytettiin 168,6 milj. euroa (188,4 milj. euroa). Lasku johtuu sotainvalidien määrän vähenemisellä, joka vuonna 2016 oli 23 %.

Määrärahatilin 33.50.57 Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan menoarvio ja toteuma olivat 11,4 milj. euroa (9,6 milj. euroa). Määräraha käytettiin Kelan laskuttamiin rintamaveteraanien matkakustannuksiin sekä kunnille myönnettyyn veteraanien kuntoutustoimintaan ja kotiin vietäviin palveluihin. Veteraanikuntoutuksen määrärahataso on mitoitettu sellaiselle tasolle, että kaikilla veteraaneilla on mahdollisuus vuosittaiseen kuntoutukseen.

Pääluokka 36. Valtionvelan korot

Määrärahatilin 36.01.90 Valtion velan korot (nettobudjetoitu) menoarvio oli 1 536,0 milj. euroa. II lisätalousarviossa menoarviota vähennettiin 56,0 milj. euroa ja III lisätalousarviossa lisättiin 31,0 milj. euroa. Lopullinen menoarvio oli 1 511,0 milj. euroa. Euro-määräisten korkomenojen toteuma oli 1 513,0 milj. euroa (1 523,6 milj. euroa). Korkomenojen ennakoitua pienempään toteumaan vaikutti etenkin lyhyiden markkinakorkojen korkotasojen lasku. Ylitys katettiin arviomäärärahan ylitysluvalla.

Määrärahatilin 36.09.20 Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (nettobudjetoitu) menoarvio oli 37,1 milj. euroa ja toteuma 7,2 milj. euroa (6,5 milj. euroa). Menojen kasvu johtui pääosin obligaatioiden liikkeeseenlaskun palkkioiden noususta.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuottoja kertyi yhteensä 38,8 milj. euroa (36,4 milj. euroa). Maksullisen toiminnan tuotot sisältävät Valtiokonttorin toimintamenomomentin maksullisen toiminnan tuotot 5,3 milj. euroa (5,1 milj. euroa) sekä tapaturma-, liikennevahinko- ja taloudellisen tuen kattamiseen tarkoitetut vakuutusmaksut 17,0 milj. euroa (18,3 milj. euroa). Vakuutusmaksutuotot laskivat 1,3 milj. euroa. Valtiokonttorin maksullisen toiminnan sisältöä on kuvattu tarkemmin kappaleessa 1.3.4 *Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus*.

Muut toiminnan tuotot olivat yhteensä 16,5 milj. euroa (12,9 milj. euroa). Muihin toiminnan tuottoihin kirjataan palvelutoiminnan kustannusten korvauksia ja yhteistoiminnan tuottoja. Palvelutoiminnan kustannusten korvaukset kasvoivat 4,1 milj. euroa ja yhteistoiminnan tuotot kasvoivat 0,6 milj. euroa. Valtiokonttorin kustannusten korvausten sisältöä on kuvattu tarkemmin kappaleessa 1.3.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus ja kappaleessa 1.3.5 *Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*.

Toiminnan kulut olivat 60,2 milj. euroa (59,7 milj. euroa). Kulut kasvoivat edellisvuodesta 0,5 milj. euroa. Henkilöstökulut laskivat 22,1 milj. eurosta 21,4 milj. euroon. Lasku johtuu pääosin VaEL-maksun väliaikaisesta alentamisesta. Vuokrat laskivat 0,4 milj. euroa ollen 2,4 milj. euroa (2,8 milj. euroa). Lasku johtuu pääasiassa Senaatti-kiinteistöjen omakustannusperiaatteen toteuttamiseen liittyvästä vuokranalennuksesta. Palvelujen ostot olivat lähes edellisvuoden tasolla, 24,0 milj. euroa (23,4 milj. euroa). ICT- käyttöpalvelumenot kasvoivat 2,2 milj. euroa Kieku-hankkeen osalta ja laskivat 0,5 milj. euroa TIA-korvausjärjestelmän osalta. Tietotekniikan asiantuntijapalvelut vähenivät Kieku-hankkeen osalta 0,8 milj. euroa. Käyttöomaisuudesta tehdyt poistot kasvoivat 1,2 milj. euroa ollen 8,4 milj. euroa (7,2 milj. euroa). Kasvu johtuu pääosin Kieku-hankkeen keskeneräisen käyttöomaisuuden aktivoinnista valmiiseen käyttöomaisuuteen.

Sisäiset kulut olivat 1,8 milj. euroa (1,8 milj. euroa). Sisäiset kulut sisältävät mm. Kieku-tietojärjestelmän käyttöönottoihin liittyviä virastoilta laskutettavia kustannuksia ja Kaiku-työelämän kehittämisrahaa, joka on harkinnanvarainen kehittämisraha, jolla tuetaan valtion virastoja ja laitoksia työhyvinvointi- ja työsuojeluhankkeiden toteuttamiseksi.

Rahoitustuottoja kertyi 27,7 milj. euroa (29,5 milj. euroa). Saadut tuotot korontasaus-sopimuksista olivat 34,4 milj. euroa (26,3 milj. euroa). Korontasaus-sopimusten kanta kasvoi, ja niistä saadut kiinteät korot olivat korkeampia kuin niistä maksetut vaihtuvat korot. Talletusten korko on negatiivinen, minkä johdosta talletuksista maksettiin pääosin korkoa, 11,0 milj. (6,2 milj. euroa). Muut saadut korot vähenivät 2,5 milj. euroa ja

saadut korot maksuliikennetileiltä vähenivät 3,0 milj. euroa. Korkotuottojen lasku aiheutui yleisestä markkinakorkojen laskusta, minkä vuoksi Valtiokonttorin kassareservien sijoitustoiminnasta kertyvien korkotulojen määrä pieneni.

Rahoituskuluja kertyi 1 474,7 milj. euroa (1 517,1 milj. euroa). Valtion euromääräisen velan korkomenot laskivat 10,2 milj. euroa ollen 1 513,2 milj. euroa. Muutos johtuu markkinakorkojen laskusta. Emissioerot euromääräisistä veloista kasvoivat 33,0 milj. euroa, jaksotettujen emissiovoittojen määrä oli suurempi kuin emissiotappioiden.

Satunnaiset tuotot olivat 21 664 euroa (17 077 euroa). Erä sisältää mm. valtiolle lahjoitettuja varoja.

Siirtotalouden tuotot olivat 58,5 milj. euroa (80,0 milj. euroa). Muutos edellisvuoteen johtuu pääosin siirrosta talousarvion ulkopuolella olevasta Valtion asuntorahastosta talousarvioletalouteen, jossa laskua oli 19,0 milj. euroa. Valtionperintöjä kertyi 6,7 milj. euroa (7,4 milj. euroa) ja takausmaksuja 4,7 milj. euroa (6,2 milj. euroa).

Siirtotalouden kulut olivat 252,4 milj. euroa (260,8 milj. euroa). Siirtotalouden kulut sisältävät pääasiassa tapaturmakorvaus-, vahingonkorvaus-, sotilasvammakorvaus- sekä sota- ja sotilasinvalidille maksettavat menot. Siirtotalouden kulujen lasku johtuu pääosin sotainvalidien määrän vähenemisestä, joka vuonna 2016 oli 23 %. Siirtotalouden kuluihin kirjattiin 2,4 milj. euroa Pohjoismaiden Investointipankille annetusta takauksesta aiheutuva takausvastuun suoritus.

1.7.4

Tase

Vastaavaa

Valtiokonttorin käyttöomaisuus koostuu pääasiassa ostetuista ja ostopalveluna teetetyistä tietojärjestelmistä. Aineettoman käyttöomaisuuden tasearvo laski 1,5 milj. euroa ollen 68,0 milj. euroa (69,4 milj. euroa). Tasearvon muutos sisältää keskeneräisen käyttöomaisuuden laskun 9,7 milj. euroa ja itse valmistettujen ja teetettyjen atk-ohjelmien menojen kasvun 8,8 milj. euroa. Muutokset johtuvat pääosin Kieku-hankkeen valmistumisesta.

Osakkeita ja osuuksia kansainvälissä rahoituslaitoksissa oli Valtiokonttorin hallinnassa 1 596,3 milj. euron arvosta (1 584,8 milj. euroa). Tasearvon kasvu johtuu Suomen Aasian infrastruktuuri-investointipankin jäsenyydestä aiheutuvan osuuden peruspääoman merkinnän maksusta.

Pitkäaikaisten saamisten tasearvo oli 1 697,5 milj. euroa (1 383,0 milj. euroa). Pitkäaikaiset saamiset kasvoivat 314,5 milj. euroa. Kasvusta 14,5 milj. euroa selittää joukko-velkakirjalainojen jaksotettujen emissiovoittojen kasvu ja 300,0 milj. euroa Senaatti-kiinteistön lainamäärän kasvu. Saamisista suurimman osan muodostaa Kreikan laina, arvoltaan 1 005,6 milj. euroa.

Lyhytaikaisten saamisten määrä oli yhteensä 170,0 milj. euroa (162,3 milj. euroa). Muutos johtuu pääosin Senaatti-kiinteistölle myönnetyn lainamäärän kasvusta 10,3 milj. euroa ja korkosaamisten laskusta 2,8 milj. euroa.

Rahoitusomaisuusarvopapereihin kuuluvat muut euromääräiset sijoitukset muodostuvat valtion kassavarojen sijoitustoiminnasta. Sijoitukset olivat kokonaan euromääräisiä sijoituksia ja niiden tasearvo oli 1 250,0 milj. euroa (2 660,0 milj. euroa).

Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat kasvoivat 243,0 milj. euroa ollen 1 953,0 milj. euroa (1 710,0 milj. euroa). Tase-erä sisältää saldolisten valuuttapankkitilien ja valtion konsernitilijärjestelmän emotilien saldot.

Vastattavaa

Valtiokonttorin oma pääoma sisältää Suomen valtion velan ja on tämän vuoksi negatiivinen. Oman pääoman määrä oli 102 426,0 milj. euroa (95 503,0 milj. euroa). Edellisten tilikausien pääoman muutos pieneni 5 253,0 milj. euroa ja pääomien siirrot -erä laski 1 299,0 milj. euroa. Kaikkien valtion kirjanpitoyksiköiden pankkitilit katetaan ja tyhjennetään Valtiokonttorin hallinnassa olevien pankkitilien kautta ja nämä valtion maksuliikkeeseen liittyvät tapahtumat näkyvät em. erissä. Erät sisältävät myös Valtiokonttorin ja muiden kirjanpitoyksiköiden välisen maksuliikkeen 1 723,1 milj. euroa, joka kirjataan läheteiden tilin kautta ja tilikauden kulujäämän 1 668,0 milj. euroa.

Valtiokonttorin hoidettavana olevan valtionvelan määrä varainhoitovuoden lopussa oli 103,0 mrd. euroa (100,2 mrd. euroa). Valtionvelasta 17,3 mrd. euroa oli lyhytaikaista lainaa, jonka laina-aika on alle vuoden (14,5 mrd. euroa). Valuuttamääräinen velkakirjalaina 0,6 milj. euroa on Kansainvälinen Investointitakauslaitos MIGA:lle myönnetty laina. Pitkäaikaiset siirtovelat olivat 57,6 milj. euroa (67,1 milj. euroa) sisältäen tulevana vuosina maksettavat valtion velkaan liittyvät korkomenot.

Valtiokonttorin taseessa yhdystilillä on talousarvion ulkopuolisen rahaston, Valtion asuntorahaston kassavarat. Asuntorahaston yhdystilin saldo oli 1 162,0 milj. euroa, joka on 541,7 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Saldon kasvu johtuu lähinnä vanhojen normaalien ja ennenaikaisesti maksettujen aravalainojen kertymisestä rahastoon suhteessa rahastosta maksettuihin tukiin, joiden määrä on ollut matalalla tasolla.

Lyhytaikaisten euromääräisten lainojen määrä laski 1 755,0 milj. euroa ollen 3 484,0 milj. euroa (5 239,0 milj. euroa). Erä sisältää velkasitoumukset ja niihin liittyvät suojaus- ja sitoumukset.

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat olivat 296,4 milj. euroa (260,0 milj. euroa), jossa nousua oli 36,4 milj. euroa. Erä muodostuu pääosin EU-komission talletetuista varoista, jotka ovat Suomen EU-maksusuuksia. Tilin päiväsaldoon ja siten myös saldoon vuodenvaihteessa vaikuttaa EU-komission erisuuntaiset varojen siirrot Suomeen/Suomesta.

Lyhytaikaiset siirtovelat olivat 847,4 milj. euroa (906,2 milj. euroa). Siirtovelat muodostuvat lähes kokonaan varainhoitovuotta seuraavana vuotena erääntyvästä valtionvelkaan liittyvästä euromääräisestä korkovelasta, jota oli tilinpäätöshetkellä 843,2 milj. euroa (901,2 milj. euroa).

Muiden lyhytaikaisten velkojen määrä väheni 184,3 milj. euroa ollen 3 791,5 milj. euroa (3 976,0 milj. euroa) johtuen pääosin valtion velan suojauksissa käytettävien johdannaisien markkina-arvojen muutoksista.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtiokonttorin johto on valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti vastuussa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus viraston toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Valtiokonttorin johto on vuoden 2016 aikana arvioinut viraston sisäisen valvonnan tilaa käyttäen Valtiovarain controller-toiminnon suosituksen mukaista COSO ERM -viitekehikseen perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa. Kehikkoa on täsmennetty ja yksilöity käsittämään paremmin Valtiokonttorin sisäiseen valvontaan liittyviä osatekijöitä ja sitä on käytetty arvioinneissa vuodesta 2014 lähtien. Arvioinnit on tehty kattavasti toimialoittain viraston koko toiminnasta, lukuun ottamatta 1.12.2016 aloittanutta D9 Digitalisaation tuki -toimialaa. Sisäinen tarkastus on arvioinut sisäisen valvonnan riittävyttä ja asianmukaisuutta suorittamiensa tarkastusten perusteella.

Valtiokonttorin sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttävät kokonaisuutena valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt vaatimukset. Valtiokonttorin substanssitoiminnan riskienhallintaa kehitetään jatkuvasti. Toimintojen, joilla on suurta taloudellista merkitystä, riskienhallinta on melko hyvällä tasolla.

Vuoden 2016 aikana ovat toimialat kehittäneet sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa parantamalla häiriöhallinta- ja häiriöviestintäsuunnitelmaa, jatkamalla tietojen luokittelua Vatikan käyttöönoton myötä, pilotoimalla CAF laadunarviointimallia ja kehittämällä Valtorin palveluiden seurantaa ja raportointia yhteistyössä Valtorin kanssa. Lisäksi toteutettiin toimitilauudistukseen liittyvä Valtiokonttorin toimitilojen turvallisuusratkaisujen arviointi ja vuoden lopussa toteutettiin valtion rahoitus ja maksuliikkeen kybersietokyvyn arviointi. Vuoden aikana käynnistettiin mittariprojekti vahvistamaan tiedolla johtamista ja informaatioon perustuvaa päätöksentekoa sekä toimiala- että valtiokonttoritasolla sekä lisäämään mittaamiseen liittyvää osaamista. Kieku toimialan tehtäväsiirto Palkeet-palvelukeskukseen toteutettiin Kiesi -projektissa ja kokonaisuutena siirto tapahtui ilman palveluiden häiriöitä.

Vuoden 2017 aikana jatketaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan parantamista mm. kehittämällä talouden suunnittelua ja seurantaa sekä ulkopuolisten palveluiden jatkuvaa seurantaa ja hankintaosaamista, parannetaan prosessien jatkuvuuden hallintaa ja tiedon hallinnan osaamista. Kieku tietojärjestelmien osalta täsmennetään hallintomallia yhteistyössä muiden osapuolten kanssa. Lisäksi toteutetaan kybersietokyvyn selvityksessä esille tulleet toimenpide-ehdotukset. Tieto on Valtiokonttorin merkittävä omaisuus ja sen osalta perustetaan Valtiokonttoritasoinen tiedonhallintaryhmä kehittämään ja ohjaamaan tiedonhallintatapaa Valtiokonttorissa. Toimitilamuutokseen valmistaudutaan varmistamalla riittävät tieto- ja toimitilaturvallisuusratkaisut. Lisäksi valmistaudutaan täyttämään toukokuussa 2018 voimaan tulevan EU-tietosuojaa-asetuksen vaatimukset.

1.9 Arviointien tulokset

Valtiokonttorissa ovat vuonna 2016 toteuttaneet sisäisen valvonnan arviointeja sisäisen tarkastus ja tilintarkastus. Ulkopuolisten toimesta on tehty mm. tietojärjestelmien tietoturva-auditointeja, kyberturvallisuuden arviointi ja muita auditointeja. Lisäksi on tehty itsearviointeja, kuten haavoittuvuusanalyysi ja strategisten tavoitteiden uhkien ja mahdollisuuksien analyysi. Näiden arviointien tulokset on huomioitu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointilausumassa.

Kieku hankkeen osalta on tehty useita ulkopuolisia arviointeja hankkeen kuluessa ja vuonna 2016 KPMG Oy Ab teki Kieku hankkeen loppuarvioinnin. Ulkoisen arvioijan mukaan Kieku-hanke onnistui hyvin sille asetettujen reunaehtojen puitteissa ja sen laajuus huomioiden. Hanke kosketi lähes kaikki valtionhallinnon ministeriöitä ja virastoja. Hankkeen toteutuksen osalta aikataulua jouduttiin tarkistamaan useamman kerran ja

alkuperäiseen hankesuunnitelman nähden aikataulu venyi noin 12 kuukautta. Hankkeen alkuperäinen budjetti oli 125 miljoonaa euroa ja toteuma 127,1 miljoonaa euroa, joten budjetti ylittyi noin 1,6 %. Arvioijan mukaan keskeisiä jatkotoimia hankkeen päätyttyä on jatkaa henkilöstö- ja taloushallinnon toimintojen tehostamista ja yhdenmukaistamista. Painopisteen tulee olla henkilöstöhallinnon tehtävien tehostamisessa ja prosessien yhdenmukaistamisessa. Järjestelmille tulee tehdä selkeät jatkokehityssuunnitelmat ja Kieku-järjestelmän käytettävyyttä ja käyttökokemusta tulee parantaa edelleen sekä kehittää raportointia ja sisäistä laskentaa. Lisäksi hankkeen päättyessä toimintamallit ja eri osapuolten valtiovarainministeriön, Valtiokonttorin ja Palkeet-palvelukeskuksen roolit tulee määritellä selkeästi. Kieku-ratkaisun tulevaa ohjausmallia työstettiin syksyllä 2016 valtiovarainministeriön johdolla. Lisäksi työstettiin Kieku-kehittämisen tiekarttaa, johon tunnistettiin lyhyen ja pitkä aikavälin kehittämissuunnitelmia.

Tutkimuslaitos Gartner teki syksyllä 2016 kansainvälisen markkinatutkimus-tyyppisen vertailun valittujen eurooppalaisten maiden julkishallinnon talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuottamismallista. Vertailussa mukana olleet maat olivat Suomen lisäksi Ruotsi, Norja, Tanska, Hollanti, Belgia ja Iso-Britannia. Kansainvälisestä katsauksesta käy ilmi, että valikoitujen maiden ratkaisut poikkesivat paljon toisistaan niin laajuuden, käyttäjien, pakollisuuden kuin toimintamallin kypsyiden puolesta. Suomessa palveluihin kuuluvat laajasti sekä talous- että henkilöstöhallinnon keskitetyt järjestelmät ja prosessit. Lisäksi prosesseja on harmonisoitu, mikä on katsauksen mukaan poikkeuksellista vertailuryhmässä. Suomen Kieku-palvelun piiriin kuuluu lähes koko valtiονhallinto, mikä on markkinakatsauksen mukaan huomattavasti enemmän kuin monissa muissa maissa. Raportissa tuodaan esiin, että tämä johtuu osittain pakottavuudesta, jonka aste on Suomessa laajempi kuin muissa maissa. Gartner arvioi raportissaan, että Suomessa toimintamallin kypsyys ei vielä ole korkea. Syynä siihen on Kieku-palvelutuotannon varhainen aste ja tulevat suuret muutokset. Raportissa Gartner ottaa kantaa sen puolesta, että kannattavat uudet yhteiskäyttöiset ratkaisut ovat parempi ratkaisu kuin eri organisaatioiden toisistaan erillään kehittämät, samaan tarpeeseen vastaavat ratkaisut. Tähän perustuen raportissa suositellaan selvittävän mahdollisuudet Kiekun toiminnallisuuksien laajennukselle ja uusille yhteiskäyttöisille ratkaisuille.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Valtiokonttorissa ei ole havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä tai rikoksia toimintavuoden aikana. Valtiokonttorilla ei ollut takaisinperimisiä tilikauden aikana.

2 Talousarvion toteumalaskelmat

Valtiokonttorin talousarvion toteutumataskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2016	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	55 017,99	74 714	74 714,18	0,00	100 %
11.04.01.	Arvonlisävero	55 017,99	74 714	74 714,18	0,00	100 %
12.	Sekalaiset tulot	131 169 054,80	113 534 940	117 167 439,61	3 632 499,30	103 %
12.28.52.	Vakuutusmaksuja vastaavat maksut	17 517 970,85	19 796 000	16 184 108,74	-3 611 891,26	82 %
12.28.52.1.	Tapaturmamaksut	14 497 124,52	16 516 000	13 385 352,00	-3 130 648,00	81 %
12.28.52.2.	Liikennevahinkoturvamaksut	1 127 018,97	1 450 000	859 796,91	-590 203,09	59 %
12.28.52.3.	Ryhmähenkivakuutusta vastaava etu	1 149 454,08	1 250 000	1 086 323,24	-163 676,76	87 %
12.28.52.4.	Vanhat liikelaitokset		30 000	37 691,82	7 691,82	126 %
12.28.52.5.	Työvoimapaalvelulaki, maahanmuutto, käräjäoikeuden lautamiespalkkiot, työvoima- ja yrityspalvelulaki	46 466,88	550 000	814 944,77	264 944,77	148 %
12.28.52.6.	Työvoimapaalvelulaki, maahanmuutto, käräjäoikeuden lautamiespalkkiot, työvoima- ja yrityspalvelulaki	697 906,40				
12.28.60.	Työturvallisuusmaksu	847 477,32	900 000	841 467,76	-58 532,24	93 %
12.28.99.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	18 306 833,28	17 536 093	17 536 092,58	0,00	100 %
12.32.99.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	26 291 111,85	27 100 000	34 402 922,80	7 302 922,80	127 %
12.32.99.04.	Korontasautoiminnan korkohyötykset ja suojaustulot	26 291 111,85	27 100 000	34 402 922,80	7 302 922,80	127 %
12.33.99.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	2 183 338,93	1 063 137	1 063 136,57	0,00	100 %
12.35.20.	Siirto valtion asuntorahastosta	66 000 000,00	47 000 000	47 000 000,00	0,00	100 %
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	22 322,57	134 311	134 311,16	0,00	100 %
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot		5 400	5 400,00	0,00	100 %
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	9 788 739,77	2 776 709	2 776 709,44	0,00	100 %
13.01.05.	Korot muista lainoista	4 093 044,21	1 623 920	1 623 919,62	0,00	100 %
13.01.07.	Korot talletuksista	3 628 424,86	855 754	855 753,64	0,00	100 %
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	2 067 270,70	297 036	297 036,18	0,00	100 %
13.03.01.1.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	2 067 270,70	297 036	297 036,18	0,00	100 %
15.	Lainat	4 405 769 397,52	5 960 231 000	2 473 716 053,17	-3 486 514 946,83	42 %
15.03.01.	Nettolainanotto ja velanhallinta (nettob)	4 405 769 397,52	5 960 231 000	2 473 716 053,17	-3 486 514 946,83	42 %
15.03.01.1.	Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto) (KPY)	4 342 853 397,52	6 010 231 000	2 228 953 353,17	-3 781 277 646,83	37 %
15.03.01.1.1.	Uudet euromääräiset lainat (KPY)	19 388 270 144,74	6 010 231 000	26 218 817 894,75	20 208 586 894,75	436 %
15.03.01.1.2.	Uudet valuuttamääräiset lainat (KPY)		0	-227 645 237,73	-227 645 237,73	
15.03.01.1.3.	Euromääräisten lainojen kuoletukset (KPY)	-15 045 416 747,23	0	-23 989 864 541,65	-23 989 864 541,65	
15.03.01.1.4.	Valuuttamääräisten lainojen kuoletukset (KPY)	0,01	0	227 645 237,80	227 645 237,80	
15.03.01.2.	Emissiotappiot (netto) (KPY)	62 916 000,00	-40 000 000	244 762 700,00	284 762 700,00	-612 %
15.03.01.2.1.	Emissiovoitot (KPY)	170 096 000,00	0	257 362 700,00	257 362 700,00	
15.03.01.2.2.	Emissiotappiot (KPY)	-107 180 000,00	-40 000 000	-12 600 000,00	27 400 000,00	32 %
15.03.01.3.	Pääomatappiot (netto) (KPY)	0,00	-10 000 000	0,00	10 000 000,00	0 %
15.03.01.3.1.	Pääomatappiot (KPY)	0,00	-10 000 000	0,00	10 000 000,00	0 %
TULOARVIOTILIT YHTEENSÄ		4 546 782 210,08	6 076 617 364	2 593 734 916,40	-3 482 882 447,53	43 %

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2 015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2016 määrärahojen käyttö vuonna 2016	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	18 762 107,26	19 570 000	18 906 183,36		18 906 183,36	663 816,64				
25.01.51.	Eräät valtion maksamat korvaukset (arviomääräraha)	18 762 107,26	19 570 000	18 906 183,36		18 906 183,36	663 816,64				
25.01.51.1.	Rikosvahinkokorvaukset (KPY)	16 610 925,95	16 570 000	16 281 560,19		16 281 560,19	288 439,81				
25.01.51.2.	Korvaukset syyttömästi vangituille tai tuomituille (KPY)	2 115 181,31	2 997 000	2 621 623,17		2 621 623,17	375 376,83				
25.01.51.3.	Korvaukset eräille internoiduille siviilihenkilöille (KPY)	36 000,00	3 000	3 000,00		3 000,00	0,00				
28.	Valtiovaraministeriön hallinnonala	97 323 574,04	135 322 255	91 836 328,87	43 903 225,58	135 739 554,45	-417 299,13	16 983 832,40	91 787 311,40	47 698 794,16	44 010 040,75
28.01.29.	Valtiovaraministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	7 040 520,97	5 973 776	5 973 776,32		5 973 776,32	0,00				
28.20.01.	Valtiokonttorin toimintamenot (netto) (siirtomääräraha 2 v)	28 089 000,00	28 616 000	19 566 931,60	9 049 068,40	28 616 000,00		8 647 658,28	37 263 658,28	28 214 589,88	9 049 068,40
28.20.02.	Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot (arviomääräraha)	6 498,98	1 000	1 239 589,36		1 239 589,36	-1 238 589,36				
28.50.50.	Vahingonkorvaukset (arviomääräraha)	39 479 889,39	39 949 000	38 875 308,51		38 875 308,51	1 073 691,49				
28.50.50.01.	Tapaturmakorvaukset (KPY)	35 518 350,02	35 000 000	34 299 335,59		34 299 335,59	700 664,41				
28.50.50.02.	Liikennevahinkokorvaukset (KPY)	2 023 994,46	2 350 000	2 515 837,51		2 515 837,51	-165 837,51				
28.50.50.03.	Ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun korvaukset (KPY)	86 916,46	1 400 000	1 041 407,95		1 041 407,95	358 592,05				
28.50.50.04.	Valtion virkamiesten toistuvat korvaukset	114 287,11	70 000	41 255,88		41 255,88	28 744,12				
28.50.50.05.	Valtion henkilöstölle aiheutuvien eräiden kustannusten ja vahinkojen korvaukset (KPY)	1 145 682,60	100 000	163 389,10		163 389,10	-63 389,10				
28.50.50.06.	Rautatien käytöstä johtuvan vahingon vastuusta annetun lain mukaiset korvaukset (KPY)		140 000	67 243,75		67 243,75	72 756,25				
28.50.50.07.	Oikeudenkäynnin viivästyshyvitykset (KPY)	83 060,96	400 000	118 573,80		118 573,80	281 426,20				
28.50.50.08.	Valtion vahingonkorvaustoiminnan keskitäminen (KPY)	64 645,12	414 000	563 673,59		563 673,59	-149 673,59				
28.50.50.09.	Lapuan patruunatehtaan onnettomuuden tapaturmakorvaukset (KPY)	42 284,71	75 000	64 591,34		64 591,34	10 408,66				
28.50.50.10.	Valtion vahingonkorvaustoiminnan keskitäminen (KPY)	400 667,95									
28.60.02.	Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha)	26 815,87	25 000	12 744,00		12 744,00	12 256,00				
28.60.02.1.	Erikseen budjetoidut palkkamenot	26 815,87									
28.60.10.	Työturvallisuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	920 000,00	900 000	9 784,47	890 215,53	900 000,00		910 000,00	1 810 000,00	919 784,47	890 215,53
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)		22 623	22 623,00	0,00	22 623,00		0,00	22 623,00	22 623,00	0,00
28.70.01.	Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)							155 000,00	155 000,00	77 452,00	0,00
28.70.02.	Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3v)	7 582 000,00	5 264 856	4 284 457,63	980 398,37	5 264 856,00		3 026 227,99	8 291 083,99	7 235 322,48	1 055 761,51
28.90.20.	Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v)							224 300,00	224 300,00	192 847,97	31 452,03
28.90.20.2	Kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeet (KPY)							224 300,00	224 300,00	192 847,97	31 452,03
28.92.67.	Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)		170 000	46 240,91		46 240,91	123 759,09				
28.92.68.	Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha)	3 207 663,71									
28.92.87.	Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta (arviomääräraha)		11 000 000	11 401 817,68		11 401 817,68	-401 817,68				
28.92.95.	Valtion takauksuoritykset (arviomääräraha)	780 428,18	3 250 000	3 266 705,66		3 266 705,66	-16 705,66				
28.99.96.	Ennakoimattomat menot (siirtomääräraha 3 v)	85 000,00						928,49	928,49	0,00	0,00
28.99.97.	Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)	105 756,94	150 000	119 893,01		119 893,01	30 106,99				
28.99.98.	Kassasijoitusten riskienhallinta (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000,00	40 000 000	7 016 456,72	32 983 543,28	40 000 000,00		4 019 717,64	44 019 717,64	11 036 174,36	32 983 543,28

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2 015	Talousarvio 2016 (TA + LTAt)	Talousarvion 2016 määrärahojen käyttö vuonna 2016	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala							5 761,96	5 761,96	4 927,29	0,00	
30.50.31.	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)							5 761,96	5 761,96	4 927,29	0,00	
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	9 890 652,72	20 218 000	15 461 804,53	0,00	15 461 804,53	4 756 195,47	0,00	18 000,00	18 000,00	0,00	
32.20.48.	Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)	9 885 588,72	20 200 000	15 443 804,53		15 443 804,53	4 756 195,47					
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	5 064,00	18 000	18 000,00	0,00	18 000,00		0,00	18 000,00	18 000,00	0,00	
32.30.51.07.	Palkkatuetty työ, valtionhallinto (KPY)	5 064,00	18 000	18 000,00	0,00	18 000,00		0,00	18 000,00	18 000,00	0,00	
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	210 439 453,62	206 955 000	152 549 237,80	42 400 440,94	194 949 678,74	12 005 321,26	27 539 576,59	123 590 576,59	81 135 135,65	42 400 440,94	
33.50.51.	Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	110 688 453,62	110 904 000	98 898 678,74		98 898 678,74	12 005 321,26					
33.50.52.	Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	62 500 000,00	60 000 000	20 811 436,53	39 188 563,47	60 000 000,00		25 268 844,88	85 268 844,88	46 080 281,41	39 188 563,47	
33.50.53.	Valtionapu sotainvalidien puolisoien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	3 100 000,00	3 100 000	1 904 556,58	1 195 443,42	3 100 000,00		891 030,98	3 991 030,98	2 795 587,56	1 195 443,42	
33.50.54.	Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)	55 000,00	55 000	37 800,00	17 200,00	55 000,00		55 000,00	110 000,00	37 800,00	17 200,00	
33.50.55.	Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	3 500 000,00	3 500 000	1 859 716,26	1 640 283,74	3 500 000,00		859 913,54	4 359 913,54	2 719 629,80	1 640 283,74	
33.50.56.	Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	20 988 000,00	17 988 000	17 629 049,69	358 950,31	17 988 000,00		464 787,19	18 452 787,19	18 093 836,88	358 950,31	
33.50.57.	Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	9 608 000,00	11 408 000	11 408 000,00	0,00	11 408 000,00		0,00	11 408 000,00	11 408 000,00	0,00	
36.	Valtionvelan korot	1 530 088 573,37	1 548 100 000	1 520 518 878,45		1 520 518 878,45	27 581 121,55					
36.01.90.	Valtionvelan korko (nettob) (arviomääräraha)	1 523 591 805,41	1 511 000 000,00	1 513 349 158,02		1 513 349 158,02	-2 349 158,02					
36.01.90.1	Valtionvelan korko (KPY)	1 523 591 805,41	1 511 000 000,00	1 513 349 158,02		1 513 349 158,02	-2 349 158,02					
36.01.90.1.1.	Tuotto-obligaatiolainat (KPY)	280 651,50	1 000 000	82 925,83		82 925,83	917 074,17					
36.01.90.1.2.	Sarjaobligaatiolainat (KPY)	1 538 644 370,52	1 492 000 000	1 573 832 544,32		1 573 832 544,32	-81 832 544,32					
36.01.90.1.3.	Muut obligaatiolainat (KPY)	-4 014 656,93	7 000 000	-24 450 519,55		-24 450 519,55	31 450 519,55					
36.01.90.1.4.	Muut joukkovelkakirjalainat (KPY)	-1 483 311,13	1 000 000	-5 422 783,42		-5 422 783,42	6 422 783,42					
36.01.90.1.5	Velkasitoumuslainat (KPY)	-10 353 014,64	3 000 000	-23 140 269,60		-23 140 269,60	26 140 269,60					
36.01.90.1.6.	Velkakirjalainat ja muut lainat (KPY)	9 064 498,52	7 000 000	5 907 401,63		5 907 401,63	1 092 598,37					
36.01.90.1.7.	Valuuttamääräiset lainat (KPY)	75 188,47	0	56 922,66		56 922,66	-56 922,66					
36.01.90.2.	Kertyneet korot (KPY)	-8 621 920,90	0	-13 517 063,85		-13 517 063,85	13 517 063,85					
36.09.20.	Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (nettob) (arviomääräraha)	6 496 767,96	37 100 000	7 169 720,43		7 169 720,43	29 930 279,57					
36.09.20.1.	Liikkeeseenlasku-, myynti- ja markkinointi-kustannukset (KPY)	12 476 734,33	21 400 000	13 278 885,83		13 278 885,83	8 121 114,17					
36.09.20.2.	Lunastus- ja asiamiespalkkiot (KPY)	7 296,05	500 000	19 040,21		19 040,21	480 959,79					
36.09.20.3.	Saatujen käteisvakuuksien menot (KPY)	-7 526 918,63	14 000 000	-7 502 628,87		-7 502 628,87	21 502 628,87					
36.09.20.4.	Muut menot (KPY)	1 539 656,21	1 200 000	1 374 423,26		1 374 423,26	-174 423,26					
MÄÄRÄRAHATILIT YHTEENSÄ		1 866 504 361,01	1 930 165 255	1 799 272 433,01	86 303 666,52	1 885 576 099,53	44 589 155,79	44 529 170,95	215 401 649,95	128 856 857,10	86 410 481,69	

Valtiokonttorin totetumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä pääluokan tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾							Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Pääluokka (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ²⁾	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Vuoden 2016 valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä Uusittavissa 2017 TA:ssa	Talousarvio-menot 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Momenti 28.70.02.	27 832	6 359	6 359	408	5 951	5 951	18 427	0				0
Aikaisempien vuosien valtuudet	27 832						14 801	0				0
Vuonna 2016 käytettävissä olleet valtuudet		6 359	6 359	408	5 951	5 951	3 626	0				0
Momentti 28.92.87.			274 000	274 000			11 401	11 000	11 000	11 000	230 000	263 000
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta												
Vuonna 2016 käytettävissä olleet valtuudet			274 000	274 000			11 401	11 000	11 000	11 000	230 000	263 000
Pääluokat yhteensä	27 832	6 359	280 359	274 408	5 951	5 951	26 202	11 000	11 000	11 000	230 000	263 000
Aikaisempien vuosien valtuudet	27 832						14 801					0
Vuonna 2016 käytettävissä olleet valtuudet, josta		6 359	280 359	274 408	5 951	5 951	11 401	11 000	11 000	11 000	230 000	263 000

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

³⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja pääluokat yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

⁴⁾ Talousarviolain 10 §:n 2 momentissa säädetyn laajuus- tai kustannusarvion perusteella myönnetty valtuudet. Erittely esitetään vain, jos pääluokka (ja pääluokat yhteensä) sisältää talonrakennushankevaluksia.

3 Tuotto- ja kululaskelma

VALTIOKONTTORIN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2016 - 31.12.2016		1.1.2015 - 31.12.2015	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	22 317 047,99		23 463 405,67	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	29 889,92		30 594,61	
Muut toiminnan tuotot	<u>16 460 914,60</u>	38 807 852,51	<u>12 894 861,80</u>	36 388 862,08
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	191 074,65		243 539,75	
Henkilöstökulut	21 372 239,18		22 098 520,91	
Vuokrat	2 403 424,42		2 828 413,60	
Palvelujen ostot	24 039 483,43		23 424 554,71	
Muut kulut	1 938 599,59		2 095 522,20	
Poistot	8 370 458,16		7 203 570,71	
Sisäiset kulut	<u>1 847 064,75</u>	<u>60 162 344,18</u>	<u>1 795 022,16</u>	<u>59 689 144,04</u>
JÄÄMÄ I		-21 354 491,67		-23 300 281,96
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	27 738 593,15		29 525 876,64	
Rahoituskulut	<u>-1 474 682 778,23</u>	-1 446 944 185,08	<u>-1 517 094 658,32</u>	-1 487 568 781,68
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	21 664,34		17 077,03	
Satunnaiset kulut	<u>-2 381,72</u>	19 282,62	<u>-855 635,98</u>	-838 558,95
JÄÄMÄ II		-1 468 279 394,13		-1 511 707 622,59
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Elinkeinoelämältä	4 811 603,51		6 192 128,60	
Kotitalouksilta	6 711 092,40		7 371 421,36	
Valtionhallinnolta	<u>47 000 000,00</u>	58 522 695,91	<u>66 000 000,00</u>	79 563 549,96
Kulut				
Paikallishallinnolle	59 793 433,18		61 968 181,32	
Sosiaaliturvarahastoille	472 530,70		0,00	
Elinkeinoelämälle	42 697 958,46		38 291 958,13	
Rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	152 852,35		0,00	
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	26 981 145,83		31 070 745,91	
Kotitalouksille	119 075 767,58		128 986 727,86	
Ulkomaille	785 951,51		1 119,09	
Muut siirtotalouden kulut	<u>2 433 251,74</u>	<u>252 392 891,35</u>	<u>0,00</u>	<u>260 318 732,31</u>
JÄÄMÄ III		-1 662 149 589,57		-1 692 462 804,94
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	74 714,18		55 017,99	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-5 918 074,44</u>	<u>-5 843 360,26</u>	<u>-6 987 525,55</u>	<u>-6 932 507,56</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-1 667 992 949,83</u>		<u>-1 699 395 312,50</u>

4 Tase

VALTIOKONTTORIN TASE

	31.12.2016		31.12.2015	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	384 368,28		24 598,36	
Muut pitkävaikutteiset menot	62 923 559,10		55 014 824,40	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>4 649 363,15</u>	67 957 290,53	<u>14 394 477,90</u>	69 433 900,66
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	29 435,06		50 145,33	
Kalusteet	51 020,60		86 831,27	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>14 169,83</u>	94 625,49	<u>14 169,83</u>	151 146,43
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>1 596 250 155,89</u>	1 596 250 155,89	<u>1 584 812 148,13</u>	1 584 812 148,13
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset YHTEENSÄ		1 664 302 071,91		1 654 397 195,22
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>1 697 468 707,18</u>	1 697 468 707,18	<u>1 382 965 982,40</u>	1 382 965 982,40
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	766 858,67		541 967,62	
Euromääräiset lainasaamiset	160 618 828,65		150 292 234,89	
Siirtosaamiset	7 841 365,87		11 016 055,06	
Muut lyhytaikaiset saamiset	457 999,95		471 512,26	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	169 685 053,14	<u>10 000,00</u>	162 331 769,83
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT LYHYTAIKAISET Sijoitukset				
Muut euromääräiset sijoitukset	<u>1 250 000 000,00</u>	1 250 000 000,00	<u>2 660 000 000,00</u>	2 660 000 000,00
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	49,04		111,33	
Muut pankkitilit	1 951 450 989,75		1 709 569 278,55	
Valtion yleiset tulo- ja menotilit	125 390,65		88 378,02	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>1 042 354,06</u>	1 952 618 783,50	<u>0,00</u>	1 709 657 767,90
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		5 069 772 543,82		5 914 955 520,13
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>6 734 074 615,73</u>		<u>7 569 352 715,35</u>

VALTIOKONTTORIN TASE

	31.12.2016		31.12.2015
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
VALTION PÄÄOMA			
Valtion pääoma 1.1.1998	-65 212 625 940,34		-65 212 625 940,34
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-33 290 414 510,47		-28 037 360 586,63
Pääoman siirrot	-2 254 863 826,00		-3 553 658 611,34
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-1 667 992 949,83</u>	-102 425 897 226,64	<u>-1 699 395 312,50</u>
			-98 503 040 450,81
PITKÄAIKAINEN			
Otetut euromääräiset lainat	85 724 215 595,63		85 604 492 152,57
Otetut valuuttamääräiset lainat	615 880,84		596 307,52
Pitkäaikaiset siirtovelat	<u>57 591 684,66</u>	85 782 423 161,13	<u>67 109 757,56</u>
			85 672 198 217,65
LYHYTAIKAINEN			
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen	1 162 005 225,51		620 258 320,99
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	13 790 574 020,51		9 393 231 470,28
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	3 484 072 735,53		5 238 934 905,19
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	296 408 298,51		259 569 266,88
Ostovelat	4 298 483,67		4 814 079,47
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	925 648,42		926 638,92
Edelleen tilittävät erät	382 283,82		400 003,72
Siirtovelat	847 358 677,59		906 247 997,38
Muut lyhytaikaiset velat	<u>3 791 523 307,68</u>	<u>23 377 548 681,24</u>	<u>3 975 812 265,68</u>
			<u>20 400 194 948,51</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		109 159 971 842,37	106 072 393 166,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>6 734 074 615,73</u>	<u>7 569 352 715,35</u>

5

Liitetiedot

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Vuoden 2016 talousarviossa muutettiin momentti 36.20.90. "Palkkiot ja muut menot valtion velasta" nettobudjetoiduksi.

Vuoden 2016 I LTA:ssa lisättiin momentille 15.03.01. "Nettolainanotto ja velanhallinta" 78,9 milj. euroa ja momentille 28.20.02. "Kassasijoitusten riskienhallinta" lisättiin 38,0 milj. euroa.

Vuoden 2016 II LTA:ssa lisättiin momentille 15.03.01. "Nettolainanotto ja velanhallinta" 233,2 milj. euroa, momentilta 28.20.01. "Valtiokonttorin toimintamenot" vähennettiin 37 tuhatta euroa, momentille 28.92.95. "Valtion takaussuoritukset" lisättiin 2,4 milj. euroa ja momentilta 36.01.90. "Valtion velan korko" vähennettiin 56,0 milj. euroa.

Vuoden 2016 III LTA:ssa lisättiin momentille 15.03.01. "Nettolainanotto ja velanhallinta" 316,7 milj. euroa, momentille 25.01.51. "Eräät valtion maksamat korvaukset" lisättiin 1,5 milj. euroa, momentille 28.20.01. "Valtiokonttorin toimintamenot" lisättiin 3,4 milj. euroa, momentille 28.92.95. "Valtion takaussuoritukset" lisättiin 50 tuhatta euroa ja momentille 30.01.90. "Valtion velan korko" lisättiin 31,0 milj. euroa.

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi
Valuutta kurssi 31.12.2016

USD 1,054

GBP 0,856

JPY 123,400

CHF 1,074

DKK 7,434

CAD 1,419

SEK 9,553

NOK 9,086

AUD 1,46

CZK 27,021

Valtiokonttorilla ei ollut ulkomaan valuutan määräisiä eriä, joita Euroopan keskuspankki ei noteeraa.

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostamiseen

Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot- ja menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvoiton tietojen kanssa

Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

6) selvitys tilinpäätösvoiton jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

7) muut

Selvitys Kreikan lainasta, joka on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 9 "Talousarviotaloudesta annetut lainat"

Luvut sisältävät Kreikan valtiolle vuosina 2010 - 2011 myönnetyn lainan 1 005,6 milj. euroa. Kreikan valtiolle myönnetty laina on luonteeltaan valtioiden välinen lainasopimus. Lainan lyhennykset ajoittuvat vuosille 2020 - 2041 ja korko on 3 kk:n Euribor + 50 korkopistettä. Lainan korkoa on alennettu ja maksuaikaa pidennetty kolmeen otteeseen vuosina 2011 - 2012. Lainan ehtona on ollut Kreikan valtion sitoutuminen talouspoliittisiin uudistuksiin, jonka toteutumista valvoo Euroopan komissio yhteistyössä Euroopan keskuspankin kanssa.

Talousarvioasetuksen 66 c §:n mukaan tilinpäätökseen merkitään saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon. Laina on tarkoitus pitää eräpäivään asti, eikä sitä myydä jälkimarkkinoilla. Kaikki lainan nimellisarvoon vaikuttavat päätökset ja toimet edellyttävät yksimielistä päätöksentekoa. Suomi ei ole antamassa lainoja anteeksi kokonaan tai osittain. Tämän kieltää myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 125 artikla, jonka mukaan jäsenmaat eivät voi ottaa vastatakseen toistensa velkoja. Tämän mukaisesti ei ole mahdollista kirjata tappioita lainan nimellisarvoa leikkaamalla. Lainan arvostaminen nimellisarvoon tilinpäätöksessä on siten edellä mainituista syistä perusteltua.

V. 2016 II lisätalousarviossa valtiovarainministeriö esitti momentille 28.92.95

" Valtion takaussuoritukset" lisämäärärahaa 2,4 milj. euroa Pohjoismaiden Investointipankille annetusta takauksesta aiheutuvan takausvastuun suorittamiseen. Muutos on jäänyt huomioimatta momentin päätösosassa.

Valtiokonttorissa maksetaan Maa- ja metsätalousministeriön myöntämistä valtuuksista aiheutuneet menot momentilta 30.50.31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen. MMM:n tilinpäätöksessä ilmoitetaan tiedot valtuudesta ja sen käytöstä.

Valtiokonttorissa maksetaan Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämistä valtuuksista aiheutuneet menot momentilta

32.20.48. Korkotuki- ja muu tuki julkisesti tuetuille vient- ja alusluotoille. TEM:n tilinpäätöksessä ilmoitetaan tiedot valtuudesta ja sen käytöstä.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2016	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
13.03.01.	Bruttotulot	2 067 270,70				
Osinkotulot,	Bruttomenot	0,00				
pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	Nettotulot	2 067 270,70				
15.03.01.	Bruttotulot	19 388 270 144,73	5 960 231 000	25 991 172 657,02	20 030 941 657,02	
Nettolainanotto ja	Bruttomenot	14 982 500 747,21	0	23 517 456 603,85	23 517 456 603,85	
velanhallinta (nettob)	Nettotulot	4 405 769 397,52	5 960 231 000	2 473 716 053,17	-3 486 514 946,83	42

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2016 määrärahojen käyttö siirto seuraavalle vuodelle		Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.20.01.	Bruttomenot	44 795 228,29	48 288 000	41 258 675,91		50 307 744,31				49 906 334,19	
Valtiokonttorin toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	16 706 228,29	19 672 000	21 691 744,31		21 691 744,31				21 691 744,31	
	Nettomenot	28 089 000,00	28 616 000	19 566 931,60	9 049 068,40	28 616 000,00		8 647 658,28	37 263 658,28	28 214 589,88	9 049 068,40
36.01.90.	Bruttomenot	1 523 591 805,41	1 511 000 000	1 513 349 158,02		1 513 349 158,02	-2 349 158,02				
Valtionvelan korko (nettob) (arviomääräraha)	Bruttotulot	0,00	0	0,00		0,00	0,00				
	Nettomenot	1 523 591 805,41	1 511 000 000	1 513 349 158,02		1 513 349 158,02	-2 349 158,02				
36.09.20.	Bruttomenot		37 100 000	7 116 975,81		7 116 975,81	29 983 024,19				
Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (nettob) (arviomääräraha)	Bruttotulot		0	52 744,62		52 744,62	-52 744,62				
	Nettomenot		37 100 000	7 169 720,43		7 169 720,43	29 930 279,57				

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääluokan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
28. Valtiovarianministeriön hallinnonala	14 251 000	1 657 112,70	12
28.20.02. Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot	1 000	1 238 589,36	123 859
28.92.95. Valtion takaussuoritukset (arviomääräraha)	3 250 000	16 705,66	1
28.92.87. Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta (arviomääräraha)	11 000 000	401 817,68	4
36. Valtionvelan korot	1 511 000 000	2 349 158,02	0
36.01.90. Valtiovelan korko (nettob) (arviomääräraha)	1 511 000 000	2 349 158,02	0
Pääluokat yhteensä	1 525 251 000	4 006 270,72	0

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.			Peruutettu	
			Tilijaottelu	Yhteensä
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala				78 476,49
Vuosi 2014				77 548,00
28.70.01.	Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)		77 548,00	
Vuosi 2015				928,49
28.99.96.	Ennakoimattomat menot (siirtomääräraha 3 v)		928,49	
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala				834,67
Vuosi 2014				834,67
30.50.31.	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)		834,67	
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala				55 000,00
Vuosi 2015				55 000,00
33.50.54.	Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)		55 000,00	
Pääluokat yhteensä				134 311,16
Vuosi 2014				78 382,67
Vuosi 2015				55 928,49

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2016	2015
Henkilöstökulut	18 048 288,51	18 189 585,63
Palkat ja palkkiot	17 979 708,33	18 054 643,43
Tulosperusteiset erät	74 007,80	51 895,16
Lomapalkkavelan muutos	-5 427,62	83 047,04
Henkilösivukulut	3 323 950,67	3 908 935,28
Eläkekulut	2 980 797,17	3 473 880,71
Muut henkilösivukulut	343 153,50	435 054,57
Yhteensä	21 372 239,18	22 098 520,91
Johdon palkat ja palkkiot, josta	819 527,60	729 512,54
- tulosperusteiset erät	13 556,37	9 600,30
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	42 396,45	50 926,93
Johto	37 656,45	38 985,00
Muu henkilöstö	4 740,00	11 941,93

Henkilöstökulujen erittelyyn sisältyy 10 758,96 euroa muiden virastojen ja laitosten lakkautuspalkkoja ja 1 985,04 euroa niitä vastaavia henkilösivukuluja.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % ¹⁾	Jäännösarvo € tai %
1120 Ostetut atk-ohjelmat	tasapoisto	5	20,0 %	0
1140 Teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	5	20,0 %	0
1140 Teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	10	10,0 %	0
1140 Teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	15	6,7 %	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3	33,3 %	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	10	10,0 %	0
1191 Keskeneräiset hankkeet käyttöomaisuuteen	ei poistoa			
1250 Autot ja muut maakuljetusvälineet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	3	33,3 %	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5	20,0 %	0
1280 Taide-esineet	ei poistoa			
1301 Muut osakkeet	ei poistoa			
1302 Osuudet kansainvälisissä rah.laitoksissa	ei poistoa			
1303 Muut osuudet	ei poistoa			

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat hyödykkeet				Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Keskenäiset	
Hankintameno 1.1.2016	64 205,50	72 713 324,15	14 394 477,90	87 172 007,55
Lisäykset	370 861,02	16 211 580,82	6 837 327,09	23 419 768,93
Vähennykset	0,00	0,00	-16 582 441,84	-16 582 441,84
Hankintameno 31.12.2016	435 066,52	88 924 904,97	4 649 363,15	94 009 334,64
Kertyneet poistot 1.1.2016	-39 607,14	-17 698 499,75	0,00	-17 738 106,89
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-11 091,10	-8302846,12	0,00	-8 313 937,22
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2016	-50 698,24	-26 001 345,87	0,00	-26 052 044,11
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	384 368,28	62 923 559,10	4 649 363,15	67 957 290,53
Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Taide-esineet	
Hankintameno 1.1.2016	109 041,85	199 391,47	14 169,83	322 603,15
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2016	109 041,85	199 391,47	14 169,83	322 603,15
Kertyneet poistot 1.1.2016	-58 896,52	-112 560,20	0,00	-171 456,72
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-20 710,27	-35 810,67	0,00	-56 520,94
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2016	-79 606,79	-148 370,87	0,00	-227 977,66
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	29 435,06	51 020,60	14 169,83	94 625,49
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit			
Hankintameno 1.1.2016	1 584 812 148,13			1 672 306 758,83
Lisäykset	11 459 226,07			34 878 995,00
Vähennykset	-21 218,31			-16 603 660,15
Hankintameno 31.12.2016	1 596 250 155,89			1 690 582 093,68
Kertyneet poistot 1.1.2016	0,00			-17 909 563,61
Vähennysten kertyneet poistot	0,00			0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00			-8 370 458,16
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00			0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00			0,00
Kertyneet poistot 31.12.2016	0,00			-26 280 021,77
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 596 250 155,89			1 664 302 071,91

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2016	2015	Muutos 2016-2015
Korot euromääräisistä saamisista	-8 553 494,56	1 742 901,85	-10 296 396,41
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	1 613 078,73	1 034 592,24	578 486,49
Osingot	276 086,18	457 270,70	-181 184,52
Muut rahoitustuotot	34 402 922,80	26 291 111,85	8 111 810,95
Rahoitustuotot yhteensä	27 738 593,15	29 525 876,64	-1 787 283,49
Rahoituskulut	2016	2015	Muutos 2016-2015
Korot euromääräisistä veloista	1 513 273 588,98	1 523 516 963,11	-10 243 374,13
Korot valuuttamääräisistä veloista	56 922,66	75 188,47	-18 265,81
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	-45 915 294,91	-12 908 734,03	-33 006 560,88
SWAP-maksut veloista	18 900,00	0,00	18 900,00
Muut rahoituskulut	7 248 661,50	6 411 240,77	837 420,73
Rahoituskulut yhteensä	1 474 682 778,23	1 517 094 658,32	-42 411 880,09
Netto	-1 446 944 185,08	-1 487 568 781,68	40 624 596,60

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 9: Talousarvioloudesta annetut lainat

Sektorit	Lainapääoma 31.12.2016	Lisäys 2016	Vähennys 2016	Lainapääoma 31.12.2015	Pääomamuutos 2016-(2015)
Julkisyhteisöt	645 618 828,65	310 326 593,76	0,00	335 292 234,89	310 326 593,76
Muut valtionhallinnon yksiköt	645 618 828,65	310 326 593,76	0,00	335 292 234,89	310 326 593,76
Ulkomaat	1 005 578 647,80	0,00	0,00	1 005 578 647,80	0,00
Euroopan unioni	1 005 578 647,80	0,00	0,00	1 005 578 647,80	0,00
Yhteensä	1 651 197 476,45	310 326 593,76	0,00	1 340 870 882,69	310 326 593,76

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappalemäärä	Markkina-arvo	31.12.2016 Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	31.12.2015 Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 592	11 696,16	6 193,05			554,88	12 762,52	4 963,05
Aktia Pankki A	292	2 841,16	2 190,00			186,88	3 010,52	960,00
Raisio Oyj K	2 300	8 855,00	4 003,05			368,00	9 752,00	4 003,05
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	284 972		1 596 243 962,84			275 531,30		1 584 807 185,08
Suomen osuus Aasian infrastruktuuri- investointipankin peruspääomasta			11 401 817,68					0,00
Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin peruspääoman korottamisesta			16 469 737,99					16 423 497,08
Suomen osuus Euroopan vakausmekanism in pääomasta			1 437 920 000,00					1 437 920 000,00
Suomen osuus Euroopan investointipankin peruspääoman korottamisesta			127 834 500,00					127 834 500,00
Kansainvälinen investointitakauslaitos MIGA			591 873,23					591 873,23
Ahvenanmaan Puhelinosuuskunta	12		5 620,39			0,00		5 620,39
Aina Group Oyj A	361		197 081,29			18 050,00		197 081,29
Alajärven Puhelinosuuskunta	7		2 960,27			0,00		2 960,27
Anvia Oyj	2		2 186,27			1 938,00		9 620,36
Etelä-Satakunnan Puhelin Oy			0,00			0,00		10 528,10
Finda Oyj A	77 126		442 184,28			77 126,00		442 184,28
Härkätien Puhelin Oy	11		5 550,17			0,00		5 550,17
Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy	50		15 236,68			329,50		15 236,68
Kainuun Puhelinosuuskunta	197		81 875,76			0,00		81 875,76
Karjaan Puhelin Oy	480		7 535,30			0,00		7 535,30
Kemion Puhelinosuuskunta	36		16 953,47			0,00		16 953,47
Kontiolahden jäähalli	5		8 409,40			0,00		8 409,40
Laitilan Puhelinosuuskunta	22		8 880,65			0,00		8 880,65
Lankosken Sähkö Oy	117		3 738,82			0,00		3 738,82
Lohjan Puhelin Oy	450		114 299,02			3 960,00		114 299,02
Lounea	523		110 047,36			14 700,00		110 047,36
Lännen Puhelin	1		404,00			0,00		0,00
Mikkelin Puhelinosuuskunta MPY	285		134 878,03			4 275,00		134 878,03
Osuuskunta KPY	60 200		244 500,40			84 280,00		244 500,40
Osuuskunta PPO	78		26 507,88			5 460,00		26 787,72
Paraisten Puhelin Oy	1 300		10 309,89			0,00		10 309,89
Parikkalan Valo Oy	96		376,74			62,40		376,74
Partnera	140 130		221 572,29			33 631,20		221 572,29
PHP Holding Oy	702		171 575,56			24 570,00		171 575,56
Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy	630		32 877,15			2 000,00		32 877,15
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	1 537		42 180,11			0,00		38 684,11
Puhelinosuuskunta IPY	44		19 610,43			0,00		19 610,43
Puhelinosuuskunta LPO	25		10 931,77			0,00		10 931,77
Savonlinnan Puhelinosuuskunta	116		50 335,88			1 722,00		47 711,88
Telefooni Invest Oy Ab	47		2 935,89			0,00		2 935,89
Vaasan Läänin Puhelin Oy	1		437,20			0,00		0,00
Vakka-Suomen Puhelin Oy	381		34 041,59			3 427,20		34 041,59
Osakkeet ja osuudet yhteensä			1 596 250 155,89			276 086,18		1 584 812 148,13

Valtiokonttorin omistusosuus ei minkään yhtiön kohdalla ylitä 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2016	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euomääräiset lainasaamiset	0,00	52 395 941,63	953 182 706,17	160 618 828,65	0,00	485 000 000,00	1 651 197 476,45
Muut euomääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	1 250 000 000,00	0,00	0,00	1 250 000 000,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	1 952 618 783,50	0,00	0,00	1 952 618 783,50
Yhteensä	0,00	52 395 941,63	953 182 706,17	3 363 237 612,15	0,00	485 000 000,00	4 853 816 259,95
31.12.2016	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euomääräiset lainat	0,00	8 282 054 991,44	0,00	0,00	28 737 902 327,55	48 704 258 276,64	85 724 215 595,63
Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	615 880,84	615 880,84
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	2 738 126 435,37	0,00	0,00	11 052 447 585,14	0,00	0,00	13 790 574 020,51
Lyhytaikaiset euomääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	3 484 072 735,53	0,00	0,00	3 484 072 735,53
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	296 408 298,51	0,00	0,00	296 408 298,51
Yhteensä	2 738 126 435,37	8 282 054 991,44		14 832 928 619,18	28 737 902 327,55	48 704 874 157,48	103 295 886 531,02

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut ja valtion toissijaiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2016	Määrärahatarve 2017	Määrärahatarve 2018	Määrärahatarve 2019	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Sörnäisten rantatien toimitilan vuokrasopimus 1.1.2008 - 31.12.2020	1 783 552,00	1 511 759,00	1 466 989,00	1 466 989,00	1 466 989,00	5 912 726,00
TIA-vahingonkorvausjärjestelmä	1 705 356,75	2 056 848,00				2 056 848,00
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	3 488 908,75	3 568 607,00	1 466 989,00	1 466 989,00	1 466 989,00	7 969 574,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2016	Määrärahatarve 2017	Määrärahatarve 2018	Määrärahatarve 2019	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tapaturmavakuutuslaki (608/1948) sekä sen määrittämällä tavalla maksettavat muihin säädöksiin perustuvat korvaukset (*)	34 299 335,59	35 800 000,00	23 260 000,00	18 608 000,00	190 732 000,00	268 400 000,00
Liikennevakuutuslain (279/1959) ja liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla maksettavat liikennevakuutuskorvaukset (*)	2 515 837,51	2 000 000,00	1 340 000,00	1 072 000,00	10 988 000,00	15 400 000,00
Virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta edusta sekä sen määrittämällä tavalla muihin säädöksiin perustuvat korvaukset	1 041 407,95	1 400 000,00	720 000,00	180 000,00	0,00	2 300 000,00
Annetut arvopaperivakuudet, eduskunnan päätös valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttamisesta 739/2009					65 000 000,00	65 000 000,00
Kansainvälinen investointitakaustilaisuus MIGA:lle annettu sitoumus 5.193.600 USD. Yleissopimus Kansainvälisen investointitakaustilauksen perustamisesta (2/1939) 7 artikla					4 927 046,77	4 927 046,77
Vanhentuneiden ja lunastamattomien obligaatioiden arvo 31.12.2016, sisältää pääoman ja korot.					11 041 905,93	11 041 905,93
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	37 856 581,05	39 200 000,00	25 320 000,00	19 860 000,00	282 688 952,70	367 068 952,70

Muut monivuotiset vastuut yhteensä

(*) tapatuma- ja liikennevastuun tapauksissa vuotuinen määrärahatarve on vastuun laskentahetkeen mennessä karttuneista veloitteista kyseisenä vuonna maksettavien korvausten pääoma-arvosta tehty arvio vastuun laskentahetkellä 31.12.2016

41 345 489,80   42 768 607,00   26 786 989,00   21 326 989,00   284 155 941,70   375 038 526,70

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtiokonttorilla ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Rahastot		
Valtion asuntorahasto; taseen loppusumma	6 391 826 391,43	Valtion asuntorahaston on vuonna 1990 perustettu talousarvion ulkopuolinen rahasto. Rahaston toiminnan tarkoitus on hankkia joustavasti ja mahdollisimman edullisesti rahoitusta hinta- ja laatuvalvotun sosiaalisen asuntotuotannon edistämiseksi ja asunto-olojen parantamiseksi. Rahaston rahoitustoimintaa hoitaa Valtiokonttori.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

	31.12.2016	31.12.2015	Muutos 2016-2015
Otetut euromääräiset lainat	85 724 215 595,63	85 604 492 152,57	119 723 443,06
Otetut valuuttamääräiset lainat	615 880,84	596 307,52	19 573,32
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	13 790 574 020,51	9 393 231 470,28	4 397 342 550,23
Lyhytaikaiset lainat	3 484 072 735,53	5 238 934 905,19	-1 754 862 169,66
Yhteensä	102 999 478 232,51	100 237 254 835,56	2 762 223 396,95

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio**Maturiteettijakauma (velan jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan)**

Velkojen juoksuaika	2016			2015		
	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo
0 - 1 vuotta	17 274 646 747,68	16,77 %	18 508 659 593,36	14 578 076 512,16	14,54 %	14 744 342 315,33
1 - 2 vuotta	8 125 329 090,28	7,89 %	8 282 459 061,20	13 808 128 169,33	13,78 %	14 188 945 362,26
2 - 3 vuotta	8 374 767 047,87	8,13 %	9 053 677 331,19	8 160 088 375,31	8,14 %	8 656 871 115,04
3 - 4 vuotta	14 366 483 780,68	13,95 %	15 321 977 927,77	6 487 938 122,59	6,47 %	7 168 327 593,44
4 - 5 vuotta	6 153 377 400,16	5,97 %	7 165 741 876,35	13 146 704 178,91	13,12 %	13 808 255 950,92
Yli 5 vuotta	48 704 874 165,84	47,29 %	55 310 869 366,58	44 056 319 477,26	43,95 %	48 978 357 571,65
Velat yhteensä	102 999 478 232,51	100,00 %	113 643 385 156,45	100 237 254 835,56	100,00 %	107 545 099 908,64

Velan duraatio (velan markkina-arvolla painotettu kassavirtojen keskimääräinen maksuhetki)

Vuosi	Duraatio
31.12.2007	2,44
31.12.2008	2,76
31.12.2009	2,56
31.12.2010	2,63
31.12.2011	2,86
31.12.2012	3,70
31.12.2013	3,79
31.12.2014	4,37
31.12.2015	4,28
31.12.2016	4,55

Käypä arvo on sarjaobligatiolainojen osalta markkinahinta. Muiden lainojen osalta käypä arvo on laskettu markkinakoroista johdettuja korkoja käyttäen.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 17:**Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot****17.1 Nettolainanotto**

Vuoden 2016 talousarvio oli alijäämäinen ja nettolainanoton tarve oli lisätalousarvioiden jälkeen 6,0 mrd. euroa sis. velanhallinnan erät. Tuloarviosta voitiin kuitenkin sekä perustuslakivaliokunnan että talousarviolakivaliokunnan lausuntojen perusteella jättää maksuvalmiuden ylittävä osa varainhankintaa tekemättä, jolloin nettolainanoton määrä koko vuonna oli 3,5 mrd. euroa.

17.2 Riskienhallinnan periaatteet

Keskeisimmät Valtiokonttorin rahoitustoiminnan riskitekijät ovat rahoitusriski, markkinariski, luottoriski, operatiivinen riski ja oikeudellinen riski. Valtiokonttorin varainhallintatoiminnan riskienhallinnan puitteet ja riskirajat ilmaistaan valtiovarainministeriöltä saadussa, valtiovarainministerin ja alivaltiosyhteisen allekirjoittamassa ohjekirjeessä.

Rahoitusriski liittyy rahoituksen saatavuuteen ja sitä kautta jatkuvaan maksuvalmiuden turvaamiseen. Rahoitusriskin hallinta toteutetaan luotettavasti toimivan varainhankinnan, velan maturiteettien ja sijoittajapohjan hajauttamisen ja jatkuvan likviditeetinseurannan avulla.

Markkinariskeihin kuuluvaa valuuttakurssiriskiä hallitaan poistamalla kaiken uuden valuuttamääräisen varainhankinnan kurssiriskit valuutanvaihtosopimuksilla.

Valtio käyttää johdannaisinstrumentteja velkasalkun korkoriskiaseman muokkaamiseen. Velan korkoriskiä koskeva strateginen tavoite on vuoden 2005 alusta määritelty vertailusalkun avulla.

Velanhallintaan käytettävistä johdannaissopeuksista aiheutuvia luottoriskejä Valtiokonttori hallitsee hajauttamalla niitä hyvän luottokelpoisuusluokituksen omaaville vastapuolille sekä vaatimalla vastapuolilta lisäksi sopimusten arvoa turvaavan vakuuden.

Operatiivisia riskejä hallitaan mm. sisäisillä valtuuksilla sekä läpivirtausperiaatteella toimivalla velan- ja kassanhallinnan perusjärjestelmällä. Integroidun järjestelmän avulla manuaalinen tiedonsyöttö on minimoitu. Samalla järjestelmä mahdollistaa työketjujen tarkan valvonnan.

17.3 Luottokelpoisuusluokitus

Suomen valtio ostaa luottoluokituspalveluja kolmelta luottoluokituslaitokselta: Moody'silta, Fitch Ratingsilta ja Standard & Poor'silta. Moody'sin, Fitchin ja Standard Poor'sin pitkäaikaisen velan luottoluokitukset Suomen valtiolle ovat Aa1, AA+ ja AA+. Kaikkien kolmen luokituslaitoksen luokitusnäkymät ovat vakaat.

Valtionvelan luokitukset

	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen
Moody's	P-1	Aa1
Fitch Ratir	F 1+	AA+
Standard & Poor's	A-1+	AA+

17.4 Valtion velan kirjausperiaatteet**Korot**

Lainojen nimelliskorko on tilinpäätöksessä jaksotettu ajan kulumisen perusteella sekä tuotto- ja kululaskelmassa että talousarvion toteumalaskelmassa.

Emissiot

Sarjaobligatioista saatu nimellisarvon ylittävä tai alittava määrä (emissiovoitto/-tappio) on jaksotettu lineaarisesti vaikutusajalleen korkokuluihin tai niiden oikaisuihin. Jaksotus tehtiin ensimmäisen kerran tilinpäätökseen 31.12.2003. Muista lainoista on niitä otettaessa saatu nimellisarvon ylittävä tai alittava määrä (emissiovoitto/-tappio) kirjattu tilikauden rahoituskuluihin tai niiden oikaisuihin. Taseen pitkäaikaiseen velkaan on kirjattu lainan nimellisarvo. Liikkeeseenlaskupäivään mennessä kertyneet korot on kirjattu korkokulujen oikaisuna. Valtion velkasitoumuksista on velkaa otettaessa taseeseen kirjattu sopimuksesta saatu määrä. Velkasitoumuksista saadun määrän ja nimellisarvon erotus on kirjattu korkokuluihin.

Lainojen takaisinosto

Valtiokonttori voi ostaa ennen aikaisesti takaisin liikkeelle laskemiaan lainoja mm. valtionvelan vähentämiseksi sekä velkakannan rakenteen muuttamiseksi. Takaisinostossa maksettu nimellisarvon ylittävä tai alittava määrä (pääomatappio/-voitto) kirjataan tilikauden rahoituskuluna tai niiden oikaisuna.

Vuonna 2016 valtionvelan lainoja ei ostettu takaisin ennen aikaisesti

Johdannaisinstrumentit

Valtiokonttori käyttää johdannaisia ainoastaan suojaamistarkoituksessa. Johdannaisista, lähinnä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista, aiheutuvat kulut ja tuotot sisältyvät velkojen korkokuluina tai näiden oikaisuihin rahoituskuluihin.

6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 28. helmikuuta 2017.

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Toimialajohtaja

Maritta Fromholtz

7 Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen, ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä / 2017

Valtiokonttorin maksullisen toiminnan suoritteiden maksullisuuden säädös- ja päätöspäätökset:

Liiketaloudellisten suoritteiden maksullisuus perustuu Valtiovarainministeriön asetukseen Valtiokonttorin maksullisista suoritteista (1195/2011).

Muiden säädösten nojalla maksullisten suoritteiden maksullisuus perustuu seuraaviin säädöksiin:

Suorite	Säädös; maksava taho
Tapaturmavakuutuslain mukaisten korvausten ja ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun (ves) suorittaminen valtionhallinnossa.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Valtion virastot ja laitokset
Tapaturmakorvaukset julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) nojalla.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Työ- ja elinkeinoministeriö
Työvoimapalvelulain mukaiset tapaturmakorvaukset	Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002), 6 luvun 14 §:n mukaisissa toimenpiteissä ja työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaisessa sekä työllisyyslain (1432/2001) mukaisessa työharjoittelussa työllistämistuen saajille mainittujen lakien voimassa ollessa sattuneiden tapaturmien korvausten hoitaminen. Työ- ja elinkeinoministeriö (oheisten, vanhojen lakien mukaisten tapausten edelleen maksu).
Tapaturmakorvaukset, maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat	Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010), 84 §; Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta (746/2011), 30 §; Työ- ja elinkeinoministeriö
Tapaturmakorvaukset VaEL-kuntoutuksessa	Valtion eläkelaki (1295/2006) 26 §; Keva
Käräjäoikeuslain mukaiset korvaukset lauantamiehille	Käräjäoikeuslaki (629/2005); Oikeusministeriö
Sotilaallisen kriisinhallintahenkilöstön ryhmätapaturmavakuutusta vastaava etu	Sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain nojalla (211/2006) Valtiokonttorin ja puolustusvoimien välinen ryhmätapaturmavakuutussopimus kriisinhallintatehtävissä palveleville. Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012); Valtiokonttorin tuottamat va-

	hingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Puolustusvoimat
Liikennevakuutuslain mukainen korvaustoiminta valtion moottoriajoneuvojen aiheuttamista vahingoista.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Valtion virastot ja liikelaitokset
Petoeläinten henkilöille aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	Riistavahinkolaki (105/2009) Maa- ja metsätalousministeriö (Valtiokonttori tuottaa palvelun ja laskuttaa MMM:ltä)
MMM-lainojen hoito	Valtioneuvoston asetus eräiden lainojen ja saamisten hoidon maksullisuudesta (säädösnumero 678/2007).
Tapaturmavakuutusmaksujen laiminlyöntisujen määrääminen	Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) Tapaturmavakuutuskeskus

Kustannusvastaavuuslaskelmat muiden säädösten perusteella maksullisista suoritteista, joiden tuotot ovat vähintään 1 000 000 euroa

Tapaturmavakuutusten hoito

Maksullinen toiminta	Vuosi 2016	Vuosi 2016	Vuosi 2015	Vuosi 2014
Muut säädökset	toteuma	tavoite	toteuma	toteuma
Tapaturmavakuutusten hoito	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	4 739	4 730	4 534	4 243
Maksullisen toiminnan muut tuotot			0	0
Tuotot yhteensä	4 739	4 730	4 534	4 243
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	1 195	1 208	1 239	1 101
Vuokrat	0	0	0	0
Palveluiden ostot	533	507	649	671
Muut erilliskustannukset	91	75	68	114
Erilliskustannukset yhteensä	1 819	1 790	1 956	1 886
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	2 094	1 883	2 090	1 831
Poistot	894	945	461	462
Korot	22	53	39	45
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 010	2 881	2 590	2 337
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 829	4 671	4 546	4 223
KUSTANNUSVASTAAVUUS	98 %	101 %	99,7 %	100,5 %
(tuotot-kustannukset)	-90	59	-11	20

Kustannusvastaavuuslaskelma Valtiokonttorin liiketaloudellisesti hinnoitellusta toiminnasta, jonka kokonaistulot ovat alle 1 000 000 euroa

Liiketaloudelliset suoritteet	Vuosi 2016 toteuma 1 000 €	Vuosi 2016 tavoite 1 000 €	Vuosi 2015 toteuma 1 000 €	Vuosi 2014 toteuma 1 000 €
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	333	329	350	422
Maksullisen toiminnan muut tuotot			0	0
Tuotot yhteensä	333	329	350	422
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	1
Henkilöstökustannukset	53	13	53	49
Vuokrat	2	23	20	48
Palveluiden ostot	133	86	81	75
Muut erilliskustannukset	3	0	0	0
Erilliskustannukset yhteensä	192	122	154	174
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	98	57	107	81
Poistot	12	7	12	8
Korot	0	2	0	0
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	110	66	119	89
Kokonaiskustannukset yhteensä	302	188	273	263
KUSTANNUSVASTAAVUUS	110 %	175 %	128,1 %	160,6 %
(tuotot-kustannukset)	31	141	77	159

Valtiokonttorin liiketaloudellisiin perustein maksullista toimintaa ovat ValtioExpo, maksullinen sijoitustoiminta, rahoituskonsultointi, antolainojen saldo- ja vakuustodistukset, kulunvalvontapalvelut Verolle ja VRK:lle, maksullinen koulutus, muut liiketaloudelliset suoritteet sekä väestörekisterikeskuksen varmenneneuvontapalvelu.